

THKP-C/HDÖ

**“BDS”:
BİR PRAGMATİK
SAPMA**

ERİŞ YAYINLARI

İKİNCİ BASKI

“BDS”: BİR PRAGMATİK SAPMA
THKP-C/HDÖ

“*BDS: Bir Pragmatik Sapma*”, Türkiye Halk Kurtuluş Partisi-Cephesi/Halkın Devrimci Öncüleri tarafından ilk kez 1989 yılında yayınlanmıştır.
Eriş Yayınları-2003 (Birinci baskı, 1995)

İÇİNDEKİLER

9	Giriş
13	Birinci Bölüm – Önsöz'den Sonsöz'e "BDS"
29	İkinci Bölüm – II. Sağ-Sapma ve "BDS"
62	Üçüncü Bölüm – Halk Savaşı ve "BDS"
85	Dördüncü Bölüm – Öncü Savaşı ve "BDS"nin Tahrifatlar
102	Beşinci Bölüm – Eylem Kılavuzu-III ve "BDS"
128	Sonuç

“BDS”: BİR PRAGMATİK SAPMA
THKP-C/HDÖ

GİRİŞ

Bu yazı uzun yıllar önce örgüt saflarında ortaya çıkmış bir sağ sapmanın geride bıraktığı tortular üzerinedir. Dolayısıyla örgütümüzün tarihsel gelişim sürecindeki bir evreyi kapsamaktadır.

Bu açıdan geçmişte kalmış tortularla uğraşmanın neden gerekli olduğunu anlamak biraz güç olabilir. Bunu daha anlaşılabilir kılmak için, geçmişe ilişkin bazı bilgileri ve olguları ortaya koymak şüphesiz gerekecektir. Ama bu, hiçbir biçimde on yıl öncesine ilişkin olguların ayrıntılı incelenmesi olmayacaktır. Bu konuya ilişkin gerekli bilgi ve değerlendirmeleri “*THKP-C/HDÖ ve 15 Yıl*” adlı yazımızda ayrıntılı olarak ortaya koyduk ve bu yazımızda 1979-80 arasında ortaya çıkmış olan “pragmatizm” konusunda genel bir değerlendirmeye yer verdik. Bunların yeterli olduğunu söyleyebiliriz.

“İnsanlar kendi tarihlerini kendileri yaparlar, ama kendi keyiflerine göre, kendi seçtikleri koşullar içinde yapmazlar, doğrudan veri olan ve geçmişten kalan koşullar

“içinde yaparlar.”*

Ve yine bir tarihsel dönemde ortaya çıkmış bazı hatalı eğilimler, bir sonraki tarihsel dönemde, tümüyle ortadan kaybolmak üzere kısa bir süre için yeniden ortaya çıkarlar. THKP-C saflarında değişik dönemlerde ortaya çıkan sağ-pasifist eğilimlerin, bir süre sonra yeniden ortaya çıkabilmesinin temel nedeni budur.

İşte on yıl öncesinde kalmış bazı sorunların yeniden ele alınmasında, bu tarihsel kavrayış çıkış noktası olmaktadır. Ayrıca burada ele alacağımız ve gerçek niteliğini sergileyeceğimiz anlayış, Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi düzeyinde ortaya çıkan ideolojik-teorik bir sapmaya da denk düşmemektedir. Bu anlayış esas olarak çeşitli anlayışların seçmeci (*eklektik*) bir toplamı durumundadır. Bu nedenle kendine özgü yanları bulunmamaktadır. Bu açıdan da, burada ele alacağımız konu, bunun içerdiği hatalar, sapmalar, yanlışlar ve de yanlışsalar her zaman kadroların ideolojik ve politik düzeyde duyarlı ve bilgili olmaları için önemlidir.

Kısaca “pragmatizm” adını verdiğimiz, özde eklektik bir teoriyi ifade eden anlayışın, örgüt saflarında ve örgüt adına ortaya çıkmış olması da diğer bir yandır. Ortaya konulan teorik savların ötesinde örgütümüzün tarihsel gelişiminin ve devrim teorisinin tahrifatına dayanma özelliği ile kendisini daha da özelleştirir.

“Pragmatizm”in temel özelliği dar deneyciliştir, bireyciliktir, kendiliğindenciliktir ve oportünizmdir. Pragmatizmin kullandığı yöntem, öznelcidir, kör inançlara, amiyane bilgilere dayanır ve her durumda uydurmacılığa başvurur. Dolayısıyla eklektik bir teorinin ortaya çıkmasına yol açar.

Pragmatik ve eklektik anlayışın tam olarak sergilenebilmesi de son derece güçtür. Çünkü herhangi bir sapmanın tam olarak sergilenebilmesi için kendi içinde belli bir sistematığe sahip olması ve her yönden kavrayışın geliştirilmiş bulunması, yani mantıki sonuçlarına kadar ulaşmış olması gerekir. Ancak eklektizm için durum hiç de böyle değildir. Eklektik teoriler, ne birini, ne de ötekini yapabilirler. Bunun nedeni, belirlenmiş bir şeyler ortaya koymak yerine, var olan ya da eskiden ortaya konulmuş çeşitli görüş ve anlayışların “eleştirisi” örtüsü altında bir araya getirilmeleri ve birbirlerine kanştırılmalarıyla eklektik teorinin oluşturulmuş olması-

* Marks, *Louis Bonaparte'in 18 Brumaire'i*, Seçme Yapıtlar, Cilt: I, s. 477

dır.

1979 sonlarında örgüt saflarında ortaya çıkan ve kendisini “*Birleşik Devrimci Savaş*” adlı yazıda ortaya koyan pragmatizm ve eklektizmi, günümüzde ele almamızın diğer bir nedeni de gecikmiş bir görevin yerine getirilmesidir. Daha ilerde ayrıntılı olarak göreceğimiz gibi, bu gecikmiş görev, örgütümüzün bir bölge biriminin Genel Komite’ye II. Sağ-sapma konusunda “acil” bir yanıt-yazı yayınlanması istemiyle ortaya çıkmıştır. Kitle mücadelesinin hızla geliştiği bir dönemde, gerek yenilen darbelerin etkisinin ortadan kaldırılması, gerekse de II. Sağ-sapmanın yaratmış olduğu tahribatların hızla giderilmeye çalışılması koşullarında, böyle bir istem gerçekçi bulunmamıştır. Ayrıca II. Sağ-sapmanın henüz bu dönemde kendi teorik görüşlerinin mantuki sonuçlarına kadar ulaşmamış olması da söz konusudur. Ancak söz konusu olan bu bölgenin, bu konudaki isteminde ısrarlı olması ve tüm pratik faaliyetinin gelişiminin buna bağlı olduğunu ileri sürmesi konunun yeniden ele alınmasını gerektirmiştir. Bu durumda, kısa ve özlü bir yazının kısa sürede hazırlanıp, Genel Komite’de değerlendirilerek yayınlanması düşünülmüştür. Sözü geçen bölgenin bu konuda bir taslak metin hazırlığının olduğunu beyan etmesi üzerine, bunun tüm Genel Komite üyelerine iletilerek, sonal hale getirilmesi uygun görülmüştür. Ancak taslak olduğu ileri sürülen metin, bazı Genel Komite üyelerine iletilmemiştir. Böylece ek bir sorunu ortaya çıkarmıştır. Yazıyı okumamış ve okuma olanağına sahip olmayan Genel Komite üyelerinden yazının örgüt yazısı olarak yayınlanıp-yayınlanmaması konusunda karar bildirmesinin istenmesi gibi garip bir durum ortaya çıkmıştır. Bu durumda, “*eleştiri hakkı saklı kalmak üzere*” yazının diğer üyelerce uygun görüldüğü koşullarda yayınlanabileceği yanıtları verilmiştir.

Bu gelişmeler çeşitli yönlerden oldukça ilginç durumlar içermesine rağmen, yazı bu karar süreci öncesinde yayınlanmıştır. Ancak yazının yayınlanması öncesi ve sonrası meydana gelen ilginç (!) gelişmelere rağmen, metin daha sonraki aylarda ve yıllarda Genel Komite üyelerine tüm olarak iletilmemiştir. Dolayısıyla yazının bütünsel bir değerlendirilmesi ve gerekli eleştirisi dönem itibarıyla yapılamamıştır. Ancak rastlantısal olarak 1987 yılında “BDS” yazısı bütün olarak bulunabilmiştir. İşte gecikmiş görev bu şekilde ortaya çıkmıştır.

Yine de 1987 yılında bulunabilen yazı, yaşanmış bir dizi olaydan sonra özel bir yazı konusu olamayacak kadar önemsiz halindedir. Pratikte kadroların tutarlı tutumuyla, bu yazının ortaya koyduğu anlayışın “hesabı” görüldüğü için yeniden güncelleştirilmesinin bir gereği de bulunmuyordu. Özellikle de yazıyı hazırlamış ya da savunmuş bazı unsurların 1981 yılında örgütten ihraç edilmiş olmaları, yazının örgüt gündeminden gerçek anlamda çıkmasına yol açmıştır.

Fakat aradan geçen onca zaman sonrasında, bu anlayışı şu ya da bu nedenle benimsemek durumunda kalmış bazı kadroların kendilerini yeniden düzenleme ve bilinçlerini yeniden biçimlendirme aşamasına gelmeleri, bu eklektik anlayışın temelli ve son olarak ele alınmasını gerekli kılmıştır.

Bu yazının amacı, kesinkes iflah olmaz unsurların iflah edilmesi değildir. Onlar, tarihsel olarak örgütümüzün mücadelesinin yaşanmış belli bir evresinde, engelleyici, geriletici, ayırtıcı ve zarar verici işlevleriyle yer almışlar ve sonra mücadelenin dışına itilmişlerdir. Aynı durumun ikinci kez yinelenmesine olanak tanımak söz konusu değildir.

BİRİNCİ BÖLÜM ÖNSÖZ'DEN SONSÖZ'E "BDS"

Giriş'de belirttiğimiz gibi, "BDS", 1979 sonlarında yayınlanmıştır. Dolayısıyla yayınlandığı dönemde örgütün içinde bulunduğu durumu bilmeksizin yazıda ifade edilenlerin kavranılması olanaksızdır. Bu açıdan öncelikle dönemi, örgütsel açıdan kısaca anımsatmakta yarar bulunmaktadır.

Bilindiği gibi, Aralık-1976'da THKP-C/HDÖ-Merkez Yönetimi, "*Türkiye Devriminin Acil Sorunları-1*"de ortaya konulan saptamalar ışığında "*asgari örgütlenmenin tamamlandığını*" tespit ederek Öncü Savaşına başlama kararı almıştır. Bu karar gereğince, "**26 Ocak Harekâtı**" planlanılmış ve bu harekât büyük ölçüde gerçekleştirilmiştir. Bazı nedenlerle "**19 Şubat Harekâtı**" sonrasında **1 Nolu HDÖ Bildirileri** yayınlanmıştır. (Bkz. "*THKP-C/HDÖ ve 15 Yıl*")

"**26 Ocak ve 19 Şubat Harekâtları**" sonrasında yapılan değerlendirilmede, örgütümüzün verilen kayıplara rağmen Öncü Savaşını planlandığı biçimde sürdürebilecek güçte olduğu saptan-

mıştır. Her ne kadar kayıplar, doğrudan örgütün Merkez Yönetimi ve Genel Komitesi'nden olmuşsa da, nitel kayıpların yaratılan etkinin örgütlenmesi ile gelen yeni unsurların katılımıyla kapatılabileceği düşünülmüştür.

Ancak Mayıs 1977 sonu itibarıyla Merkez Yönetim'deki kayıpların yerlerinin sürgit nicelikle doldurulamayacağı kendisini ortaya koymaya başlamıştır. Özellikle Öncü Savaşının yönetiminin gerektirdiği bütünsel teorik bilgi ve deneyim eksikliği, kendisini olanca yakıcılığı ile bu tarihten itibaren ortaya koymaya başlamıştır. Şehirlerde yürütülen gerilla savaşının ilk harekâtları aşamaması, giderek atıl kalması; kırsal alanlardaki örgütlenmenin gereksinmelerinin karşılanmaması ve yeni kadrolarla takviye edilmemesi nedeniyle zaafa uğraması, Ağustos 1977 darbesiyle birlikte önemli sorunlar yaratma potansiyelini içinde taşıyordu.

Ağustos darbesinden bir süre önce, örgütün ilk yöneticilerinden olan ve pratikte hemen hemen pek az örgütsel deneyime sahip bulunan bir yoldaşın, Mayıs-Ağustos 1977 aylarında tüm pratik-örgütsel faaliyetten fiilen sorumluyken, Öncü Savaşı konusundaki teorik ve pratik yetersizlikleri nedeniyle genel bir çekingenlik durumuna yol açmıştı. Geçmiş dönemdeki ekonomist anlayışı, stratejik çekingenlik düzeyinden taktik çekingenlik düzeyine dönüşmede etkili olmuştu. Bu, örgüt Merkezi Yönetiminde büyük bir boşluk olarak kendisini örgütsel düzeyde ortaya koydu. Bu boşluğun yeni Genel Komite üyelerince doldurulamaması, giderek sağ anlayışların örgüt saflarında yeniden biçimlenmesine yol açtı.

Ağustos darbesinden sonra Genel Komite'nin bazı yeni üyelerindeki yanılısamalar sağ-sapmanın tohumlarını taşıyacak içerikte ortaya çıkmıştı. Bu da son derece doğaldı. Mahir yoldaşın belirttiği gibi, *"her darbe sağ ve pasifist eğilimleri ortaya çıkarır"*.

İşte bu ortamda, 1976 yılında hazırlanıp-yayınlanmasına karar verilen, ancak ilk taslak çalışmalarının yoğun bir sağ anlayış içermesi ve aynı dönemde örgüt saflarında sağ-sapmanın ortaya çıkması üzerine, ilkeri bir zamana ertelenen Öncü Savaşının ayrıntılaşmış bir kavranışını içeren broşürün yayınlanması yeniden gündeme gelmiştir. Kısaca "Öncü Savaşı" adıyla anılan yazının hazırlanıp yayınlanmasının Ağustos darbesinin sonrasına kalması, kaçınılmaz olarak yazının kapsamının genişletilmesini gerektirmişti. Örneğin Haziran 1977'de *"THKP-C/HDÖ ve Tarihsel Gelişim"* (Ocak-

1977) yazısına yapılması düşünülen ekin bu yazının kapsamına alınması söz konusu olmuştu. Öte yandan, solda pasifist ve oportünistlerin yoğun bir biçimde Halk Savaşı teorisine saldırmaları ve bazı örgütlerin Halk Savaşı çizgisini reddetmeleri gündemdedi. Bu da ister istemez 1974-76 döneminde yeterince ele alınmış olan Halk Savaşı teorisinin bir kez daha ortaya konulmasını zorunlu kılmaktaydı. Tüm bunlara **Aralık 76 Kararı** ile kesinleştirilmiş olan Öncü Savaşının ayrıntılı planlanmasının kadrolara aktarılması ve kadroların bu düzeyde de eğitilmeleri eklendiğinde, yazının kapsamı az çok belirginleşmiş olmaktadır.

Mart 1977-Haziran 1977 arasında, kadroların genel politik eğitimi için hazırlanmış ve ilk iki bölümü yazılmış olan "*Marksizm-Leninizm Bir Dogma Değil, Eylem Kılavuzudur*" adlı yazılar Ağustos darbesi sırasında kaybolmuştur. Bu durumda bu yazıların yeniden yazılması sorunu, Öncü Savaşı yazısıyla birlikte ele alınması düşünüldü. Böylece "*Marksizm-Leninizm Bir Dogma Değil, Eylem Kılavuzudur-III*" başlıklı bir yazının yazımına Eylül 1977'de başlanmış ve Haziran 1978' de bitirilmiştir.

Kısaca *Eylem Kılavuzu-III* olarak bilinen yazının, örgütümüzün yayın politikasına uygun olarak, Genel Komite üyelerine iletilmesi Haziran 1978 tarihinde söz konusu olmuştur.

Haziran 1978'de örgütümüzün yayın politikasında ifadesini bulan kavrayışla, henüz taslak metin durumunda bulunan *Eylem Kılavuzu-III*, sözcüğün tam anlamıyla örgütümüzün 1972 yılından itibaren teorik ve pratik birikiminin ortaya konulmasını amaçlıyordu. Dolayısıyla yazı, sadece Genel Komite üyelerini değil, görece olarak eski tüm kadroları yakından ilgilendiriyordu.

Sadece beş nüsha olarak çoğaltılan metin Genel Komite üyelerine iletilmiştir. Tam bu sırada iki Genel Komite üyesinin, bazı konularda ileri sürdükleri sağ anlayışlar gündeme geldi. Doğal olarak bir örgüt yazısının yayınlanması görüşmeleri, bu sağ anlayışın ortaya çıkmasıyla ikincil hale gelecekti ve öyle de oldu. Sağcı unsurların ele aldıkları çeşitli konular, genel olarak *Eylem Kılavuzu-III*'ün kapsamında olmakla birlikte, metin üzerinde her hangi bir tartışmaya girilmedi.

Temmuz 1978'de ortaya çıkan sağ-sapma, Genel Komite içinde tartışılırken, bir yandan da bazı fiili ve pratik davranışlar içine girmeye başlamıştı. Gizlilik koşullarından yararlanarak, yöneti-

ciliğini yaptıkları bir bölgenin fiilen örgütün merkezi işleyiş ve denetiminin dışına çıkartılmasıyla, teorik farklılık fiili bir ayrışma haline dönüşmüştü. II. Sağ-sapmanın örgütümüzün kuruluşundan itibaren benimsediği ve örgütsel faaliyetin muhtevasını oluşturan ideolojik-politik çizgisinin değiştirilmesi yönündeki faaliyetleri, kaçınılmaz olarak Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi'nin örgütümüzce kavranışının bir kez daha ortaya konulmasını gerektirdiği gibi, örgütümüzün Merkez Yönetim'ince çeşitli dönemlerde alınmış kararların bir kez daha anımsatılmasını da gerektiriyordu. Dolayısıyla, tartışmalar temel olarak 1977 öncesindeki Merkez Yönetim'de yer almış yaşayan yöneticiler arasında sürüyordu.

II. Sağ-sapmanın savunucuları, kır gerilla savaşına ilişkin olarak Nisan 1978'de alınmış kararları kendisine çıkış noktası olarak ele alıp, bu kararların yeniden gözden geçirilmesi istemi ile, sağcı anlayışlarını adım adım ortaya koymaya başlamışlardır. İlk anda kır gerilla savaşının hazırlıkları ve başlatılmasına ilişkin taktik bir sorun düzeyinde ortaya çıkan sağ-sapma, kısa bir süre sonra kır gerilla savaşının bizim gibi "*kapitalizmin egemen olduğu*" ülkelerde geçerli olmadığını ileri sürerek kendi tezlerini işlemeye girişmişti. Kır gerilla savaşının taktik değil, stratejik bir güç olması, kaçınılmaz olarak karşı çıkışın strateji düzeyinde tartışılmasını getirecekti. II. Sağ-sapmanın bu gelişimi beklemeksizin doğrudan Halk Savaşının devrimde zorunlu bir durak olmasına ilişkin karşı tezler ileri sürmesi söz konusu oldu. Bu da bir bütün olarak Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi'nin tartışılması anlamına geliyordu. Ancak II. Sağ-sapma, ilkinden çıkardığı derslerle, 1978 yılında kendi anlayışını Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi'nden tam bir kopuş olarak ortaya koymak yerine, bu stratejinin "geliştirilmesi" paravanası altında içsel bir öneri olarak sunmaya özel bir önem gösteriyordu. Bunun temel nedeni, örgüt saflarından bazı kadroları kendilerine bağlamak ve bu sayede belli bir hazır güç elde tutmaktır.

1978 sonlarına doğru II. Sağ-sapmanın, yöneltilen eleştirilere paralel olarak kendi tezlerini tüm yönleriyle ortaya koymaları söz konusu oldu. İlerde göreceğimiz gibi "BDS"nin geriye çekilmesini önerdiği yazılar, işte sağ-sapmanın her yönden kendisini açığa vurduğu bu dönemdeki yazılardır.

Geldikleri son durumuyla II. Sağ-sapmanın, yazımızın konusu ve "BDS"nin içeriğiyle bağlantılı olarak "yeni" tezlerini şu şekilde

özetleyebiliriz:

1) Emperyalizm 1971'den itibaren III. bunalım döneminin III. evresine girmiştir.

2) 1975'de yayınlanan "*Türkiye Devriminin Acil Sorunları-I*"de "III. Bunalım Döneminde Ortaya Çıkan Gelişmeler" bölümündeki belirlemeler, bu yeni evrenin temel özelliklerini kapsamaktadır. Ancak bunlara "sosyalist bloğun parçalanması" ve "detant" olguları da eklenmelidir.

3) Bu gelişmelere paralel olarak, ülkemizde de kapitalizm egemen üretim ilişkisi olmuştur, feodalizm tümüyle tasfiye edilmiştir. Dolayısıyla demokratik halk devriminin özü toprak devrimi değildir. Demokratik halk devrimi anti-kapitalist hedefleri artan oranda kapsamaktadır. Stratejik hedef, anti-kapitalist demokratik halk devrimidir.

4) Ülkede kapitalizm egemen üretim ilişkisi olduğundan, genel nüfusun %60'nı teşkil eden kırsal nüfus, kentlere göre sürekli azalmaktadır. Dolayısıyla halk ordusu esas olarak köylülerden oluşmayacaktır.

5) Bu gelişmeler ülkemizde kır gerilla savaşının yürütülmesi için gerekli nesnel koşulların ortadan kalkması demektir. Dolayısıyla kır gerilla savaşı başlatılsa bile yaşayamayacaktır.

6) Aynı şekilde kırsal alanlarda kapitalist üretim ilişkisi egemen olduğu için otarşik bir yapı bulunmamaktadır. Bu gelişmeler nedeniyle, "*Türkiye Devriminin Acil Sorunları-I*"de belirtildiği gibi, kurtarılmış bölgeler ülke çapında savunulsa bile yaşayamaz.

7) Kurtarılmış bölgeler yaratılamayacağı için, uzun süreli bir savaş, yani Halk Savaşı verilemez. Dolayısıyla Öncü Savaşının amacını Halk Savaşının başlatılması olarak belirlemek yanlıştır.

8) Artık Öncü Savaşının amacı, politik saldırı savaşından sonra stratejik darbeler dönemine geçmeyi sağlamak olmalıdır.

9) Kurtarılmış bölgeler yaratılamayacağından, Halk Savaşı verilemeyeceğinden, halkın demokrasi mücadelesinde eğitilmesinde şehirler temel olacaktır. Dolayısıyla

la bu eğitim, kurtarılmış bölgelerde değil, Öncü Savaşıyla suni dengenin bozulduğu yerlerde ve suni denge bozulduğu oranda gerçekleştirilecektir. Bu nedenle halkın yönetime katılımı, milis örgütlenmesi vb. için şehir temelinde gizli olarak kurulacak örgütlenmeler esastır.

10) Bizim gibi ülkelerde, artık sosyal-demokrasi tam olarak oligarşinin partisi durumundadır ve düzenin gerçek koruyucu gücüdür. Dolayısıyla sosyal-demokrat parti (CHP) modern faşist bir partidir.

Konumuzla ilintili olarak ortaya koyduğumuz bu sağ anlayışın, kendisini Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi'yle ilintilendirerek sunması, bu sağ-sapmanın niteliğinin görülmesini güçleştiriyordu. Örneğin, örgütümüzün Genel Komitesi'nin kararı olmaksızın yayınlanmaya başlanan "CEPHE" dergisinde her türlü denetim dışında yayınlatabileceklerini düşündükleri "*Öncü Savaşı ve DY-DS-DK'nın Eleştirisi*" adlı yazı bu sağ anlayışı içeriyordu. "CEPHE" dergisinin Genel Komite denetimine alınmasıyla sözü geçen yazının yayınlanmasının olanaksız olduğu kararlaştırıldığında, sağcı unsurlar yazıyı el altından dağıtmaya çalışmışlardır.

Bu dağıtımda sağcı unsurların fiilen denetimlerinde tuttıkları bölge ile İstanbul bölgesi esas alınmıştır. İlk anda bu örgüt bölgelerinde pek çok kadronun, yazının güncel bazı tartışmalara yanıt getirdiğini düşünerek, kolayca benimsemeleri söz konusu olmuştur. Yazıda sağ-sapmanın belirgin bir biçimde görülmemesi, kaçınılmaz olarak kadroların bundan olumsuz biçimde etkilenmelerini getirmiştir. Böylece yazıda örtük olarak ifade edilmiş sağ anlayışlar, bazı örgüt bölgelerinde örgüt anlayışı olarak savunulmak durumuna gelebilmiştir.

Henüz bu tarihte sağ-sapmanın kendi tezlerinin mantıklı sonuçlarına ulaşmamış olması, kendilerini ülkede ve dünyada 1971'den sonra ortaya çıkan gelişmelere uygun tarzda "geliştirilmiş" Öncü Savaşı savunucusu olarak lanse etmeleri, kaçınılmaz olarak bu unsurların örgüt içinde **Öncü Savaşının iç evreleri ve Öncü Savaşının genel gelişim çizgisi** üzerine sürdürülen tartışmalara yeni "tezler" ile katılmalarını getirmişti. Ancak Öncü Savaşına ilişkin bu "tezler" in, doğrudan doğruya sağ anlayışın ürünü olması, bunların herhangi biçimde Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi **çerçevesinde** ele alınıp değerlendirilmesi olanaksızdı.

Bugün, yani aradan on yıl geçtikten sonra, bu sağ-sapmanın SBKP'yi "yönetici ve yönlendirici merkez" olarak görmesi, Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi'ni **tümüyle** reddetmeleri ve bazılarının doğrudan ya da dolaylı olarak T"K"P'ye katılmaları, o dönemdeki tezlerinin mantıklı sonucu olmuştur. Ancak bunu o dönemde görmek buna göre değerlendirme yapmak daha farklı bir olgudur.

İşte "BDS"nin 1979 yılı itibarıyla örgütümüzle her türlü ilişkisi kesilmiş ve kendisini daha sonra "*Acilciler*" olarak lanse etme yüz-süzlüğüne göstermiş bu sağ-sapmayı ve onun gelişimini hiç ama hiç anlamamıştır. Üstelik bu konudaki yetersizliğini örtmek için, gerek bu dönemi, gerekse örgütümüzün bütünsel tarihini tahrif etmekten de kaçınmamıştır.

Örneğin, "BDS"ye göre, sağ-sapmayla sürdürülen tartışma ve eleştiriler, "*uzun bir süre merkezi denetim dışında gelişmiş*"tir!

Bu belirlemeyi, eğer belirleme olarak ele alacak olursak, "BDS"nin kendisini "merkez"le özdeşleştirmeye çalıştığını okuyucu hemen görecektir. Çünkü tüm gelişmeler örgütümüzün Genel Komite'si içinde ve Genel Komite'si bilgisi dahilinde olmuşken, böyle söyleyebilmenin başka bir anlamı yoktur.

Evet, THKP-C/HDÖ bir örgüt olarak, parti düzeyinde Leninist bir parti olarak merkezîyetçidir. Dolayısıyla tüzüğünde belirtilmiş biçimde merkezîyetçiliği tanımlayan organlara sahiptir. Bu organlar, **Kongre** dışında, **Genel Komite** ve **Merkez Komite**'dir. Şubat 1977 yılında Genel Komite kararı ile Merkez Komite'nin o gün için oluşturulmaması kararı alınmıştır. (Bu karar "*THKP-C/HDÖ ve 15 Yıl*" yazımızda geniş olarak ortaya koyduk.) Dolayısıyla II. Sağ-sapmanın ortaya çıktığı dönemde örgütün en yetkili ve en üst organı Genel Komite'dir. İşte "BDS"nin kendilerini yerleştirmeye çalıştığı "merkez" bu Genel Komite'den başka bir organ değildir. Nitekim yazının "Sonsöz"ünde Genel Komite'den söz ederek, bu şekilde ele aldıklarını ortaya koymuşlardır.

Bu tür beyanlar karşısında yapılabilecek tek şey 1978-79 döneminde örgütün merkezini oluşturan Genel Komite'nin bileşimini ortaya koymaktır. İlegalite ve gizlilik koşullarında böyle bir ortaya koyuşun ne anlama gelebileceğini ise, az çok devrimci faaliyetin içinde bulunan herkesin bileceği bir gerçektir. İşte "BDS", bu olanaksızlığı bildiği için kolayca kendisini "merkez"e oturtabileceğini dü-

şünmüştür. (En azından kendileri ile ilişki içindeki kadrolara bunu böyle sunabileceklerdir.)

Ama belki de durum hiç de böyle değildir. Belki de “BDS”nin amacı hiç de böyle değildir. Belki de onlar gerçekten “merkez”dirler ve dolayısıyla “merkez” olduklarını söylemeye çalışmalarında hiç bir sakınca yoktur!

Şüphesiz illegalite koşullarında, bazı unsurların böyle düşünme-bilme durumu vardır. Ancak tüm HDÖ kadrolarının bildiği ve tüzüğünde açıkça yer alan gerçek, Genel Komite’nin, eski ve yeni üyeleriyle, doğrudan doğruya her bir örgüt bölgesini temsil eden birer kişiden oluştuğudur. Bu nitelikteki Genel Komite üyeleri, kimi zaman Bölge Komitesi’nden gelmekte, kimi zaman “Bölge Sorumlusu” durumundadır. (THKP/HDÖ Tüzüğü, Madde: 11-17) 1979 yılında, II. Sağ-sapmanın tasfiyesinden sonra “BDS”nin savunucusu konumunda bulunacak bir kişi Genel Komite’ye bu şekilde atanmıştır.

Tüm bu gerçeklerin yanında, II. Sağ-sapmayla mücadelenin “merkezi denetim dışında” yapıldığı iddiası, bir başka yönden de doğru değildir. Nisan 1978’de üst üste alınan darbelerin etkilerinin ortadan kaldırılması ve düzenlemelerin en kısa sürede yapılabilmesi için Genel Komite’nin bazı yetkilerinin üç üye tarafından kullanılması kararlaştırılmıştı. Ve II. Sağ-sapma bu kararı izleyen günlerde ortaya çıkmıştır ve dolayısıyla tartışmalar bu kararın getirmiş olduğu ilişki ve yetki alanı içinde yürütülmüştür.

İşte “BDS”nin gerçek dışı “merkez” olma iddiasının gizlediği gerçekler bunlardır. Bu gerçekler söz konusu edilen tüm tartışma ve eleştirilerin Genel Komite **İçinde** ve belli bir sistematikte yapıldığını belirler. Bir başka deyişle, tartışmalar, gerek örgütümüzün taktikleri üzerine olsun, gerekse stratejiye ilişkin olsun kesinkes merkezi denetim altında gerçekleştirilmiştir. Bu öylesine kesindir ki, bu dönemdeki kadroların pek çoğunca bilindiği gibi, bu tartışmalara “BDS” savunucusu konumunda bulunacak Genel Komite üyesinin doğrudan sağcı unsurlarla son görüşmeleri yapması bile Genel Komite kararı ve görevlendirmesiyle olmuştur.

“BDS”nin gerçekleri, yaşanmış olayları kendince ifade etmesinin, diğer ve canalıcı bir örneği ise “Sonsöz”de ortaya konulmuştur.

“1977 Ağustos darbesinden **itibaren** örgütümüz askeri-politik liderliği yürütebilecek kadro sıkıntısı çekmiştir.

Bunun nedenleri bellidir: Sistemli ve uzun vadeli bir programlama ile üstten alta kolektif politik çalışmanın yapılamamış olması, günlük olayların **kuyruğuna takılıp** kendiliğindenciliğe düşülmüş olması. Bunlar **darbeden sonra** kendisini **iyice somutlaştırmıştır.**”

Bugün için bu sözler belki de hafifçe gülüp geçilecek çocuksu sözler olarak ele alınabilir. Ama ileri sürülen savlar öylesine suçlayıcı ve kesinlik taşıyıcı durumdadır ki, ister istemez örgütümüzün kuruluş ve gelişim sürecini muğlaklaştırıcı niteliktedir.

Bugün olduğu kadar, o günlerde de tüm örgüt üyeleri, örgütümüzün 1972 yılından itibaren nasıl faaliyet yürüttüğünü, bu faaliyetlerinde neleri esas aldığını, nasıl kararlar çıkardığını bilmektedirler. Hiç kimse 1977 Ağustos’undan önce kadroların politik ve askeri eğitimlerinin gerçekleştirilmediğini, bu eğitimlere ilişkin sistemli bir programın olmadığını ileri sürmemiştir ve süremez de. Her şeyden önce, örgütümüzün adını kitlelere duyuran ve bugüne kadarki prestijinin kaynağı olan ilk harekâta onlarca kadro katılmıştır. Bu kadroların bir kısmı ilerki aylarda ve yıllarda örgütün çeşitli düzeylerde yönetimini üstlenmişlerdir. Bir kısmı ise, oligarşi tarafından katledilmiş ve Öncü Savaşı sürecinde şehit düşmüşlerdir.

Hele ki, örgütümüzün “*günlük olayların kuyruğuna takıldığı*”nı ileri sürmek ve bunu örgüt üyesi olarak ileri sürmek kişisel acizliğin ve bilisizliğin (cehaletin) örgüte mal edilmesiyle özdeşir ve örgüte yöneltilmiş ağır bir hakarettir.

Şüphesiz her şeyi kendi küçük dünyalarından ibaret sanan küçük-burjuva unsurlar için bunların hiçbir önemi yoktur. Dolayısıyla ileri-geri konuşmaktan, tezler ileri sürmekten kendilerini alıkoyamazlar.

“BDS”nin kendisini esas aldığı alan, doğrudan doğruya kendilerinin örgüte **katıldıkları** bölgeyle sınırlıdır. Bu bölge aynı zamanda II. Sağ-sapmanın teorik tezlerini ortaya koyan kişinin bir yıl süreyle yöneticiliğini yaptığı bir bölgedir. Bu bölgenin genel bir değerlendirilmesi, yapılan hatalar ve eksiklikler gerek 1976-77 döneminde Merkez Yönetim’de, gerekse 1977-78 yılında Genel Komite içinde yapılmış ve çeşitli kararlara konu olmuştur. Aynı kararların en önemlileri ise bu bölgede, yöneticinin legalizme kaydığı, kendisini öğrenci çevrelerinde deşifre ettiği ve örgüte grupsal katılımlara olanak tanıyarak üyelerin politik-askeri eğitimlerinin geldikleri dü-

zeye sınırlandırıldığı konularında olmuştur. Kısacası, öğrenci çevrelerinde kendilerini az çok “teorik bilgi” sahibi kişi olarak sunabilen ve aynı şekilde tabanca taşımakla kendisinin askeri niteliğe sahip olduğu sanısını uyandırabilen unsurların, bölgesel düzeydeki hatalar ve eksiklikler yüzünden örgüte girmeleri söz konusu olmuştur. Bu durumdaki kişilerin öğrenci çevresinden edindikleri alışkanlıklar ve kişisel böbürlenmeye karşı yöneticinin atl kalması, ister istemez bu kişilerin kendi haklarında çevreye yaydıkları kanının örgüt içinde de sürmesine yol açmıştır. Bu durumdaki kişilerin politik ve askeri eğitime tabi tutulabilmesi ise, onların bazı zaafı yüzünden, yönetici yoldaş tarafından gerçekleştirilememiştir. Kendisinin çok şey bildiğini düşünen bir kişiye, bilisizliğini söylemek ve göstermek sanıldığı kadar kolay değildir. Öğrenci çevrelerinde etkin olmanın devrimci faaliyetin esası sayıldığı bir ortamda, bu yönetici yoldaşın aynı hatalı eğilimi taşıması kaçınılmaz olarak nitelik yerine niceliğin öne geçmesini getirmiştir.

İşte “BDS”nin insan malzemesi bu bölgede ve bu şekilde ortaya çıkmıştır.

Eğer “BDS”, kendilerinin örgütlendiği ve belli bir süre sonra bir dizi darbeler yenilmiş bir bölgeyi genelleştirme hatasına düşmemiş olsaydı, bu iddiaları bunca önemli olmayabilirdi. Ancak keramet-i kendilerinden menkul saydıkları için, ağacı orman sanmışlardır.

“BDS”nin insan malzemesinin ortaya çıktığı bölgede 1976-77 döneminde yürütülen çalışma tarzının, Öncü Savaşının hazırlık aşaması görevlerini yalın bir biçimde “adam örgütleme”ye indirgenmesi çok önemli bir olgudur. “71’in yarattığı etkinin örgütlenmesi” olarak tanımladığımız ve amacı “*asgari örgütlenmeyi*” tamamlayarak Öncü Savaşına başlamak olan görevlerin bu bölgede, öğrenci hareketinde ağırlık sahibi olma anlayışına kayması, bu dönemde DG-DY ve KSD ile farklılaştığımız temel noktada meydana gelmiş bir sapma olmuştur. Bu pratik farklılaşmanın zaman içinde teorik düzeye yansımaları sonucu örgüt saflarında Temmuz 1976’da nasıl bir sağ-sapmanın ortaya çıktığını “*THKP-C/HDÖ ve 15 Yıl*” yazısında ortaya koyduk. Haziran 1976’da alınmış Öncü Savaşına başlama kararına muhalefet olarak ortaya çıkan bu sağ-sapmanın Aralık-1976’da tasfiyesi sırasında, bu bölge yöneticisi yoldaş özeleştiriy yaparak, tüm hata ve eksikliklerini kabul etmişti.

Ama bu, pratikte hataların ve eksikliklerin hemen giderileceği demek değildir. Ve aynı şekilde 1976 yılında yapılmış olan hataların sonuçları da zaman içinde ortaya çıkacaktı ve öyle de oldu.

Ve en önemli sonuç, örgüt üyeliğinin bireysel-kadro düzeyinde değil de, grupsal düzeyde gerçekleştirilmesinde ortaya çıktı. Niceliğe ve öğrenci hareketine gereğinden çok önem verilmesinin ürünü olan bu sonuç, örgütü bir oldu bitti ile yüz yüze getirerek, bir grup öğrencinin örgüt üyeliğine alınması şeklinde olmuştur. Bu unsurların tek tek örgüt üyeliği için aradığımız niteliklere sahip olup olmadıkları da araştırılmamıştır. Oysa bu çevre DG-Y anlayışının etkin biçimde savunulduğu, yani ikinci bir Dev-Genç yoluyla örgütlenmeyi benimsemiş bir öğrenci çevresiydi. Böylece örgüt saflarında yıllardır karşı çıkılan bir anlayışın izlerini taşıyan unsurlar, örgüte denetimsiz biçimde katılmıştır. (Burada aynı bölge yöneticisi yoldaşın, bir başka bölgede, aynı biçimde bir grubun örgüte katılımını sağlama faaliyetinin son anda önlendiğini de belirtelim.)

İşte bu yolla örgütümüzün bir bölgesinde genel çizgi dışı uygulama ile bazı öğrenciler örgütlenmiştir. Ki iki-üç yıl sonra yönetsel değişmelerle bölge yönetimine gelen unsurlar bu dönemin ürünüdür.

“BDS”nin “*sistemli ve uzun vadeli bir programlama*” olmasızın işlerin yürütüldüğünü iddia ettikleri durum budur ve bu doğru- dan doğruya kendi somutlukları ile sınırlıdır. Bunu tüm örgüte mal etmek, aynı zamanda “BDS”nin II. Sağ-sapmanın niteliğini tam olarak kavrayamamasının da bir görüngüsüdür. İlerde göreceğimiz gibi, aynı sağ anlayış II. Sağ-sapmadan hemen hemen aynı biçimde “BDS”ye aktarılmıştır.*

* Burada sık sık unutulana bir gerçeğin vurgulanması gereklidir. Öncü Savaşına başlanmasıyla birlikte, örgüt kadrolarının teorik düzeylerinde bir düşünüş olduğu gerçektir. Ancak bunun nedeni daha farklıdır. “*Hareketimizin gerçek durumuyla az çok tanışıklığı olanlar, Marksizmin geniş bir biçimde yaygınlaşmasının yanında, teorik düzeyin belli ölçüde düşmekte olduğunu görmemezlik edemezler. Pekçok insan, çok az teorik eğitimle, hatta hiç eğitimden, hareketin pratik önemi ve pratik başarıları yüzünden, harekete katılmışlardır.*” [Lenin, *Ne Yapmalı?*, s. 34] (abc) Böyle bir eksiklik pratik faaliyet açısından Öncü Savaşı aşamasında çok daha açık biçimde ortaya çıkmaktadır. Örgütümüzün, kadroların politik ve askeri eğitimine ilişkin sistemli bir plan ve programı bir ölçüde pratik gereksinimler yüzünden sınırlı oranda uygulanabilmiştir. Ama bu ayırdır, “sistemli ve uzun vadeli bir program” olmadığını iddia etmek ayırdır. Yeri gelmişken şunu da belirtelim, “*bu koşullar altında, ilk bakışta ‘önemsiz’ gibi görünen bir yanlığı en kötü sonuçlara yol açabilir ve ancak burnunun ötesini göremeyenler, hizip tartışmalarını ve görüş ayrılıkları arasındaki en keskin farklılıkları zamansız ya da gereksiz sayabilir.*” [Lenin, *age*, s. 35]

Gelelim “*günlük olayların kuyruğuna takılma*” savına.

Bu sav da, ilki gibi, tümüyle yereldir. Ancak bundan öte yanları bulunmaktadır. Ağustos darbesinden sonra, darbenin değerlendirilmesi yapılırken, bölge yöneticisi yoldaş, “BDS”nin savını destekleyici düzeyde özeleştiride bulunmuştur. Ancak “BDS”nin aksine bu özeleştiride, bir yöneticinin kendi hataları konusunda örgüte verdiği bir özeleştiridir ve bir bölgenin örgütün bütününden farklılaşması üzerinedir. Aşağıda göreceğimiz gibi, konu hiç de “BDS”nin istediği tarzda değildir.

Evet, 1977 Nisan-Ağustos ayları arasında, sözü edilen bölgede tam bir belirsizlik mevcuttu. Bu belirsizliğin asıl içeriği yönetici yoldaşın stratejik rota ile taktik görevler arasında doğru bir ilişki kuramaması ve örgüt bölgelerinin çeşitli istemlerinin kendi sorumluluğundaki bölgede gerçekleştirilebileceği izlenimini uyandırmasıdır. Bir başka deyişle, ortada tam bir kararsızlık mevcuttur.

Aralık-76 tarihinde Merkez Yönetim’e özeleştiride vererek sağcı anlayışını mahkum eden yönetici yoldaşın, 1977 Ocak-Nisan arasında yönetici yoldaşların yitirilmesinin getirdiği bir dizi sorun ile Öncü Savaşının gelişim sorunları karşısında aceze düşmesi söz konusudur. Böylece, stratejik rotaya göre faaliyet gösterilemediği gibi, öğrenci çevrelerinden gelmiş unsurların “eylem” istemleri de karşılanamıyordu. Elinden gelen şey, örgütün geçmişteki bütün eylemlerine, stratejik ilkelerine ve çıkarlarına aykırı şeylerdi. Yapması gerekenler ise, gerçekleştirilmesi mümkün olmayan şeylerdi.

İşte bu ikilem karşısında, örgüte maddi kaynak bulma eylemi güncelleşmiş ve bilinen darbe ortaya çıkmıştır.

Ayrıca, sözü geçen bölgede, “BDS”nin ifade ettiği gibi, küçümseyici ve sorumsuz bir anlamda “*günlük olayların*” peşine takılmamıştır. Nisan-Ağustos 1977’de bu bölgede iki eylem planlanmış, biri gerçekleştirilmemiş, diğeri ise umulanın üstünde etki yaratmıştır. (Intercontinental Otelinin 1 Mayıs Katliamı’ndaki işlevi yüzünden kurşunlanması eylemi) Böyle bir eylemin “*günlük olayların*” peşine takılma olarak yorumlanamayacağı da açıktır. “*Güncel olarak da kitlelerin ekonomik-demokratik-politik istemleri doğrultusunda eylem*” yapmaktan söz eden “BDS”nin, kendilerini şekillendiren bir bölgedeki “güncel”e uygun eylem yapılmasını “kuyrukçuluk” olarak, “kendiliğindencilik” olarak suçlayabilmesi, eğer basit bir yanılığla değilse, şarlatanlıktan başka bir şey değildir. Ama bu

gerçeklere rağmen, konu “BDS” nin sandığından daha da karmaşıktır ve örgütümüzü birincil dereceden ilgilendiren bir konudur.

Örgüt içinde en çok ele alınan bir konu da sözü edilen “günlük olaylar” ya da kendisi için “BDS”nin “şirinleştirdiği” haliyle “güncel”i yakalamaktır.

Bu konu, örgütümüz tarafından iki düzeyde ele alınmıştır.

Birincisi Mahir yoldaşın bir yazısında işlediği “**politik konjonktür**” ya da “**aktüel uğrak**” düzeyidir. Bu düzey “*belli bir toplumda, tarihin belli bir anında, o toplumdaki sınıflar ve güçler arasındaki güç dengesinin nesnel durumu*”nun saptanması ve buna uygun taktiklerin geliştirilmesidir.

İkinci düzey ise, “*Türkiye Devriminin Acil Sorunları-I*”de ifade edilmiş olan “*kitlelerin ekonomik-demokratik istemleri doğrultusunda eylem yapmak*”tır. Bu kavrayışın kolayca “kitle kuyrukçuluğu” suçlaması için malzeme teşkil edebileceği bilinmekle birlikte, 1974 yılında henüz THKO’nun sol-fokocu çizgisinin etkinliğinin kınlanmadığı koşullarda kitle düzeyine vurgu yapılması uygun görülmüştü. Bu dönemde yapılan değerlendirmelerde, bu belirlemenin oportünist tahrifata konu olma olasılığında çok, kadroların perspektifinin genişletilmesi esas alınmıştır. Aynı şekilde, bu belirlemenin örgüt saflarında gelecekte herhangi bir sağ-sapmaya yol açabileceği da, Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi’nin temelleri reddedilmedikçe gerçekleşmeyeceği düşünülmüştür. Daha sonra yayınlanan yazılarda bu konudaki çeşitli sapmalar sergilenerek, konuya açıklık getirilmiştir. “*Türkiye Devriminin Acil Sorunları-I*”de bu açıklamaların yer almamasının tek nedeni, broşürün genel anlayışı ortaya koyma amacıyla ilintilidir.

Tüm bunlara karşın, “BDS”nin “suçlaması”nın konusu “*kitlelerin ekonomik-demokratik istemleri doğrultusunda eylem*” yapılması olmadığı için, pratikte nasıl olduğuna da bakmak gerekmektedir. Bu konuda Öncü Savaşına başlanıldığı Ocak 1977 ile Ağustos 1977 arasındaki örgüt faaliyetlerinin söz konusu edilmesi kaçınılmazdır. Doğal olarak da “**26 Ocak Harekâtı**” ve “**19 Şubat Harekâtı**” gündeme gelecektir. Bunların “kuyrukçuluk”la ifade edilebilmesi, “BDS” için bile olanaksızdır. Zaten DG-Y ve KSD’nin yıllar boyu örgütümüzün “günlük olaylar”a yüz çevirdiği iddiaları anımsanacak olursa, gerçeğin ne olduğu açıkça görülebilir.

Yine de “BDS”nin iddiaları bunlarla da sınırlı değildir. Ör-

gütümüzün geçmiş mücadelesini ve pratiğini tahrifle yetinmeyen “BDS” son olarak da yalanlara başvurur. Şöyle diyor “BDS”:

“Biz, cezaevlerinde yatan **yönetici** yoldaşlardan (**ayrım yapmaksızın**) Genel Komite’nin askeri ve politik liderliğini pekiştirici yönde tavır almalarını, Genel Komite’nin ideolojik tartışmaları karara bağlama yeri olduğunu ve Marksist-Leninist örgüt ilkesi olan ‘azınlığın çoğunluğa uyması’ zorunluluğunun gereği olarak Genel Komite’nin kararlarına uymaları ve kadrolar üzerindeki insiyatiflerini bu yönde kullanmalarını defalarca istedik. (Bunu ‘herkes yazısını geri çeksin, Genel Komite meseleyi halledecek’ şeklinde formüle ettik.)”¹ (abç)

İşte baştan sona gerçek dışı ve açık yalanlara dayalı değerlendirme budur. Bunun gerçek dışılığı ve yalan oluşu, o dönemdeki tüm Genel Komite üyeleri ile üyeler arası iletişim kanallarında yer alanlarca yeterince bilinir. Ancak bilmenin, gerçeği söylemek için kişiler üzerinde zorlayıcılığı yoktur.

Her şeyden önce “BDS”, burada başta belirttiğimiz kendisini “merkez” sanma kuruntusunun ötesine geçmektedir. Artık her türlü derde deva olmuştur. Birilerinin otuz sayfalık bir yazının okunma süresi içinde bunca kariyer yapması yadırganmamalıdır. “BDS” bir yandan “yönetici yoldaşlar”dan söz ederken, öte yandan Genel Komite’den söz ederek, “yönetici”liğin ne menem şey olduğunu gizlemeye çalışmaktadır. Bunlar neyin yöneticisidirler? Bu “BDS” tarafından bile isteye muğlakta bırakılmıştır.

Böylece okuyucuya “daha tepede bir şeyler var” imajı verilmeye çalışılmıştır. Gerçekte ise sözü edilen “yönetici yoldaşlar” tümüyle Genel Komite üyeleridirler, yani “BDS”nin “meseleyi halledecek” olduğunu iddia ettiği Genel Komite’yi teşkil eden kişilerdir. Bu durumda “sizler hele bir susun, meseleyi biz, yani Genel Komite “halledecek” diyebilmek, Genel Komite üyelerini üyelikten “halletmek”ten başka bir anlamı yoktur.

İkinci olarak, “BDS”nin ileri sürdüğü gibi “yönetici yoldaşlara” “ayrım yapılmaksızın” söylediklerini vaaz ettikleri şeyler “ayrım yapılmaksızın” **söylenmemiştir**. Zaten söylenebilmesi de olanaksızdır. Ortada bir sağ-sapma ve bunların fiili denetiminde bulu-

¹ “BDS”, Sonsöz

nan bir örgüt bölgesinin merkezi işleyişin dışında tutulması olgusu vardır. İşte bu olgu karşısında sağ-sapma içindeki Genel Komite üyelerine nihai görüşmenin yapılması ve kendilerine örgüt disiplinine uymaları çağrısı söz konusu olmuştur. Bu çağrının, doğrudan “BDS”nin ortaya çıktığı bölge aracılığıyla iletilmesi kararlaştırılmış ve bu amaçla bazı kişiler görevlendirilmiştir. Ancak bu, kesinlikle “yazılarınızı geri çekin” türünden bir bayağılık taşımamaktadır. Eğer böyle bir şey iletilmiş ise, bu tümüyle görevlendirilmiş kişilerin bireysel tasarrufu ile yapılmış bir hatadır. Çünkü sağ-sapmaya karşı mücadele, hiçbir zaman sağ-sapmayı içeren yayınların yok edilmesiyle ilintili değildir ve olamaz da. İdeolojik mücadeleyi böylesine basit düzeyde ele alabilmek ise, sadece çocukluktur.

İşte bu nedenlerle, “yönetici yoldaşlar”ın **tümüne**, yani “ayrım yapmaksızın” aynı şeylerin iletilmesi söz konusu değildir. Doğal olarak tersi bir beyan yalan olarak nitelenmek zorundadır.

Üçüncü olarak, ortada bir sağ-sapma mevcutken, sağcı unsurlara “yazınızı geri çekin meseleyi biz hallederiz” demek sağ-sapmayı örgüt içinde tutmakla ve kendilerini gizleme faaliyetlerine destek olmakla özdeşdir. Ama bu yadırgatıcı değildir. Daha ilerde ayrıntılı olarak göreceğimiz gibi, “BDS”nin görüşleri ile II. Sağ-sapmanın görüşleri arasında sadece terminolojik ve nüans farklılıklarından başka bir şey yoktur. Doğal olarak, onları örgüt saflarında tutmak istemi olacaktır. Bir başka deyişle II. Sağ-sapmayla uzlaşma zemini aranmış ve kendilerine ittifak önerilmiştir. Ama ne yazık ki, onlar “BDS”nin bu “iyi niyeti”ni görememişler, dolayısıyla ittifak önerisini reddetmişlerdir. Kim bilir kabul etmemekle neleri kaçırdılar!

Dördüncü olarak, “BDS” bu savlarıyla örgütlenmemizin Marksist-Leninist ilkelerini de işlemez hale getirmeye kalkışmıştır. Yönetici kadroların, kendine bağlı kadrolar üzerinde kişisel insiyatifleri olabileceğini vaaz eden “BDS”nin bu yaklaşımının kolektif bir mücadele ve örgütlenme açısından tehlikeleri açıktır. “Kadrolar üzerindeki insiyatif”i önsel olarak onaylayan “BDS”nin sadece bu insiyatifi kendilerince “doğru” gördükleri yönde kullanılmaması düzeyinde bir karşı çıkışı bulunmaktadır. Oysa Marksist-Leninist bir örgütte yönetime gelmiş kadroların, örgüt üzerindeki yetkileri resmi ve kurumsaldır. Hiçbir biçimde kişisel insiyatifler oluşturulmaz ve oluşturulmasına izin verilemez. Bir yöneticinin, kendine

bağlı kadrolara görev verebilmesi, doğrudan onun yetkileriyle ilintilidir, kişiselliği ile değil. “BDS”nin kişisel inisiyatiflere –kendi istedikleri biçimde kullanıldığı sürece– bu “olumlu” yaklaşımı, aynı oranda tehlikeli bir örgütsel oportünizmle birleşmiştir.

II. Sağ-sapmanın, ilk fırsatta yönetimine kesinkes sahip oldukları, yani kişisel inisiyatiflerini pekiştirdikleri örgüt bölgesini merkezi yönetimin dışında tutmaları olgusu, “BDS” tarafından önemsenmemiştir. Dolayısıyla, bir yandan kişisel inisiyatifleri tanıdığını beyan ederken, diğer yandan da “azınlık çoğunluk” ilişkisinden söz etmektedir. Oysa Lenin’in çok açık biçimde söylediği gibi, *“dünyada hiçbir partinin hiçbir merkez organı, onun yönetimini kabul etmeyen kişileri yönetme yeteneğinde olduğunu gösteremez. Merkez organlarının yönetimini kabul etmemek partide kalmayı reddetmekle birdir, partiyi parçalamakla birdir; bu bir yıkma yöntemidir, inandırma yöntemi değil”*dir.²

“BDS”nin, II. Sağ-sapmanın bu niteliğini görmezlikten gelerek “aynımsız” davranışlar içinde olduğunu savlaması, tümüyle kendisini her şeyin dışında “merkez” olma sevdasına bağlamak gerekmektedir.

İşte “BDS”nin “Önsöz”den “Sonsöz”e kadar genel durumu budur. Buraya kadar gördüğümüz pragmatizmin, giderek nasıl bir eklektik anlayışa ulaştığını diğer bölümlerde daha açık göreceğiz.

² Lenin, *Bir Adım İleri, İki Adım Geri*, s. 204.

İKİNCİ BÖLÜM II. SAĞ-SAPMA VE “BDS”

Bu bölümde “BDS” ile II. Sağ-sapmanın karşılıklı ilişkisini ele alacağız. “BDS”nin esas işlediği konu II. sağ-sapmanın tezleri ve bu tezlerin eleştirisi olmakla birlikte, bunun sadece biçimsel olduğunu göstermeye çalışacağız. Şüphesiz bunu yaparken, örgütümüzün II. Sağ-sapma konusundaki belirlemelerini de ortaya koyacağız. Ancak “BDS”nin görünüşte bu örgütsel belirlemeleri benimser görünürken, II. Sağ-sapmaya tutarlı bir eleştiri yöneltmediklerini de unutmamak gerekir. Ayrıca bu biçimsel eleştiri, “BDS”nin eklektizminin de temelini teşkil etmektedir.

Burada bu konuyu işlerken, asıl olarak, “BDS”nin izlediği konu dizimini izleyeceğiz. Bu düzeyde ve bu dizimle konuyu açalım:

“BDS”, öncelikle II. Sağ-sapmanın Öncü Savaşının “yürütülüş biçimi” düzeyinde “eleştiri”siyle işe başlamıştır. II. Sağ-sapmanın Öncü Savaşında oluşturulacak “*silahlı güç*”ün “*oligarşinin merkezi*

*gücüne ülke çapında nitelik belirleyici bir darbe indirmeye uygun olarak tüm ülkede yaygın biçimde*³ oluşturulması gerektiğini ileri sürmesine karşılık olarak “BDS” şöyle demektedir:

“Söylenmek istenen Öncü Savaşı sürecinde silahlı güçlerin yaygınlaşması ise, şehir gerillası taktikleri ile yürüyen kır gerillasının gelişimi **zaten gizli silahlı güçlerin** yaygınlaşmasını zorunlu kılar.”⁴ (abc)

“BDS”, bu ifadeleriyle II. Sağ-sapmaya göz kırpmaktadır.

Söylenenin Türkçesi, aslında kendilerinin söyledikleri ile, yani “gizli” silahlı güçlerin Öncü Savaşında “yaygınlaştırılması” ile II. Sağ-sapmanın “yeni” Öncü Savaşının bir ifadesi olarak sundukları “tüm ülkede yaygın” “gizli silahlı güç yaratılması”nın Öncü Savaşının amacı olarak konulması arasında “zaten” bir fark olmadığı ileri sürülmektedir. Bunu da *Eylem Kılavuzu-III*'de formüle edilmiş olan Öncü Savaşının ayrıntılandırılmış evrelerinden birini, “şehir gerilla taktikleriyle kır gerillası”nı ileri sürerek yapmaktadır. Ama yine de “BDS”, II. Sağ-sapmayla uyum sağlayamaz, çatışma devam eder. Bunun arka fonu, II. Sağ-sapmanın Halk Savaşını reddetmesiyle bağlantılı olarak kır gerilla savaşını kabul etmemesi ile “BDS”nin şehir gerilla savaşı taktikleriyle kır gerillası formülasyonunun adaptasyonu arasındaki **biçimsel** çatışmadır. Özde ise, bir konuda anlaşmaktadırlar: **Öncü Savaşı evresinde kır gerilla savaşı verilemez.**

Ancak “BDS”nin böyle bir ortak noktayı öne çıkarmasına rağmen II. Sağ-sapmanın bunu kabul etmez tutumunun temel nedeni, kendilerinin Halk Savaşını reddetmeleri ise de, ikinci nedeni “BDS”nin ileri sürdüğü anlayışın, yani bir komprime (uzlaşma) olarak *Eylem Kılavuzu-III*'den adapte ettiği “şehir gerillası taktikleriyle kır gerillası”nın doğal ve kaçınılmaz olarak kır gerilla savaşına dönüşeceği ve bunun da Halk Savaşının yolunu fiilen açacağı gerçeğini bilmelerinden kaynaklanmaktadır.

Evet, II. Sağ-sapmanın gördüğü bir gerçeği “BDS”nin görmemesi ya da görmezlikten gelmesi, eklektik biçimde, örgütün stratejik rotasının ayrıntılandırılmış planlamasının bir bölümünü benimser görünüp, bu bölümü bütünden koparmış olmasındandır.

³ Öncü Savaşının Politik Sanatı. (II. Sağ-sapmanın bir yazısı)

⁴ “BDS”, I. Kısım.

(Kendi içinde bir bütünsellik taşıyan ayrıntılaştırılmış planlamada yer alan “şehir gerilla taktikleriyle kır gerillası” evresi, ilk kez Aralık-76 Kararıyla ortaya konulmuş ve Haziran 1978’de *Eylem Kılavuzu-III*’de yazılı hale getirilmiştir.)

Örgütümüzün ayrıntılaştırılmış politik-askeri tırmanma politikasının bazı yerlerini alarak II. Sağ-sapma ile uzlaşma yolları arayan “BDS”nin ihmal ettiği diğer bir yan ise, II. Sağ-sapmanın ortaya çıkışının bir süreci kapsadığı ve savunucularının örgütün tüm karar ve planlarını bildikleri ve de bunlara karşı çıkma durumunda olduklarıdır.

“BDS”nin her türlü çabaya karşın II. Sağ-sapmayla anlaşmaya varamaması, kendilerinin “*yaygın gizli silahlı güçleri*” Öncü Savaşının amacı olarak kabul etmelerine rağmen işe varamamasıyla ilintilidir. II. Sağ-sapma, Öncü Savaşı evresinde yaratılacak “*gizli silahlı güçler*”i, oligarşiye karşı “*ülke çapında nitelik belirleyici bir darbe vurmak*” amacıyla ve bu darbeye bağlı olarak kısa sürede iktidarın ele geçirilmesi beklentisiyle ele almaktadır. Oysa “BDS”, aynı silahlı güçleri Halk Savaşının başlatılması için kullanmayı düşünmektedir. Aksi halde diye savlar “BDS”, “*gizli silahlı güçler*” “*genel ayaklanma*” için kullanılmış olacaktır, dolayısıyla Öncü Savaşının amacının “*genel ayaklanmanın koşullarını yaratmak*” şeklinde formüle edilmesi gerekir. Bu ise, örgütün en temel formülasyonu olan, “*Öncü Savaşının amacı Halk Savaşını başlatmaktır*” formülasyonunu açıkça reddetmeksizin olanaklı değildir. Ve “BDS”, örgüt ilkelerini bu kadar net ve açık tarzda reddettiği koşullarda kendisini örgütün bir parçası (ve hatta “merkezi”) gibi sunabilmesi için elinde II. Sağ-sapmanın sahip olduğu bazı “manevi” değerler de yoktur. Kaçınılmaz olarak II. Sağ-sapmayla Öncü Savaşı sonrasına ilişkin bir anlaşmaya varamamaktadır. Ama “BDS” için, böylesine önemli, yani Öncü Savaşının amacını belirleyen bir konu sadece bunla sınırlıdır. Daha ötesi onun için yoktur.

II. Sağ-sapmanın karşıt olarak geliştirdiği “*stratejik darbeler dönemi*” teorisi, aynı zamanda Öncü Savaşının Halk Savaşına nasıl dönüşeceği sorunuyla ilintilidir. Bu açıdan sorun, yalın biçimde bir şeylerin eleştirisi ile sınırlı değildir. Bu konu, 1974-75 arasında “*Türkiye Devriminin Acil Sorunları-I*”in hazırlıkları döneminde geniş ölçüde ele alınmıştı. Özellikle Halk Savaşının nasıl başlatılacağı üzerinde TİKKO ile olan farklılıkların netleştirilmesi açısından özel önem

taşıyordu.

Sorunun özü şudur: Halk Savaşı küçük de olsa kurtarılmış bölgeye dayanılarak halk ordusuyla verilebilen uzun (uzatılmış) bir savaştır. Bu durumda halk ordusu Öncü Savaşı evresinde yaratılan-geliştirilen ve yaygınlaştırılan kır gerillasının organik gelişimiyle oluşturulacaktır. (Kır gerillasının halk ordusunun çekirdeği olma esprisi). Ancak **kurtarılmış bölgeler nasıl yaratılacak ve korunacaktır** sorusu ayrıca yanıtlanmak zorundadır.

İşte bu soruya, 1974-75 döneminde, iki ana yaklaşım bulunmaktaydı.

Birinci yaklaşıma göre, suni dengenin bozulması koşullarında, tepkileri açık hale gelmiş halk kitlelerinin **bir bütün olarak örgütlenmesi** söz konusu olmayacaktır. Suni dengenin bozulması koşulları, kitlelerin tepkilerinin kısmi isyan ve patlamalarla açığa çıkmasını getirecektir. Bu durumda, kitlelerin bu isyan ve patlamalarını örgütleyen gerilla güçleri, halk ordusu haline dönüşerek kurtarılmış bölgeler oluşturacaktır. Böylece I. ve II. bunalım döneminde kendiliğinden ortaya çıkan kitlelerin isyan ve patlamalarının III. bunalım döneminde Öncü Savaşının suni dengeyi bozmasıyla gerçekleşmesi söz konusu olmaktadır.

İkinci yaklaşım ise, Çin ve Vietnam Halk Savaşlarının başlangıcında olduğu gibi, gerilla savaşı ile kitle ayaklanmalarının (genel ya da kısmi ayaklanmalar) eşzamanlılığıyla oligarşiye önemli bir darbe indirerek, bir ya da birkaç bölgenin kurtarılması söz konusu olabilecektir. I. ve II. bunalım döneminde olduğu gibi kitlelerin ayaklanmalarının kendiliğinden gelişme olasılığı, gerilla eylemi ile kitle ayaklanmaları arasında kurulması gerekli olan **eşzamanlılığı** ortadan kaldıracaktır. Bu açıdan, Küba Devrimi'nde şehir ayaklanmalarının kullanılış tarzıyla kurtarılmış bölgelerin yaratılması söz konusu olabilecektir. Bu da, doğrudan suni dengenin bozulduğu koşullarda, tepkileri açık hale gelmiş olan kitlelerin ne ölçüde örgütlenebildiğine bağlıdır.

İşte bu iki yaklaşım, kendi içlerinde geliştirilmeden bırakılmıştır. Bu konudaki kesin belirlemenin ileriye bırakılması sözkonusu olmuş ve *“Türkiye Devriminin Acil Sorunları-I”*de sadece bazı noktaları ortaya konulmakla yetinilmiştir. Bunlar ise, III. bunalım döneminde kurtarılmış bölgelerin kurulabilmesi için gücü kırılması gereken mahalli-feodal otoriteler değil, güçlü merkezi otorite ol-

duğu ve kurtarılmış bölgelerin, Çin ve Vietnam Devrimlerinde olduğu gibi bölgesel düzeyde değil, ülke çapında savunulmasının zorunlu olduğudur. (Bkz. “Türkiye Devriminin Acil Sorunları-I, Devrim Stratejisi bölümü).

İşte II. Sağ-sapmanın nc Savaşının amacı açısından ortaya koyduğu savların arka planında bunlar bulunmaktadır. Onlar, kendi tezlerini ortaya koyarken dayandıkları temeli şu şekilde devriklemişlerdir: Oligarşiye önemli bir darbe indirdikten sonra kurtarılmış bölgeler yaratarak **uzun süreli** bir savaşa (Halk Savaşı) girmek yerine, **abuk sonuçlu** bir savaş yürütülmelidir. (“stratejik darbeler dönemi”) Böylece nc Savaşı reddedilmeksizin, Halk Savaşının reddedilmesinin mümkün olabileceği düşünülmüştür. Doğrudan “uzatılmış savaş” olarak Halk Savaşının neden zorunlu olduğunun kavranılmamış olmasına ve “abuk sonuçlu bir savaş”ın nelere bağlı olduğunun bilinmemesine dayalı bu sağcı tezin elle tutulur bir yanı bulunmamaktadır. Dolayısıyla, böyle bir anlayışla nc Savaşının amacının tartışılmasına girişilmesi tümüyle gereksiz olacaktır. Tıpkı Halk Savaşının reddedildiği düzeyde nc Savaşının kapsamı ve görevlerinin tartışılmasının gereksiz olması gibi.

şüphesiz “uzatılmış savaş” ile “abuk sonuçlu savaş” ilişkisi, birkaç sözcükle çözümlenebilecek bir konu değildir. Ancak Halk Savaşı teorisinin ilk kez ortaya konulduğu ve uygulandığı Çin Devrimi’nde bunların ayrıntılı olarak ele alınmışlığı koşullarında bu konudaki temel tartışmayı yeniden ele almak gereksiz olacaktır. Maddi ve teknik olarak güçlü bir düşmana karşı “uzatılmış savaş” yürütülmesi nesnel bir zorunluluktur. “abuk sonuçlu bir savaş” verilebilmesi için, stratejik ve taktik düzeyde, düşmandan maddi ve teknik olarak güçlü olmak gerekir. Savaşların genel yasası bunu zorunlu kılmaktadır.

Tüm bunlar “BDS” için hiçbir şey ifade etmez. O, alışlageldiği üzere, ğrenci çevrelerindeki kısır tartışmaların havasıyla sağa sola laf yetiştirmeye çalışır. Bu açıdan II. Sağ-sapmanın niteliğini “tespit ettik”lerine ilişkin sözleri boş bir bbrlenmedir. Ama “BDS” için bunun da önemi yoktur. II. Sağ-sapmanın niteliğini tespit ettiğinden söz etmesine rağmen, onlarla ayrıntılarda tartışmayı sürdürür. Bunun anlamı ise, özde bir farklılık olmadığı ve olamayacağı düşüncesidir.

Evet, II. Sağ-sapma Halk Savaşını reddettikten sonra, Halk

Savaşında gerçekleştirilmesi gereken bazı görevleri bir yana bırakmaz. Çünkü bu görevler her devrim mücadelesinde yerine getirilmesi gereken genel ve evrensel görevlerdir. Böylece Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi'ne göre, Halk Savaşı evresinde yerine getirilmesi gereken görevlerin Öncü Savaşı sürecinde yerine getirileceği ileri sürülür. Bunlar “*eskiden Halk Savaşında gerçekleşen*” görevler olarak “*milis örgütlenmesi, kitlelerin birlikte hareketi, yönetime katılma vb.*” görevler olarak “**kitlelerin demokrasi mücadelesinde eğitimi**”⁵ şeklinde Öncü Savaşının görevleri haline getirilmiştir.

Bu genelleştirilmiş haliyle “kitlelerin demokrasi mücadelesinde eğitimi” sorunu oldukça karmaşık bir konu olarak Lenin tarafından proletarya ve onun iktidarna ilişkin olarak formüle edilmiştir. Lenin şöyle yazmaktadır:

“Kapitalizm ve emperyalizm ancak iktisadi devrimle devrilebilir... Ne var ki, **demokrasi mücadelesi** okulunda okumamış olan bir **proletarya**, iktisadi bir devrim yapma yetisine sahip değildir. **Bankalara el koymaksızın**, üretim araçları üzerindeki **özel mülkiyeti kaldırmaksızın**, kapitalizm yenik düşürülemez. Ne var ki, tüm halkı, burjuvazinin elinden alınan üretim araçlarının **demokratik yönetimi** için örgütlemedikçe, tüm emekçi halk yığınlarını, proleterleri, yarı-proleterleri ve küçük-köylüleri, saflarını ve güçlerini demokratik bir biçimde örgütlemeleri ve **devlet işlerine katılmaları** için seferber etmedikçe, bu devrimci önlemler uygulanamaz.”⁶ (abc)

İşte proletaryanın “demokrasi mücadelesinde eğitimi” ve “yönetime katılma” sorunsalı, öz olarak böyle bir muhtevaya sahiptir. Ama hemen görüleceği gibi, Lenin, emperyalizm ve kapitalizmin yenilgisinden ve iktisadi devrimden söz etmektedir. Bunlar proletaryanın öncülüğünde gerçekleştirilecek demokratik halk devriminde, yani bu demokratik devrim mücadelesinde proletarya ve diğer emekçi kitlelerin eğitimi sorunsalını gündeme getirmektedir. Kitlelerin demokratik biçimde örgütlenmesi, tüm halkın siyasal yönetime katılması ve üretimin demokratik biçimde örgütlenmesi gibi görevler Halk Savaşının zorunlu bir durak olduğu ülkeler-

⁵ Öncü Savaşı ve DK-DY-DS'nin Eleştirisi (II. Sağ-sapmanın bir yazısı).

⁶ Lenin, *Marksiizmin Bir Karikatürü ve Emperyalist Ekonomizm*, s. 23.

de, iktidarın **bütün olarak** ele geçirilmesinden **sonra** gerçekleştirilmesi söz konusu değildir. Halk Savaşında iktidar **parça parça** ele geçirileceği için, parçalarda halk iktidarı hemen örgütlenmeye başlanır. Kurtarılmış bölgelerde kurulan “*kızıl siyasi iktidarlar*” işte bu örgütlenmelerdir. Kurtarılmış bölgelerde halk iktidarının niteliği ve örgütlenmesi sorunu, kitlelerin demokrasi mücadelesinde eğitimi genel ifadesiyle karşılanırsa bile, Halk Savaşı sürecinde yerine getirileceği kolayca anlaşılır.

Marksist-Leninist literatürde değişik biçimlerde ifade edilen bu görevler, ülkemiz solunda en geniş ölçüde 1977 Aralık ayından itibaren DY'nin “*direnış komiteleri*” teziyle birlikte tartışılmıştır. DY'nin tezleri “*gelecekteki halk iktidarının nüvelerinin*” “*bugünden yanna*” kurulmasına dayanır. Bir başka deyişle Halk Savaşı sürecinde, halk iktidarının parça parça kurulması kavrayışının devrikleştirilmesi gündemdedir. Halkın yönetime katılımı ve üretimin demokratik biçimde örgütlenmesi vb. türden görevlerle faşist milis saldırılara karşı Halk Savaşının “*özsavunma birlikleri*”ni kullanmayı birbirini içine sokan bu “direnış komiteleri” DY'nin Öncü Savaşını “*taktik bir evre*” olarak kavrayışıyla çakışır.

DY'nin bu kavrayışı, bizim “*Türkiye Devriminin Acil Sorunları-1*”de eleştirdiğimiz başlangıçtan itibaren kitlelerin “*büyük birimler halinde örgütlenmesi*”ni ifade eder. Halk Savaşı evresinin görevlerinin bu şekilde Öncü Savaşına sokulması THKP-C çizgisinden bir sapmaya denk düşer. (DY'nin bu kavrayışının DS tarafından yüzeysel olarak aynen benimsediğini de söyleyebiliriz.)

Bu tartışmalarda ve getirilen çeşitli savlarda esas olan, Öncü Savaşını taktik evre olarak alanlar ele alanlar olsun, isterse başka bir şeylerin temeli olarak alanlar olsun, devrimin eşitsiz gelişiminin yarattığı sorunları pratik olarak çözümleme zorunluluğudur. Suni dengenin **birden ve ülke çapında** bozulamayacağı gerçeği, kitlelerin örgütlenmesinin ülke çapında eşitsiz olacağı olgusuyla birleşerek çok yönlü faaliyet ve görevler dizisi ortaya çıkarır. Ama farklılık, bu çok yönlülüğün zorunluluğunun kavranılması düzeyinde ortaya çıkmaz ve çıkamaz. Farklılığın temeli, bu zorunluluğun getirdiği çok yönlülük içinde **temel-tali** ilişkisinin belirlenmesidir.

DY'ye göre, “gelecekteki” halk iktidarının nüvelerinin oluşturulması temel görevdir ve bu görev aynı zamanda gelecekteki halk ordusunun da nüvelerini oluşturacaktır. Böylece kitlelerin başlan-

gıçtan itibaren “büyük birimler” halinde örgütlenmesi temel alınmaktadır. “*Türkiye Devriminin Acil Sorunları-I*”de ortaya koyduğumuz gibi bu tür örgütlenme, bu örgütlenmeyi koruyacak silahlı güç olmadığı sürece kitle katliamlarına yol açar. Kolombiya deneyiminin gösterdiği gibi, bu kitle katliamını önlemenin tek seçeneği teslimiyettir.

Buna karşın “*Türkiye Devriminin Acil Sorunları-I*”de ortaya koyduğumuz gibi, doğru çizgi, kitle örgütlenmesi ile silahlı gücü, silahlı güç ile kitle örgütlenmesini birlikte büyütmektir.* Böylece Öncü Savaşı sürecinde gerilla savaşının gelişimi ve yaygınlaşması, aynı zamanda kitle örgütlenmesinin geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması olmaktadır. Öncü Savaşı aşamasında bu gelişim doğrudan THKP ve THKC örgütlenmesi olarak somutlaşır.

İşte bu farklılık düzeyinde ortaya çıkan II. Sağ-sapma, değişik bir yol izleyerek DY'nin çizgisine ulaşmıştır. II. Sağ-sapma, altı ay süreceğini varsaydığı “stratejik darbeler dönemi”nde yerine getiremeyeceği “yönetime katılma vb.” görevleri Öncü Savaşına dahil ederek bunu gerçekleştirir. Suni denge de ülke çapında ve aynı zamanda bozulamayacağı için, bu görevler “*sunî denge bozulduğu oranda gerçekleşecektir*”⁷ (abc) saptamasını yaparlar.

II. Sağ-sapma, bu şekilde DY'nin “direnış komiteleri”ne kendince belli bir teorik katkıda bulunmaktadır!

Bunlar karşısında “BDS”nin tutumu ise, içeriğini anlayamadığı bir tartışmanın ortasına balıklama dalmaktan başka bir şey değildir. Ve bu dalmanın ürünü ise, sözü edilen görevlerin “*Öncü savaşıyla sunî denge bozulduktan sonra (sunî dengenin varlığı buna engel teşkil eder) gündeme gelebilecektir*” şeklindeki belirlemesidir. II. Sağ-sapmanın “*bozulduğu oranda*” deyişiyile karşıt olduğunu göstermek için de, II. Sağ-sapmanın belirlemesini aktarırken parantez açarak “*bozulma sürecinde demek istiyorlar*”⁸ “yorumunu” eklemekten de kendisini alamamıştır.

Gerçekte ise, II. Sağ-sapmanın sunî dengenin “*bozulduğu*

* Burada “silahlı güç-kitle örgütlenmesi” ilişkisinin iki yönlü vurgusu bazı sapmalara karşı yapılmıştır. Türkiye Devriminin Acil Sorunları-I’de bu formülasyonun, bu şekilde yapılması, bu iki yanın birbirini sırayla izleme durumunda olmadığı, yani birinin önce, diğerinin sonra yapılmasının söz konus olmadığını vurgulamak içindir.

⁷ II. Sağ-sapma, Öncü Savaşı ve DK-DY-DS’nin Eleştirisi.

⁸ “BDS”, I. Kısım.

oranda” deyişiiyle “BDS”nin “*bozulduktan sonra*” deyişii arasında özsel bir farklılık yoktur. Birincisi, suni dengenin bir bütün olarak ve eşzamanlı bozulmasının söz konusu olmadığı gerçeği karşısında, sözü edilen görevlerin suni dengenin bozulduğu her yerde ve zamanda yerine getirilmesini ifade eder. Bu, **parçada** suni dengenin “*bozulduktan sonra*”sından başka birşey değildir. Böylece “BDS” ile olan farklılık, sadece suni dengenin bir bütün olarak ve eşzamanlı bozulup bozulmayacağı ve bir bütün olarak bozulana kadar beklenip-beklenmeyeceği şeklinde bir tartışmaya bağlı kalmaktadır.

Bu noktada devrimin eşitsiz gelişiminin “BDS” tarafından hiç söz konusu edilmemiş olmasının, II. Sağ-sapmayla anlaşmazlığının nedeni olduğunu söyleyebiliriz. Bu son derece doğaldır. Çünkü “BDS”nin Halk Savaşı kavrayışı da iktidarın parça parça alınmasını hiç bir biçimde içermez. Her şeyin birden ve bir bütün olarak gerçekleşeceği kavrayışı egemendir. Bu en açık biçimde *Eylem Kılavuzu-III*’ün zoraki “eleştirisi” yapılırken ortaya konulmuştur. Konunun daha açık olması için, önce “eleştirii” konusu edilen *Eylem Kılavuzu-III*’deki alıntıyı aktaralım:

“Halk Savaşı, genellikle, bizden maddi olarak daha güçlü olan bir düşmana karşı mutlak bir siyasi üstünlüğü sağladığımız şartlarda verilir” (Giap) Fakat bu demek değildir ki, Halk Savaşında, düşmanın siyasal tecriti için, yani **kitleleri (siyasal olarak) devrim safına çekme mücadelesi (politik mücadele) yürütülemez**. Tersine, bu dönemde, siyasi gerçekleri açıklama kampanyası yürütülür. Fakat, bu kampanyanın **aracı** askeri mücadeledir (savaş).”⁹ (abç)

“BDS”nin bu alıntılacağı belirlemelere karşı ileri sürdükleri ise oldukça “eğitici”dir.

“Ancak Halk Savaşındaki politik çalışma ile Öncü Savaşındaki politik çalışma, kullandığı araçlar yanında propagandanın yöneleceği hedefler ve muhtevasiyla da birbirinden **farklıdır**. Öncü Savaşında mevcut düzenin **tüm işleyiş biçimi ve kurumlarıyla**, emperyalizme bağımlılığının **halka teşhir edilmesi** yönünde politik çalışma yapılır. Halk Savaşı sürecindeki politik çalışmanın temeli

⁹ THKP-C/HDÖ, *Marksizm-Leninizm Bir Dogma Değil, Eylem Kılavuzudur-III*, s. 7.

ise, **kitleleri demokrasi mücadelesi için eğitmek**, devrimci bilinçlerini **pekiştirmek** ve **gelecekteki demokratik halk iktidarını kavratmaktır.**¹⁰ (abç)

Görüldüğü gibi, “BDS”, hiçbir biçimde *Eylem Kılavuzu-III*’de eleştirilen anlayışa, yani siyasi gerçekleri açıklama kampanyasının Halk Savaşında sona ereceği anlayışına karşı herhangi bir şey getirmemektedir. *Eylem Kılavuzu-III*’de eleştirilen anlayış, Öncü Savaşında tüm politik görevlerin yerine getirilmiş, böylece tüm halk kitleleri bilinçlendirilmiş ve örgütlendirilmiş olduğu için, Halk Savaşında yalın bir askeri savaş yürütmek gerekir anlayışdır. Yani *Eylem Kılavuzu-III*’de Öncü Savaşı politik mücadeledir, Halk Savaşı askeri mücadeledir anlayışı eleştirilmiştir. Ve “BDS” buna karşı hiç bir şey söyleyemeyerek ve *Eylem Kılavuzu-III*’deki bu kısmı anlamamışcasına “eleştirerek”, bu hatalı anlayışın yanında tavrı aldığı izlenimini uyandırmaktadır.

“BDS”, salt bir şeylere karşı olduğunu gösterebilmek için bir şeyler söyleme çabası içinde olduğundan, sürekli olarak hata üstüne hata yapar. Halk Savaşının iktidarın parça parça ele geçirilmesi ve parçalarda kurtarılmış bölgeler yaratarak halk iktidarını kurmak olduğu “BDS” tarafından unutulur. “BDS” için demokratik halk iktidarını **“geleceğin”** sorunudur ve kitlelere bu “gelecekteki” halk iktidarının kavratılması için “politik çalışma” yapılır!

İşte bu anlayış II. Sağ-sapmanın “stratejik darbeler dönemi” kavrayışının bir tortusudur. II. Sağ-sapmanın Halk Savaşını reddetmesiyle birlikte, Halk Savaşında yerine getirilecek görevleri Öncü Savaş sürecine taşıması karşısında “BDS”, aynı görevlerin Halk Savaşında yapılacağını açık ve net biçimde ortaya koymadığı gibi, halk iktidarını “geleceğin” sorunu haline getirerek Halk Savaşının içeriğini boşaltmaktadır.

Bu konuda Giap şöyle demektedir:

“Bir halk savaşında üslerin ve ard-bölgelerin sağlanması, ekonomik, politik, askeri ve coğrafi faktörlere –hepsinin başında politik faktörler gelir–, halkın morali ve **toplumsal rejime** bağlıdır. **Ard-bölgelerin inşası** tüm alanlarda –politik, askeri, ekonomik ve kültürel– her şeyden önce politik planda, halkın politik ve moral bağlılığının

¹⁰ “BDS”, III. Kısım.

güçlendirilmesiyle her açıdan **yeni toplumsal rejimin üstünlüğünü artırarak**, etkin ama tedrici olarak halkın maddi ve manevi yaşam koşullarını düzeltmeyi amaçlayan demokratik reformlar oluşturarak ve ard-bölgenin potansiyelini sürekli olarak güçlendirerek yürütülmüştür.”¹¹ (abç)

Görüldüğü gibi Giap, hiçbir kuşkuyla yer bırakmayacak şekilde ard-bölgelerde **“yeni toplumsal rejimin inşası”**ndan söz etmektedir. Çin Halk Savaşındaki “kızıl politik iktidarlar”ın da aynı olguyu ifade ettiği açıktır. Ama bunların “BDS” için hiçbir anlamı yok gibidir. “BDS” nin “bildiği” tek şey, “gelecekteki demokratik halk iktidarını”, Giap’ın deyişiyle “yeni toplumsal rejimi” kitlelere “kavratmak”la sınırlıdır. Bundan öte “kitlelerin bilinçlerini pekiştirmek” deyişi, sadece laf düzeyinde kalmaktadır. Çünkü, ilk durumdaki “gelecekteki” halk iktidarını “kavratmak” görevi de bilincin pekiştirilmesinden başka bir şey değildir. Dolayısıyla yalın bir toloji gündeme gelir.

İşte “BDS”nin el çabukluğuyla Halk Savaşının kapsamı dışına ittiği kurtarılmış bölgeler ve bu bölgelerde halk iktidarının kurulması sorunu karşısındaki tutumu budur. Tabii okuyucu bunlar olmaksızın Halk Savaşının ne anlama geleceğini düşünecektir. Ama bunun için fazla kafa yormaya gerek yoktur. Bu, II. Sağ-sapmanın “stratejik darbeler dönemi”nden başka bir şey değildir. Sadece çoğunun adı konmamıştır.

“BDS”nin II. Sağ-sapmayla dördüncü ortak noktası ise, ülkenin özelliği ve savaş alanlarına ilişkindir.

II. Sağ-sapma bir yazısında şöyle yazmaktadır:

“III. bunalım döneminin ilk iki evresinde (1945-71 arası dönem kastediliyor-b.n.) şehirlerin artan önemine paralel olarak bu dönemin formülasyonu, şehir ve kırsal diyalektik bir bütün olarak ele alan birleşik devrimci savaştır ... III. bunalım döneminin üçüncü evresinde şehir ve kırsal ayrımı artık **geçerli bir tanımlama olmaktan uzaktır**. Bunun yerine **kapitalizmin geliştiği alanlar** tanımlamasını getirmek gerekir.”¹² (abç)

¹¹ Giap, *National Liberation War in Vietnam*, s. 67.

¹² II. Sağ-sapma, III. Bunalım Dönemi ve Devrim Stratejisi.

“Öncü Savaşı bu niteliği gereği toplumsal üretimin yoğun, sınıf çelişkilerinin açığa çıktığı, kitlelerin politize olduğu alanları temel almak zorundadır ve ancak kapitalizmin geliştirdiği alanlar bu özelliğe sahiptir.”¹³

Görüldüğü gibi Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi bu sözlerle tam olarak reddedilmektedir. II. Sağ-sapma, salt Halk Savaşını reddetmekle kalmaz, öznel amaçlar için salt kavramsal düzeyde kullandığı Öncü Savaşını da reddeder. Bundan sonra da kendi “özgün” (!) teorilerini ortaya koyar. Bu teori **şehirlerin temel alınmasını** içerir. Açık ki, “şehir merkezli” bir devrim anlayışı, geribıraktırılmış ülkelerde revizyonizmin klâsik teorisinden başka bir şey değildir. Ancak bunu, revizyonistler gibi “şehirler temeldir” ya da “proletarya temel güçtür” gibisinden formülasyonlarla değil, daha örtük bir ifade ile yapmaya çalışır. II. Sağ-sapmanın bu “örtük” ifadelerine karşı “BDS”nin ileri sürdükleri (isterse politik hamlıktan olsun) aynı revizyonist anlayışı savunmakla özdeşir.

“BDS”yi okuyan her kişinin kolayca göreceği gibi, yazı baştan sona kadar, sürekli bir biçimde “kırlar temeldir” ya da “kırsal alanlar stratejik alanlardır” formülasyonunu kabul etmemek için her türlü yolu kullanmaktadır. Bunu da, sadece ve sadece, kır gerilla savaşını Öncü Savaşının dışında tutabilmek için yapmaktadır. Eğer kırların, tüm süreç açısından stratejik alanlar olduğu kabul edilecek olursa, kaçınılmaz olarak kır gerillasını bu alanlarda oluşturulacak halk ordusunun çekirdeği olarak kabul etmek gerekecektir. Dolayısıyla “BDS”, böyle bir stratejik tespiti benimsediği andan itibaren, kır gerilla savaşının başlatılması yönündeki faaliyetleri onaylamak zorunda kalacağını bilmektedir. Bu ise onların **istemedikleri** bir şeydir. Bu isteksizliğini şöyle ortaya koyar:

“... Kırların stratejik alan olarak görülmesinin ifadesi olan hareketli gerilla birliğini öncü savaşında uygulamaya çalışmak, bir işi vaktinden evvel yapmaya çalışmak olduğu için başarılı olamaz ve bunu yapmaya çalışanların stratejik’ yenilgisiyle sona erer.”¹⁴

Görüldüğü gibi, “istem” ortaya konulmakta, ama gerekçe oldukça muğlak bırakılmaktadır: “Bir işi vaktinden evvel yapmak”.

¹³ II. Sağ-sapma, III. Bunalım Dönemi ve Devrim Stratejisi.

¹⁴ “BDS”, V. Kısım.

Hepsi bu!

“Bir iş” olarak, sözünü ettiğimiz konu “kır gerilla savaşı” olduğuna göre, bunun “vaktinden evvel” yapılıp yapılmadığının bazı ölçütleri olması gerekir. Bunlar kır gerilla savaşının yürütülebilmesi için **gerekli nesnel ve öznel koşullar** olarak tanımlanır. Dolayısıyla “bir işi vaktinden evvel” yapmaktan söz edildiğinde, gerekli nesnel ve öznel koşulların yeterli olup olmadığından söz edilmek zorundadır. Tabii bunu yapabilmek için de, kır gerilla savaşının verilebilmesi için gerekli nesnel ve öznel koşulların neler olduğunun bilinmesi ya da belirlenmiş olması şarttır. Ama “BDS”nin bu konuda söyleyebileceği fazla bir şeyi yoktur.

Genel olarak gerilla savaşının, özel olarak kır gerilla savaşının verilebilmesinin nesnel koşulu **silahlı aksiyon** yöntemlerinin devrimci mücadelenin gündeminde olup olmamasıyla ilintilidir. Bir başka deyişle, evrim ve devrim aşamalarının iç içe geçmesi, bu evrelerin çalışma tarzlarının birlikte kullanılabilmesinin koşullarının varlığına bağlıdır. Bu nesnel koşul, doğrudan **milli krizin mevcudiyetine** ilişkindir.

“Ülkemizdeki pasifistler evrim aşamasında olduğumuzu bu yüzden içinde bulunduğumuz evrede silahlı savaşın objektif şartlarının mevcut olmadığını iddia etmektedirler. Bu iddialar temelden sakat ve yanlıştır. Bu şekildeki tahlillerin tek amacı teslimiyetçiliğe ideolojik kılıf giydirmektir. Emperyalizmin işgali altındaki ülkelerde evrim ve devrim aşamaları bu şekilde bıçak gibi birbirinden ayrılmazlar. Bu aşamalar birbirinin içine girmişlerdir. Ayrıca, emperyalizmin işgali, karşı tarafın bizzat zora, şiddete, silaha başvurusu demektir. Bu ise **silahlı savaşın objektif şartlarının mevcudiyeti demektir.**”¹⁵
(abç)

İşte kır gerilla savaşının nesnel koşullarının mevcudiyeti, hiçbir tartışmaya yer bırakmaksızın Mahir yoldaş tarafından böyle ortaya konulmuştur.

Kır gerilla savaşının öznel koşulları ise, kır gerillası için gerekli teçhizat, tecrübe, mühimmat gibi maddi ve manevi koşullar olarak belirginleşir. Bunlara araziye tanımaktan, gerillanın operas-

¹⁵ Mahir Çayan, *THKP I Notu Bildirisi* - Mayıs 1971.

yon alanında gerekli altyapı ilişkilerinin kurulmasını da ekleyebiliriz.

Bu nesnel ve öznel koşulların var olup olmadığına bakmaksızın, kır gerilla savaşını, el çabukluğuyla “bir iş” haline dönüştürmenin ve “vaktinden evvel yapma”dan söz etmenin hiçbir anlamı yoktur. Ve yine ortaya koyduğumuz nesnel ve öznel koşulların, Öncü Savaşı dışında oluşabileceğine ilişkin de hiçbir kanıt ortaya konulamaz.

“BDS” bu durumun bilincinde gibi görünmektedir. Çünkü bu söylediklerinin bir işe yaramayacağını görmüş olacak ki, konuyu temel savaş alanları düzeyinde ele almaya özel önem verir. “BDS”ye göre, kırlar Halk Savaşında stratejik alanlardır, ama Öncü Savaşında değil. Bunu kanıtlayabilmek için de kendisine “*Türkiye Devriminin Acil Sorunları-I*”den destek aramıştır. “*Türkiye Devriminin Acil Sorunları-I*”den şu alıntıyı yaparak, kendi tezlerini savunmaya çalışır:

“Politikleşmiş askeri savaş şehirlerde ve kırlarda, **şartlara göre** şehirdeki ya da kırdaki mücadelenin ağır **basmasıyla**, yani şehir ve kır diyalektik bir bütün içinde ele alınarak yürütülür.”¹⁶ (abç)

“*Türkiye Devriminin Acil Sorunları-I*”den alıntılanan bu sözlerin “BDS”ce yorumu şöyledir.

“... bununla şu ya da bu alanın ‘stratejik’ olup olmasının **önemli olmadığı söyleniyor** (tabi ki Öncü Savaşı aşamasında), ancak somut şartlarda temel-tali alanın tespit edilebileceği (değişkenlik) vurgulanıyor.”¹⁷ (abç)

“*Türkiye Devriminin Acil Sorunları-I*”den böyle bir sonuç çıkarabilmek için, kişinin olağanüstü “güçlere” sahip olması gerekir. “*Türkiye Devriminin Acil Sorunları-I*”deki alıntıda bile açıkça görülen bir gerçek, yani söylenenlerin politikleşmiş askeri savaş **düzeyinde** olması ile “BDS”nin “*tabi ki Öncü Savaşı aşamasında*” diye düzeltmesidir. Böylece “*Türkiye Devriminin Acil Sorunları-I*”de ortaya konanların sadece “Öncü Savaşı” için geçerli olduğu ilan edilmekte, dolayısıyla da politikleşmiş askeri savaş ile Öncü Savaşı özdeşleştirilmektedir. Bu da Öncü Savaşı ile Halk Savaşının tek bir

¹⁶ THKP-C/HDÖ, *Türkiye Devriminin Acil Sorunları-I*.

¹⁷ “BDS”, V. Kısım.

sürecin iki aşaması olmasından hiçbir şey anlaşılmadığını gösterir.

Ama belki de “*Türkiye Devriminin Acil Sorunları-I*”in “BDS”ce yorumu, doğrudur! Bu durumda, doğrunun ölçütünü bulmak zorunludur. Bizim için **temel** çıkış noktası, doğru ölçüt kaynağı *Kesintisiz Devrim II-III* olmuştur. Dolayısıyla bu konuda da bu kaynağa bakmak şarttır. Ancak bu konunun Mahir yoldaşın başka yazılarında da yer almış olması nedeniyle, bir bütün olarak ele almakta yarar vardır.

Mahir yoldaş, “*ASD’ye Açık Mektup*” yazısında “**Birleşik Devrimci Savaş**”ı şu şekilde ortaya koymuştur:

“Devrim kırlardan şehirlerin fethi şeklinde bir rota izleyecektir ... Türkiye devrimi(nde) ... şehir ve kır ilişkileri ve Halk Savaşının aşamaları kendine özgü olacaktır. **Birinci dönemde şehirler temel kırlar yardımcı, ikinci dönemde kırlar temel, şehirler yardımcı. ‘Birleşik devrimci savaş’.**”¹⁸

Tabi Mahir yoldaşın kır-şehir ilişkisine ilişkin tek yazdığını bu kadar sanıp, sonra da “birinci dönem” ile Öncü savaşını ikinci dönemle de Halk Savaşını kastettiği savlanarak, “BDS”ce yorum getirebilmek olanaklıdır. Ama gerçekler daha farklı yol izlemiştir.

Mahir yoldaş, “*ASD’ye Açık Mektup*” yayımlandıktan sonra PDA kalpazanlarının bu belirlemeye karşı eleştiriler (!) yöneltmeleri üzerine Mart 1971’de yayınlanan “*Kurtuluş*”un I. sayısında şöyle yazmıştır:

“Bilindiği gibi, biz **ilk dönemde kısa bir süre için, taktik bir mesele olarak şehirleri temel aldık.**”¹⁹ (abç)

Görüldüğü gibi, Mahir yoldaş, bir önceki yazısındaki belirlemeye, burada açıklık getirmekte ve belirlemenin “kısa bir süre için” “taktik bir mesele olarak” yapıldığını söylemektedir. Dolayısıyla “birinci dönem”in Öncü Savaşıyla özdeşleştirilmesi, Öncü Savaşının açık ve net biçimde “kısa bir süre” devam edecek olan “taktik” bir sorun olarak kavranıldığını tanıtlar.

Kesintisiz Devrim II-III’de “militan-sol çizgi” eleştirilirken şöyle söylenmiştir:

“Şehir-kır ilişkilerini, silahlı propaganda ve öteki mü-

¹⁸ Mahir Çayan, *ASD’ye Açık Mektup*, Ocak 1971.

¹⁹ Mahir Çayan, *Devrimde Sınıfların Mevzilenmesi*.

cadele biçimlerini diyalektik bir bütün olarak görmeyen, tek ve bütün olarak kırları ve silahlı propagandayı temel alan, şehirlerin ve öteki mücadele biçimlerinin **tali rolünü** önemsemeyen bir görüştür.”²⁰ (abç)

Keza aynı yazıda, “neden şehir gerillası ile gerilla savaşına başlandı?” sorusuna yanıt veren Mahir yoldaş, nesnel nedenlerle birlikte öznel nedenleri ortaya koyarken şöyle demektedir:

“Silahlı propaganda hazırlık döneminde işleri gevşek olarak ele almamızdan, hem de silaha sarılmakta geç kalmamızdan dolayı, **kır gerillası için** gerekli teçhizat, tecrübe, mühimmat gibi maddi ve manevi önkoşullardan yoksunduk.”²¹ (abç)

Görüldüğü gibi, Mahir yoldaş, “temel-tali alanlar somut durumlara göre belirlenir, bu nedenle stratejik olarak bunlardan söz etmek gerekmez” türünden bir bayağılığa düşmez. Daha 1970 yılında “*Sağ-sapma, Devrimci Pratik ve Teori*” yazısında Mahir yoldaş bu tür yaklaşımların “eklektik ve ciddi olmadığı”nı ortaya koymuştur.

Tüm bunlar “BDS”nin ileri sürdüklerinin, “*Türkiye Devriminin Acil Sorunları-I*”e yaslanma çabalarının hiçbir değerinin olmadığını tanıtlar. “BDS”, “*Kırların Halk Savaşında temel savaş alanı olması özünde doğrudur*”²² diyerek, bunun Öncü Savaşında “geçersiz” olduğunu ileri sürmektedir. Bunun mantiki sonucu ise, Öncü Savaşı evresinde “**şehirler temeldir**” olmak zorundadır. Ama bunu açıkça söyleyemez, dolayısıyla da Öncü Savaşı aşaması için temel-tali alanlar sorunu olmadığını ileri sürerek “işin” içinden sıyrılmayı dener.

Gerçekten Öncü Savaşı aşamasında temel-tali alanlar belirlenmesinin “önemi” yok mudur ya da böyle bir stratejik belirleme Öncü Savaşı aşaması açısından “gereksiz” midir?

Bu soruya o dönemde en net cevabı İl. Sağ-sapma vermiştir.

Daha önce gördüğümüz gibi, onlar, mevcut koşulları ileri sürerek, yani ülkemizde kapitalizmin egemen üretim ilişkisi olduğunu ileri sürerek kır-şehir diyalektik bütünlüğünün gereksiz olduğunu, bunun yerine “kapitalizmin geliştiği yerler-gelişmediği yerler”

²⁰ Mahir Çayan, *Kesintisiz Devrim II-III*, Ocak-Şubat 1972.

²¹ Mahir Çayan, *Kesintisiz Devrim II-III*, Ocak-Şubat 1972.

²² “BDS”, V. Kısım.

ilişkisinin kurulması gerektiğini ileri sürmüşlerdir. Bunlar, Mahir yoldaşın “*Devrimde Sınıfların Mevzilenmesi*” yazısında temel-tali alanların nasıl belirlendiğine ilişkin saptamalarına rağmen konulmuştur.

“BDS” ise, II. Sağ-sapma, ile aynı şeyleri düşünmekle birlikte, aynı biçimde düşüncesini ortaya koymaz. Bunun yerine olmadık yerlerde “şehirler önemlidir” gibisinden beyanlarda bulunarak II. Sağ-sapmaya göz kırpar.

“*Şehirler önemlidir*” diyen “BDS”, bir başka yerde “*kır gerillasının geliştirilmesine-yaygınlaştırılmasına şehir gerillasındaki gelişmeden ve yaygınlaştırmadan başka anlamlar yükleme*”nin “yanlış”lığından söz ederek asıl amacını ortaya koyar. *Eylem Kılavuzu-III*’deki formülasyondan çekip almaya çalıştığı “şehir gerillası taktikleriyle kır gerillası”nın hedeflerini de “*sunî dengeye psikolojik yıpratma kapsamında yönelmesi yanında, tarım proletaryası ve köy emekçilerinin sorunlarıyla ilgili hedeflere de yönelmesi*”²³ (abç) olarak koyarken mantiki sonuçlarına ulaşır.

Bilindiği gibi “tarım proletaryası” ve “kır emekçileri” tanımları doğrudan kapitalizme ilişkindir ve ancak kapitalizmin geliştiği alanlarda böyle bir belirlemeden söz edilir. Gerisi de, yani kapitalizmin geliştiği diğer yerler de şehirler olduğuna göre, II. Sağ-sapmaya tam bir anlaşmaya varılır.

Bu son derece doğaldır. Çünkü biri Halk Savaşını reddetmekte, diğeri ise Halk Savaşının içeriğini boşaltarak belirsizleştirmektedir. Sonuçta, her ikisinin de Öncü Savaşı ile sınırlandırılmış bir süreç görmeleri ve bu süreçte temel-tali alanlar ilişkisine aynı şekilde bakmaları kaçınılmazdır.

Ama “BDS”nin içi yine de rahat değildir. Bu nedenle bazı şeyleri yinelemek ister:

“Sonuç olarak, **Öncü Savaşında**, şehir-kır diyalektik bütünlüğünden anlaşılması gereken: Birincisi, diyalektik bütünlüğün temel-tali ilişkisi içersinde olmasıdır. İkincisi, temel-tali ilişkisinin, Öncü Savaşı süreci içinde öncü savaşının niteliği ve siyasal görevlerinin kapsamı gereği birbirine dönüşebileceğidir. Yani, **sürecin bütününde temel olan** taliye, tali olan temele dönüşebilir.”²⁴ (abç)

²³ “BDS”, V. Kısım.

²⁴ “BDS”, V. Kısım.

Daha önce Öncü Savaşı ile sınırlandırılmış olarak, bu süreçte “stratejik olarak” temel-tali alan belirlemesinin önemli olmadığını söyleyen “BDS”, “sonuçta” “sürecin bütününde” temel-tali alan belirlemesinin, var olduğunu “ima” etmektedir. Tabi şu büyük tespiti de unutmamak gerekir: “*şehir-kır diyalektik bütünlüğünden anlaşılması gereken... diyalektik bütünlüğün temel-tali ilişkisi içinde olmasıdır.*”! Böylece “BDS” “Öncü Savaşında şehirler temeldir” tespiti açığa çıktığında kendisini koruyacak (!) siper de bulmuş olmaktadır: “*Her ne kadar biz şehirler temeldir diyorsak da, temel taliye, tali temele dönüşebilir.*” Ama aynı şeyi kesinkes kırlar için söyleyemezler.

Bütün bu eklektizmin, totolojinin ve sözcük oyunlarının amacı tektir: **Kır gerillası savaşı yürütmekten kaçmak.** “BDS”nin bu amaçla, her şeyi geleceğe bırakması, yani agnostizmi böyle belirlemektedir.

Gelelim şu ünlü (!) “*kır gerillası Halk Savaşında geçerlidir*” savına.

“BDS”nin ağırlıklı olarak işlediği konuların başında, Öncü Savaşında kır gerilla savaşının olamayacağı tezidir. “BDS”ye göre, kim ki bunu önerir ve savunur, kesinkes yanlış yapmaktadır! Ama bu savını, her zaman olduğu gibi, açık bir biçimde değil, kavram keşmekeşi yaratarak, birbirinden farklı kavramları eşanlamlı kullanarak işlemektedir. Bu nedenle bazı ön belirlemeler yapılması gerekmektedir.

“BDS”nin ilk yaptığı kır gerilla savaşının dünya çapında kulanılan anlamı ile *Eylem Kılavuzu-III*’den aldığı bir ara taktiği birbirine karıştırmaktadır. Böylece, onun dilinde “kır gerillası” kimi zaman “hareketli gerilla birliği”dir, kimi zaman “şehir gerilla taktiğiyle kır gerillasıdır”. Sonra birincisini “hedefe yönelik biçimi” açısından ele alarak “imha savaşı” işlevine sahip olduğu imajını verir.

“Hareketli gerilla birliği ... düşmanın askeri güçlerini açık savaş içersinde, maddi yıpratma temelinde artan oranda (küçükten büyüğe) **yok etmeye yönelmesi zorunluluğu bilinen şeylerdir.**”²⁵ (abç)

Öncelikle şu netlik kazanmalıdır: Dünyanın neresinde olursa olsun, genel olarak gerilla savaşı kırsal alanlarda yürütülen bir

²⁵ “BDS”, V. Kısım.

savaş biçimi olarak ele alınır. Dolayısıyla Che'den Mao ve Giap'a, Latin-Amerika'daki çeşitli örgütlerden FSLN'ye kadar herkes aynı dili kullanır ve bu düzeyde bir kavram çatışmasına düşmezler.

Küba Devrimi'yle geri-bıraktınlmış ülkeler için belirleyici konna gelen gerilla savaşı, herkesin bildiği gibi, asıl olarak Sierra Maestra Dağlarında yürütülmüştür. Yine herkesin bildiği gibi, Che'nin Bolıvy'a'daki gerilla savaşı Nancahuazu-Kuzey Rio Grande ırmağı çevresindeki kırsal alanda yürütülmüştür. "Birleşik devrimci savaş" formülasyonunu ilk kez yapan Venezüellalılar başta Falcon ve Lara bölgesi olmak üzere altı kırsal alanda gerilla savaşını başlatmış ve sürdürmüşlerdir. Tüm bu gerilla savaşlarında, kır gerillası, her zaman "stratejik birlik" ya da "hareketli gerilla birliği" olarak tanımlanmıştır. Dolayısıyla bunlar bir ve aynı şeyi ifade ederler.

Ancak 1960'larda yeni-sömürgeciliğin geniş ölçüde uygulandığı bazı Latin-Amerika ülkelerinde, şehirlerde de gerilla savaşının yürütülmesine paralel olarak "**şehir gerillası**" kavramı ortaya çıkmıştır. Bu kavramı en açık biçimde kullanan Brezilya'da Carlos Marighella olmuştur. Bu dönemden itibaren, literatürde "şehir gerilla savaşı" ile "kır gerilla savaşı" birbirinden ayrı teknikleri ifade eden kavramlar halinde kullanılmaya başlanmıştır. Bu nedenle ilkin Carlos Marighella'nın şehir ve kır gerillasını nasıl ele aldığını görmekte yarar vardır:

"Propaganda ve günlük eylemlerle halk kitlelerini silahlı bir gerilla savaşının zorunluluğuna ikna edecektir. İkmal cephesi ya da lojistik, silahlı gerilla eylemleri için gerekli malzemeyi sağlayacaktır. Gerilla cephesi, **şehirlerde** faaliyet gösteren **silahlı taktik gruplardan** ve **köylük bölgelerde** eylem yapan kişilerden oluşur. Bu taktik gruplar, kır gerillası için özel bir hazırlığa tabi tutulurlar ve neticede **stratejik** çatışmaya geçilir."²⁶ (abc)

"Bizim çarpışma biçimlerimiz yenidir. Brezilya'da kesinlikle gerilla ocağı (*foco*) yaratmaya niyetimiz yok. Devrimci savaş stratejimiz, **birbirini bütünleyen** üç durumu göz önüne alır: **Şehir gerillası, kır gerillası ve psikolojik savaş**. Gücümüzün en büyük bölümünü kır gerillasına ayırmak gereklidir. Kır gerillası fokocu kavram-

²⁶ Carlos Marighella, *Şehir Gerillasının Elkitabı*, Ant yay.

ların ürünü değildir.”²⁷

“Şehir gerillacısının hedefi, kır gerillacısına **destek** olmak, silahlı halk kuvvetleriyle birlikte yepyeni bir devrimci-sosyal ve politik yapı kurmaktır.”²⁸ (abç)

“Niçin şehir gerillasından başlandı?

Ülkenin içinde bulunduğu dikta ortamında, propaganda ve kamuoyunda tanınma olanakları, özellikle şehirlerde vardır. Özellikle öğrencilerin, aydınların, sendikacı bazı militan grupların düzenledikleri kitle eylemleri, ülkenin belli başlı şehirlerinde, daha sert bir savaşın (silahlı eylemler) yadigarlanmayacağı bir ortam yarattı ... Durum, kırlarda daha az elverişlidir. Kır gerillası, **işlevi daha çok taktik olan şehir gerillasına** göre ikincil bir duruma düşüyor ... Diğer yandan, kırlarda mücadele edecek savaşçılar, ilk önce şehir mücadelesinde deneneceklerdir. Bunların arasından en yetenekliler seçilecektir.”²⁹ (abç)

İşte şehir gerilla savaşının kuramcısı olarak bilinen ve aynı zamanda “şehir fokoculuğu”nu geliştiren Carlos Marighella’nın söyledikleri bunlardır. Burada bile, şehir gerillasının “taktik işlevi”, kır gerillasının “destek gücü” olması, kır gerillasına tabi olması ve de kır gerillasının stratejik bir güç olması ortaya çıkmaktadır. “Şehir fokoculuğu”na yol açan Carlos Marighella’da şehirlerin böylesine ikincil işlevlere sahip olması sanırsanız “BDS”nin şehir sapsması açısından bile nettir. Ama belki de bu kanıt yeterli olmaz. Bu nedenle “*Türkiye Devriminin Acil Sorunları-I*”de oldukça geniş olarak ele alınmış olan bir başka ülkeye bakalım.

Venezüella’da 1962’de başlatılan gerilla savaşı iki ana alanda, yani şehir ve kırlarda, **birlikte** yürütülmüştür. Yani Venezüella’da gerilla savaşı, şehirlerde ve kırlarda eşgüdümlü olarak **eşzamanlı başlatılmıştır**. Böyle bir başlangıç için yeterli güçlerin mevcudiyeti ve VKP ile MIR’in ittifak kurmaları ile sağlanmıştır. Kır gerilla birlikleri Merida, Zulia, Miranda, Lara, Trujillo, Falcon bölgelerinde eşzamanlı olarak harekete geçirilmiştir. Başlangıçta birden çok cephede

²⁷ Carlos Marighella, *Şehir Gerillasının Elkitabı*.

²⁸ Carlos Marighella, *age*.

²⁹ Carlos Marighella, *age*.

gerilla savaşının başlatılmasının temel nedeni, düşman güçlerini ülke çapında dağıtmak, yani onları bölmektir. Ama “*Türkiye Devriminin Acil Sorunları-I*”de ortaya koyduğumuz gibi, pratikte kendi zayıf ve küçük gücünü bölerek gerillaya zarar vermiştir.

Diğer savaş alanı ise, büyük kentler, özellikle başkent Caracas’tır. Buradaki şehir gerilla savaşını 1966 yılında Debray şöyle anlatmaktadır:

“Latin-Amerika’da gerilla savaşının yeni bir biçimi de, ilkin Venezüella’da geliştirildi: Şehir gerilla hareketi. Barakalar (gecekondu) operasyonların üssü ve yeni savaşçıların kaynağıydı. UTC’lerin görkemli eylemleri oldukça çoktur. Düşman askerlerinin tutsak alınması, para, silah ve belgelere el konulması ve emperyalist kuruluşlara sabotaj yapılması. Bu operasyonlar çok az sayıda insan gerektirir ve kullanılan silahlar mümkün olduğu kadar küçüktür. Ve eylemler genellikle geceleri yapılır.

UTC’lerin operasyonları, baskı güçlerini taciz etme, pusu kurma, orduyla çatışma ve hatta bir semtin işgal edilmesi –bu semtler küçük bir arazide silahlı grupların yoğunlaştırılmasıyla birkaç saat için kurtarılmış bölgeler haline geliyor ve savunulamaz duruma gelince geri çekiliyordu– biçimindeydi. Amaç Caracas’taki askeri birliklerin **hareket özgürlüğünü sınırlamak, onları yormak, moral bozukluğu ve firarları hızlandırarak** onları bölmektir. Diğer amaç ise, gözetim merkezlerinden bireysel ya da kolektif firarlar gibi eylemlerle, diğer operasyonlar için düşmanı oyalamak ya da şaşırtmaktır.”³⁰ (abç)

İşte Venezüella’da kır gerillasıyla birlikte şehirlerdeki gerilla savaşının durumu budur. Venezüella’da şehir gerillasının resmi adı UTC (*United Tactical Combat*) dir. UTC adı doğrudan, bu savaş gücünün kullanımından gelmektedir ve Türkçe karşılığı “*taktik savaş birimi*”dir. Böylece “birleşik devrimci savaş”da şehir gerillasının ne anlama geldiği ve Venezüellalı devrimciler tarafından nasıl tanımlandığı açıklık kazanmış olmaktadır.

Ve yine J. Quartim, “*Brezilya’da Diktatörlük ve Silahlı Mücadele*” adlı kitabında, hiçbir şüpheye yer bırakmayacak kadar net

³⁰ Regis Debray, *Strategy for Revolution*, s. 77-79. Pelican yay.

biçimde şehir gerillasının sınırlılığını ve kır gerillasının halk ordusunun çekirdeği olan “*hareketli stratejik birlik*” olduğunu ortaya koyar.³¹ *

Tüm bu gerçekler karşısında “BDS”nin “bilinen şey” olarak sunduklarının hiç bir değeri olmadığı görülecektir. Bunlara bir de “BDS”nin “eleştirmek” adına karşı çıktığı ve tahrif ettiği şu belirlemeleri okuyarak bakmakta yarar vardır:

“**Silahlı propaganda kır ve şehir gerilla savaşını, psikolojik ve yıpratma savaşını içerir.**’ Ancak, her diyalektik bütün gibi, bunlar da temel-tali ilişkisi içindedirler. Stratejik olarak, halk ordusunun (köylü ordusu değildir) kırsal alanlarda (şehirlere göre) kurulabileceğinden, kır gerilla savaşı temeldir. Gerek Öncü Savaşının, gerekse Halk Savaşının gelişimini belirleyen **kır gerillasıdır. Kır gerillası, stratejik öneme sahip, stratejik bir güçtür.**”³²

“Kır ve şehir gerilla savaşının birlikte kullanıldığı dönemlerde, şehir gerilla savaşı kır gerillasına tabi olup, tek bir bütün içinde, birlikte ele alınırlar. Bu zamanda silahlı propaganda, kır ve şehir gerilla savaşının birlikteliğini (ama temel-tali ilişkisi içinde) ifade eder.”³³

Evet, bunlar aynı zamanda örgütümüzün meseleye nasıl baktığını ifade eden belirlemelerdir. Herhangi bir kişinin bu belirlemeleri doğru bulup-bulmaması ayrı bir konudur. Ama örgütümüzün stratejik rotasını ifade eder ve her örgüt üyesi, önkoşul olarak bunu **kabul** ettiği sürece örgüt üyesi olabilir. Kim ki, bu stratejik rotaya aykırı hareket eder, o, örgütün stratejik rotasının dışına çıkmıştır, dolayısıyla örgüte karşı konumdadır. İşte bunlar en açık “bilinen şey”dir.

Ve yine bilinir ki, her devrimci örgüt, iktidar mücadelesi yapar ve bu mücadele de stratejik bir mücadeledir. Dolayısıyla yenilgisi tüm stratejik güçlerinin kaybıyla olduğu koşullarda “stratejik yenilgi”dir. Tıpkı Öncü Savaşının Halk Savaşı gibi “stratejik nitelikte

* J. Quartim’in “Brezilya Devrimi ve R. Debray’ın Eleştirisi” örgütümüz tarafından 1976 yılında yayınlanmıştır.

³¹ J. Quartim, *Dictatorship and Armed Struggle in Brazil*, s. 180.

³² THKP-C/HDÖ, *Marksizm-Leninizm Bir Dogma Değil, Eylem Kılavuzudur-III*, s. 84.

³³ THKP-C/HDÖ, *Marksizm-Leninizm Bir Dogma Değil, Eylem Kılavuzudur-III*, s. 89.

bir aşama” olması ve “başarısının stratejik öneme” sahip olması gibi.

Bunlar bilinmek zorunda olunan gerçeklerdir. Buna rağmen kim ki, örgüt saflarında ve örgüt adına “*kırların stratejik alan olarak görülmesi stratejik yenilgiye yol açar*” ya da “*kır gerillasını Öncü Savaşında yürütmek yok olmak demektir*” derse, bu, kadroların zafere olan bilinçlerini belirsizleştirmek, zaferden umut kesilmesini sağlamak, dolayısıyla teslimiyetçi ve pasifist bir bilinç oluşturmak için çaba göstermek demektir. Her savaşta olduğu gibi, bizim savaşımızda da, zafer ile yenilgi söz konusudur. Ve soyut planda kalındığı sürece, devrimci savaşta her zaman yenilgi olasılığı vardır. Bu olasılığı azaltmanın ve giderek ortadan kaldırmanın yolu, devrimci unsurlarda karamsarlık yaratmak değildir. **Zaferlerin kesin güvencesi, kadroların, zafer için mücadele eden kadroların niteliği, zafere olan inançları ve devrimci örgüte bağlılıklarıdır.**

Bu nedenle diyoruz ki; “BDS”nin iddia ettiği gibi, kır gerilla savaşı sadece Halk Savaşı aşamasında geçerli olan bir savaş biçimi değildir. Kır gerillası, Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi’nin bütünselliği içinde ve halk kurtuluş savaşı sürecinde stratejik nitelikte ve stratejik görevler yerine getirme özelliğine sahiptir. Bu savaş, kaçınılmaz olarak **kırsal** alanların özelliklerine ve bu alanlardaki düşmanın savaş tekniğine uygun olarak donatılmış ve eğitilmiş bir silahlı güçle yürütülür. İşte bu silahlı güç hareketli gerilla birliğidir. Kırsal alanlarda, kırsal alanlara uygun olmayan bir silahlı gücün uzun süre yaşayabilmesi ve kendisini halk ordusuna dönüştürebilmesi olanaksızdır. Sözü edilebilecek bazı yöntemler, bu temele bağlı olarak, bu temelden çıkartılmıştır. İşte “*şehir gerilla savaşı taktikleriyle kır gerillası*” formülasyonumuz, şehir gerillasından kır gerillasına, yani kır gerillasının yaratılması aşamasına geçiş biçimi olarak ortaya konulmuş bir ara evreyi tanımlar. (Geniş bilgi için bkz. THKP-C/HDÖ, *Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi ve Devrimci Taktiğimiz* - 1987)

Böylece “BDS”nin bu konulardaki savlarından, tahrifatlar çıkartıldıktan sonra, geriye sadece II. Sağ-sapmanın “*Öncü Savaşında temel alanlar kapitalizmin geliştiği alanlardır*” formülasyonundan başka bir şey kalmaz. Onlar gibi, “BDS” de, bunu, gerçek anlamda ve pratik olarak kır gerilla savaşını dışlayarak ortaya koymaktadır. Böylece ellerinde sadece “şehir gerillası” kalmaktadır. Günümüz-

de bu kalan parçayı da klâsik revizyonist anlayışın içinde yer alan “şok grupları” ile özdeşleştirerek, terminolojik düzeyde bile Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi’ni terk etmiş bulunan * II. Sağ-sapmanın, “BDS”nin bir adım önünde gitmesine de şaşmamak gerekir. Çünkü onlar bu anlayışı “BDS”den önce keşfetmişlerdir (!) ve doğal olarak mantıklı sonuçlarına onlardan önce varacaklardır.

Ülkemiz solunda özellikle önemli bir konu olan “şok grupları” kavrayışını da kısaca ele alalım.

Genellikle revizyonist çevreler içinde TİP, TSİP ve T“K”P dışında kalanların da ve THKP-C içinde ortaya çıkan sağ-sapmalarda silahlı propagandaya karşı ve ondan bir “kurtuluş” yolu olarak, **örgütlenme anlayışı düzeyinde** (dikkat edilsin devrim anlayışı düzeyinde değil) “şok grupları” özel bir yere sahiptir. Bu anlayış sahipleri genel olarak Leninist parti yapısını içinde özel bir uzmanlık birimi olarak oluşturulan **silahlı** grupları (hücreler) politik mücadele biçimi olarak tanımlamış ve yürütülen silahlı propaganda ile karıştırmak ve birinciyi ikincinin yerine koymak durumundadırlar. Lenin’in örgütlenme konusuna ilişkin çeşitli yazıları bu konuda belli bir dayanak durumundadır. Bu nedenle Lenin’in örgütlenme anlayışı içinde “silahlı grupları”ın yerine bakmak gerekir.

Lenin, RSDİP düzeyinde ilk örgütlenme anlayışını ortaya koyarken, merkezi, periyodik ve illegal bir yayın organı etrafında örgütlenmenin gerçekleştirilmesi gerektiğini söylemiştir. Böyle bir örgütlenme, proletarya partileri için temel birim olan fabrika grupları içerisinde çeşitli görev grupları oluşturulmasını içermektedir. Bu görev gruplarını şöyle özetlemek olanaklıdır:

- a) Merkez yayın organını ulaştırılması ve dağıtılması ile görevli gruplar,
- b) İlegal yayını okuma grupları,
- c) Sendikal hareket ve ekonomik mücadeleyi yöneten gruplar,
- d) Legal ajitatör ve propagandist grupları,
- e) Ajan-provokatörlerin izini sürüp tespit eden gruplar,
- f) Özel savaş grupları.³⁴

* 1986’da II. Sağ-sapma artıkları şöyle demektedir: “Evet THKP-C/Acililer de 1975 sonlarında si-lahlı mücadele verdi.. 1979’da bu pratikten dersler çıkararak stratejik olarak silahlı mücadelenin bu dönemde öne çıkarılmasının yanlış olduğunu söyleyerek özeleştiri verdi.” (Şubat -1986)

Lenin, “*ajan-provokatörlerin ve hainlerin öldürülmesi bazen elbette kaçınılmaz olabilir. Ama bunu sistemleştirmek hiç istenilmeyen ve hatalı bir şeydir.*”³⁵ diye düşündüğü için özel silahlı grupları “*gösterilerde ve hapisten adam kaçırma eylemlerinde vb. görevlendirilmek üzere askerlik yapmış ya da özellikle güçlü ve atılgan işçilerin*”³⁶ “*oluşturduğu gruplar*” olarak tanımlamıştır. Bu gruplar, şüphesiz ajan-provokatör ve hainlerin öldürülmesinin “kaçınılmaz” olduğu durumlarda, bu görevleri de yerine getireceklerdir. Ayrıca milli krizin ortaya çıkmasına paralel olarak bu silahlı gruplar ayaklanmaya ilişkin görevler üstlenmişlerdir. Ayaklanma aşamasında silahlı gruplar, barikat savaşlarının yardımcı unsuru olmanın yanında, iki ayrı amaç da güderler: “*Birincisi, bu çarpışma, bazı kimseleri, ordudaki ve polisteki şefleri, asları öldürme amaçındadır; ikincisi, hem hükümetten hem özel kişilerden para müsadere etmek.*”³⁷

Lenin’in kapitalizmin iç dinamiklerle geliştiği, evrim ve devrim aşamalarının kesin çizgilerle birbirinden ayrıldığı Çarlık Rusyası için öngördüğü bu örgütlenme modeli içinde özel uzmanlık alanı olarak “silahlı gruplar”ın yeri budur. Lenin, gerek evrim aşamasında, gerekse devrim aşamasında, bu grupların silahlı eylemlerinin **asla temel olamayacağını** açık ve net biçimde ortaya koymuştur.

İşte silahlı propagandayı politik değil, askeri bir mücadele biçimi olarak kavrayan çevreler, Lenin’in bu örgütlenme modelini kendilerine esas alarak, kendilerinin de silahlı mücadele yanlısı olduklarını göstermeyi ihmal etmezler. Bunların dilinde “şok grupları” ya da Lenin’in deyişiyle “*savaş grupları*”, Öncü Savaşının da alternatifidir! Mahir yoldaş bu revizyonist örgütlenme anlayışını *Ke-sintisiz Devrim II-III*’ de şöyle eleştirilmiştir:

“Bu çizginin kitleleri bilinçlendirme politikası:

- Merkezi periyodik yayın organı (siyasi gerçekleri açıklama kampanyasının bir aracı olarak)
- Broşürler,
- Nakil görevini yapan, merkezi organın dağıtım şebe-

³⁴ Lenin, *Bir Yoldaşa Mektup*, s. 43 Odak yay., 1975 ya da *Örgütlenme Üzerine*, s. 36-37. İnter yay., 1988

³⁵ Lenin, *age*, s. 43.

³⁶ Lenin, *age*, s. 43.

³⁷ Lenin, *Gerilla Savaşı*, Collected Works, C. II, s. 215.

kesinde mahaller birim alınarak, örgütün bürokratik kademelerini kurmak.

- Ve de sözde askeri hareketlerin (silahlı propaganda değil) asgari örgütlenmesi.

Bütün bunlara revizyonistler 'stratejik örgütlenme' derler. Önce bu sözde stratejik örgütlenme için çalışılır."

Mahir yoldaş "silahlı mücadeleye sözde evet diyen pasifizmin çalışma tarzı pratikte budur" diyerek, bu anlayışın çıkmazlarını ortaya koymuştur. Yine Mahir yoldaş aynı yazıda revizyonist-klasik ortodoks çizginin karakteristiklerini şöyle belirlemiştir:

"Askeri yan ile politik yan birbirine zıt şeylermiş gibi görüp, askeri yanın küçümsenmesi. Şehir proletaryasının siyasi işlevini, proletaryanın anahtar rolü oynadığı Sovyetik modelin ışığı altında görerek aşırı abartma.

Silahlı propagandanın prestij kazanması üzerine solda prestij kaybına maruz kalan bu örgütler, sonradan gerilla yapan bir şube de açmışlardır. Tabi bu gerilla hikaye olmuştur.

Milli bir krizin ülkede olmasına rağmen banşçıl mücadele metotlarının temel alınmasının ve de evrim ve devrim aşamalarının kesin çizgilerle ayrılmasının, Öncü Savaşının reddinin oluşturduğu kendiliğindencilik."³⁸

İşte Lenin'in örgütlenme modeli ve bunun THKP-C açısından, III. bunalım döneminde revizyonizmin bir kılıfı oluşu değerlendirmesi budur. Burada önemli olan yan, bu revizyonist anlayışın THKP-C içinde ve THKP-C adına savunuluyor olması ve silahlı propagandanın bu düzeye indirilmesidir. 1980 öncesinde çeşitli sağ-sapmalar bu düzeyde ortaya çıkmıştır. Son yıllarda MLSPB içinde böyle bir sağ anlayış ortaya çıktığı gözlenmektedir. 80 öncesinde DY'nin "partileşme süreci"nin öngördüğü model de aynı niteliktedir. II. Sağ-sapmanın zaman içinde böyle bir kavrayışa ulaşarak bugün vardıkları yer burasıdır. "BDS"nin de bu mantıki ve kaçınılmaz yolu izleyeceği kesindir.

II. Sağ-sapmayla "BDS"nin **beşinci ortak noktası**, demokratik halk devriminin "özü"ne ilişkindir.

"Halk Savaşı ülkemizde yalnızca köylülerin ve köylü

³⁸ Mahir Çayan, *Kesintisiz Devrim II-III*.

ordusunun savaşı olmayacaktır. Devrimde köylülükle birlikte işçilerin de temel sınıf olması, mücadelenin anti-oligarşik, yani sınıfsal yönünün ulusal yöne göre ağır basması, devrimin **özünün toprak devrimi olmaması (bilinen sebepler**: Anti-feodal sürecin olmaması durumu vb., ancak bu toprak sorununun ortadan kalkması demek değildir, (devrimimizde **toprak sorunu vardır**, fakat **devrimin özü değildir**) gibi farklı temeller, ülkemizdeki Halk Savaşının ve halk ordusunun gelişimini belirler”³⁹ (abc)

Bu belirlemenin, son sözcükler hariç, tümüyle II. Sağ-sapmanın “*Öncü Savaşı ve DK-DY-DS'nin Eleştirisi*” yazısında yer aldığını görüyoruz.

Doğrudan bugünkü ekonomik, sosyal, siyasal ve kültürel ilişkiler içinde bulunan ülkemizdeki devrimin niteliğine ve muhtevasına ilişkin belirleme, kendisini en açık biçimde stratejik hedef değişikliği ile ortaya koyar. Ancak “BDS”nin II. Sağ-sapmadan “beğendiği” için “benimsediği” bu savın niteliğini kavradığını da söylemek yanlış olacaktır. Eklektik teori kurma çizgisi kaçınılmaz olarak bu tür, istem dışı konuların içine balıklama dalmak zorunda bırakmıştır “BDS”yi.

“BDS” diyor ki, “*bilinen sebeplerle*” yani “*anti-feodal sürecin olmaması*” “*vb.*” ile “*devrimin özü toprak devrimi*” olmaktan çıkmıştır!

Tabi böyle bir durumda “devrimin” ne olduğunu da bilmek gerekir. Ancak “BDS” ilgili yerlerde bundan söz etmez. Ama ilgisiz yerlerde bunun “demokratik halk devrimi” olduğunu söylemekten de geri kalmaz. Yani “BDS”ye göre, “**demokratik halk devriminin özü toprak devrimi değildir!**” (Tabi “BDS” için bir “toprak sorunu” vardır, ama özsel değildir, yani **biçimseldir.**)

Demokratik devrimde toprak sorununun özsel olmaması için kapitalist tanmın, kendi gelişimi ile feodal toprak mülkiyeti ve ilişkileri içindeki kırsal üretimi değiştirmiş ve kapitalist nitelikte biçimlendirmiş olması şarttır. Yani feodalizmin tanımdan tümüyle tasfiye edilmiş olması gerekir. Ve böylece toprak sorununun “sosyalist çözümü” gündeme gelir. Sosyalist devrimde de kaçınılmaz ola-

³⁹ “BDS”, V. Kısım.

rak toprak devrimi demokratik ve burjuva muhtevasının dışında söz konusu olur.

Demokratik devrimde toprak devrimi, kendisini toprağın “ulusallaştırılması” ve bu ulusallaştırılmış toprakların dağıtılması ya da kiralanması olarak ortaya koyar. Ancak demokratik devrim sadece tarımsal ekonomik düzeyde değil, aynı zamanda **siyasal özgürlükler** alanında da söz konusudur. Ve bu siyasal özgürlüklerin elde edilmesi proletaryanın demokratik devrimde yer almasının muhtevasını belirler. Siyasal özgürlüklerin elde edilmesi ve toprak devrimi, her zaman demokratik devrimlerin temeli, özü olmuştur. Ancak bizim gibi emperyalist hegemonya altında olan ülkelerde, demokratik devrim, aynı zamanda anti-emperyalist hedefe sahiptir ve bu da **ulusal bağımsızlıktır**. İşte anti-emperyalist ve anti-oligarşik devrimin özü budur.

Ülkemizdeki kapitalizmin gelişimini iç dinamiklerle gelişim olarak ele almak ve oligarşik yönetim içinde işbirlikçi-tekelci burjuvazinin egemen olması olgusunu “burjuvazinin” egemenliği olarak değerlendirmek, kaçınılmaz olarak bu özü değiştirmek zorundadır. Ve aynı zamanda anti-emperyalist ve anti-oligarşik devrim kavramının, “*kavram olarak MDD’den pek farklı*” olmamasını, “*ancak daha geniş muhtevayı ve niteliği belirtmesi*”⁴⁰ bir yana bırakılmak zorundadır. Şüphesiz bu yöntemi izleyenler vardır, ama Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi’ni savunduğunu ileri sürenlerin, bu durumu açıklamak ve nedenlerini ortaya koymak diye bir zorunlulukları vardır.

“BDS” gibi, çeşitli çevreler, ülkemizde onlarca yıldır, demokratik devrimin tamamlandığını ispatlama peşinde koşmuşlardır. Ama hemen hemen her seferinde, **bağımsızlık, siyasal özgürlük ve toprak devrimini** yeniden keşfetmek zorunda kalmışlardır.

Demokratik halk devrimi ile işçilerin ve köylülerin devrimci demokratik diktatörlüğünün kurulacağını, hiçbir Marksist bilmenden edemez. Böyle bir iktidarın işçiler için neleri sağlayacağı yanında, köylülük için de neleri sağlayacağı bilinmek zorundadır. Eğer proletaryanın, verili aşamada temel istem ve çıkarları, siyasal özgürlüklerin elde edilmesi ve bağımsızlık ise, köylülüğün istemi de topraktır. Köylülüğün örgütsüz ve siyasal partisine sahip olma-

⁴⁰ Mahir Çayan, *Kesintisiz Devrim II-III*.

ması koşullarında “toprak istemi”ni açık biçimde ortaya koyamamasından yararlanarak, nesnel bir gerçeğin üstünden atlamak ya da biçimsel bir sorun haline getirmek, proletaryanın ittifaklarını bozmak demektir. Hele ki bunu, suni dengenin mevcut olduğu bir ülkede, yani halk kitlelerinin mevcut düzene karşı tepki ve memnuniyetsizliklerini açık biçimde ortaya koyamadıkları bir ülkede ileri sürmek yanlıştır, makyavelizmdir. Bu unutulur, proletaryanın demokratik halk devriminde öncülüğünü, sadece kendi çıkarları açısından ele almasını ve diğer halk sınıflarının sorunlarını, ancak bunların kendi çıkarlarıyla **çalıştığı oranda** ele alacağını ileri sürmek ya da bu tür sonuçlar doğurucu yaklaşımlar içinde olmak, proletaryayı müttefiklerinden ayırmakla özdeştir. (Troçkizm, son tahlilde bunu yapar.)

Demokratik halk devriminin kapsamından, “özel”lik adına toprak devrimini çıkarmak ya da ikincil kılmak, üstelik bunu ne olduğu belirsiz bir “toprak sorunu” ile yer değiştirmek, proletaryanın demokratik halk devrimindeki ittifaklarını özel değil, biçimsel ve sözel düzeye indirmektir. Hangi biçimde olursa olsun, demokratik halk devriminin gündemde olduğu ülkelerde, toprak devrimini ve köylülüğün devrimdeki rolünü azaltıcı her türlü anlayış yanlıştır. Bu anlayışlar, proletaryaya, tek başına kaldıramayacağı kadar yük yüklemekle ve köylülüğün devrimci potansiyelini küçümsemekle özdeştir.

“İhtilalci insiyatiften yoksun olan bütün sağ oportünistler ve pasifistler de, daima görünüşte proletaryaya sıkı sıkı sarılarak, köylü kitlelerinin devrimci potansiyelini azımsayarak, pasifizmlerine ideolojik kılıf bulmaya çalışmışlardır.”⁴¹

İşte hepsi bu.

Yukarda ele aldığımız savlarında “BDS” “mücadelenin anti-oligarşik, yani sınıfsal yanının ulusal yanına göre ağır basmasından” söz etmesi de, diğer bir kafa karışıklığı ürünüdür.

Bakın *Kesintisiz Devrim II-III*’de Mahir yoldaş ne diyor:

“Ülkemizdeki baş çelişki oligarşi ile halkımız arasındadır. (Bunun pratikteki görünümü, halkın devrimci öncüleri ile oligarşi arasındadır). Oligarşi içinde bizzat

⁴¹ Mahir Çayan, *Kesintisiz Devrim I*.

emperyalizm yer aldığı için **devrimci savaş sadece sınıfsal planda yürümecektir. Savaş, sınıfsal ve ulusal planda yürüyecektir.** Şüphesiz oligarşik devlet cihazının **militarize gücü yetersiz kalıp**, Amerikan ordularının açıkça savaş içinde yer almasına **kadar, sınıfsal yan ağır basacaktır.**"⁴² (abç)

Görüldüğü gibi, "BDS"nin çıkış noktası ile *Kesintisiz Devrim II-III*'de ortaya konanların çıkış noktası farklıdır ve "BDS"nin tüm süreç için mutlaklaştırdığı durum, Mahir yoldaşta **koşulludur.**

Mahir yoldaş ülkemizdeki baş çelişkiyi oligarşi ile halk arasında olduğunu belirlerken, kesin bir uyarı yapmaktadır. Bu uyarısı, baş çelişkinin bu şekilde belirlenmiş olmasının emperyalizmin hegemonyasının ve emperyalizme karşı savaşın unutulması anlamına gelmeyeceğine ilişkindir. Sınıfsal yanın ne zamana "kadar" ağır basacağını belirleyen Mahir yoldaş, bunu, ulusal yanın ağır basacağı koşulları belirleyerek ortaya koyar. Buradaki ölçüt, oligarşik devlet cihazının **militarize** gücünün, devrim güçleri karşısında "yetersiz" kalması durumudur. Böylece sınıfsal yan ile ulusal yan diyaletik bir bütünlük oluşturmaktadır.

Bu kesin belirlemelere rağmen, Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi'ni savunan bir örgüt saflarında "BDS"nin, "mücadele"nin bütünü için sınıfsal yanın "ağır basacağı"ni neden ve hangi tahlille bağlantılı olarak ileri sürdüğünü tespit etmek çok zordur. Ama bunun anlamı açıktır: Bütün olarak mücadele sürecinde oligarşik devlet cihazının militarize gücü, hiçbir zaman **yetersiz kalmayacaktır!**

Bu iddia temelden sakat ve yanlıştır. "BDS" açısından ise, hiçbir şey ifade etmez. "BDS" bunun anlamını bilmeden ileri sürmüştür. Ama biz pratik açısından da önemli olan bu konuda birkaç söz söylemek istiyoruz.

Emperyalizmin geri-bıraktırılmış ülkelerdeki ulusal ve halk kurtuluş savaşlarına **doğrudan müdahalesi**, bazı uluslararası konjektürlerde gerçekleşmeyebilmektedir. Özellikle III. bunalım döneminde, yeni-sömürgecilik uygulamalarının güçlü olduğu yerlerde güçlü merkezi otoriteler yaratılmıştır. Ancak 1975 Vietnam yenilgisi emperyalizmin askeri müdahalelerinin önüne, Amerika ve Batı-

⁴² Mahir Çayan, *Kesintisiz Devrim II-III*.

Avrupa'daki kamuoyunun tepkisini de getirmiştir. Genel olarak söylersek, devrimciler için elverişli uluslararası konjonktürler, emperyalist orduların devrimci savaşta bizzat yer almalarını engelleyebilmektedir. Ama bu tür konjonktürlerin önceden hesaplanması olanaksızdır ve hiçbir devrimci örgüt stratejik planlarını bu tür konjonktürel gelişmeleri esas alarak yapmaz ve yapamaz. 1959 Küba Devrimi'nde olduğu gibi, 1979 Nikaragua Devrimi'nde de Amerikan emperyalizmi doğrudan müdahalede bulunamamıştır. Ancak bunlardan kısa bir süre sonrasında, 1965'de Vietnam'a ve 1989'da Granada'ya doğrudan müdahalelerde bulunmuştur. Aynı şekilde Nikaragua'ya iktidarın ele geçirilmesinden sonra *Contra* güçleriyle müdahalesini sürdürmektedir.

Bu gerçekler unutulurak, sınıfsal yanın ağır basmasını olmadık yerlerde ortaya koymanın getirecekleri açıktır. Emperyalizmin devrimci savaş karşısında, açık bir biçimde yer almayacağını öngören hiçbir devrim anlayışı başarılı olamaz. Kır-şehir ilişkisi söz konusu olduğunda “diyalektik bütünlük”ü işine geldiği gibi ele alan ve somut duruma “göre” temel-tali ilişkisinin belirleyiciliğinden söz eden “BDS”nin, bu kez bunu unutmaması (!) sanıyoruz, “ağır basan yan ikincil yan” sözleri ile “temel yan-tali yan” ifadelerinin aynı şeyleri ifade ettiğini anlayamamasından kaynaklanmaktadır.

Bir kez daha yineleyelim:

Ülkemizde ve tüm geri-bıraktınlmış ülkelerde, devrimci savaş, sadece sınıfsal planda yürümeyecektir. Savaş, sınıfsal ve ulusal planda birlikte yürüyecektir. Bu iki yan savaşın başından itibaren gündemdedir. III. bunalım döneminde, emperyalizm işgalini gizlemiş ve bizatihi oligarşinin içinde yer almaktadır. Dolayısıyla anti-oligarşik mücadele ile anti-emperyalist mücadele birbirinden kesin çizgilerle ayrılmaz. Ancak sınıfsal yan ile ulusal yan birbiriyle eşdeğerlilik içinde değildir. Oligarşik devlet cihazının militarize gücü yetersiz kalana dek, sınıfsal yan ağır basacaktır. Emperyalizmin müdahalesi, elverişli uluslararası konjonktüre bağlı olarak açık askeri güç kullanımı düzeyinde gerçekleşmeme olasılığı mevcuttur. Ancak bu durum konjonktürelidir. Emperyalizm, niteliği gereği, hiçbir zaman kendi pazarlarını yitirmesi karşısında kayıtsız kalamaz. Hele ki, III. bunalım döneminde ekonomisini askerileştirmiş bir emperyalizmin saldırgan özelliği çok daha fazla güçlenmiştir. *

“BDS”nin II. Sağ-sapmayla altıncı ortak noktası ise, Öncü

Savaşına ilişkindir.

Önce bu konuda II. Sağ-sapmanın ne dediğine bakalım:

“Siyasal tecrit, siyasal zorun meşruluğunu sağlayan kurumların fonksiyonlarının açığa çıkartılması, bu kurumların işlemez hale getirilmesi ve böylece siyasal zorun açık askeri zor biçimine dönüştürülmesi demektir.”⁴³

Bu belirlemeyi “eleştiren” “BDS” şöyle demektedir:

“Oligarşinin parlamento vs. gibi kurumlarının yüzünün açığa çıkartılması, suni dengeyi kırma görevinde **temel** bir rol oynamaz. Ayrıca bu kurumların niteliklerinin açığa çıkarılması bir görev olsa bile bu kurumların işlemez hale getirilmesi diye bir tespit, siyasi tecridi sağlama görevi olarak karşımıza çıkarılmaz.”⁴⁴ (abç)

Ama biraz ötede şunları da kolayca söyleyebilmektedirler:

“Bu (*siyasal tecrit-b.n.*) oligarşinin askeri kurumlarının, mevcut üretim ilişkilerini koruma görevinin sergilenmesi ve politik kurumların mevcut üretim ilişkilerini yasalarla düzenleme görevinin kitlelere gösterilmesidir.”⁴⁵

Eklektizmin kaçınılmaz çelişkisidir bu.

Aynı konuda şu sözler, varlabilecek noktaları gösterecek niteliktedir:

“Kitle pasifikasyonunda (ki temel sorun budur) askeri biçimde maddeleşmenin temel, parlamento vs. Gibi kurumların tali olması demektir ... Bu, oligarşinin ve mevcut üretim ilişkilerinin niteliğinin zorunlu sonucudur. Burjuvazi genel olarak üretim ilişkilerini koruyabilmek, uyguladığı **zorunu** gizleyebilmek için, çeşitli kurumlarını harekete geçirir.”⁴⁶ (abç)

İlker yoldaşın yazısından bazı sözcüklerin burada “fon” olarak kullanılmasını bir yana bırakırsak, II. Sağ-sapma ile birlikte “kurumlar” a bakışları bu kadardır: Oligarşinin uyguladığı zoru

* Bugün SBKP'nin militarizme dayanmayan yeni-sömürgeciliğin var olabileceği tezini ABD'ye kabul ettirme çabası içinde olduğu düşünülecek olursa, emperyalizmin devrimlere ve halk kurtuluş savaşlarına karşı müdahalesinin konjonktürel olmadığı kolayca anlaşılabilir.

⁴³ II. Sağ-Sapma, Öncü Savaşının Politik Sanatı.

⁴⁴ “BDS”, III. Kısım.

⁴⁵ “BDS”, IV. Kısım.

⁴⁶ “BDS”, III. Kısım.

gizleyebilme fonksiyonu. Oysa “BDS”nin bu tanımlamasının II. Sağ-sapmanın bu kurumların oligarşinin siyasal zoruna “meşruluk sağlama” fonksiyonu ile bir farkı yoktur. Çünkü “meşruluk”, din, örf ve adetlere uygunluk yanını bir tarafa bırakırsak “yasalara uygunluk” demektir. Yani bir şeyin “meşruluğunun” sağlanması, onun yasalara uygun olması ya da yasal bir dayanağının bulunması demektir. Burada toplumsal düzen ve üstyapı ilişkileri söz konusu olduğundan, yasallığın toplumsal ve sınıfsal özelliklerinden de söz etmek gerekir. Ancak bunlar “BDS”nin “bildiği şey”ler olmadığı için değinmeyeceğiz. “BDS”yi ilgilendiren sadece “gizlemek”tir. Tabii böyle olunca da, bir devletin uyguladığı zorunu nasıl gizlediğini de belirtmek gerekir. Bunun da tarihsel olarak **hukuktan** ibaret olduğu açıktır. Yani II. Sağ-sapmanın söylediğinden başka bir sonuç çıkmamaktadır.

Devlet aygıtının, yani egemen sınıfın bu baskı, zor aygıtının böylesine sıradan ele alınışı “BDS”nin tüm hatalarının da kaynağı olarak ortaya çıkar. Söz konusu olan devlet kurumları olduğundan bunları “askeri kurumlar-politik kurumlar” diye geçiştirmek de olanaksızdır. Marksist devlet teorisi hakkında az çok bilgisi olan herkes, konunun bunca basit ve sıradan olmadığını pekâlâ bilir. (Bu konu başlı başına bir yazı konusu olacak kadar geniştir. Burada bunun ayrıntılarına girmeyeceğiz. Ancak daha geniş bilgi için “*Gramsci Üzerine*” adlı incelememize bakılabilir.)

İşte “BDS” ile II. Sağ-sapmanın belli başlı ortak noktaları bunlardır. Eklektik bir anlayışın bu türden ortak noktalar içermesi kadar doğal bir şey de olamaz. Ancak yanlış ve yadırgatıcı olan, tüm bunların örgütümüzün stratejik çizgisini değiştirmeye kalkışan ve bu girişimlerini başaramayınca örgütten ayrılan sağ-sapmanın temel teorik tezleri ile olan ortaklıktır. Bu da “BDS”deki eklektizmin ağır basan yanının sağ-sapma olmasını ifade etmektedir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM HALK SAVAŞI VE “BDS”

Emperyalist hegemonya altındaki ülkeler devriminde Halk Savaşı zorunlu bir duraktır. Bu temel belirleme, bugüne kadar gerek ülkemizde, gerekse başka geri-bıraktınlmış ülkelerde revizyonistlerin ve oportünistlerin şiddetle karşı çıktıkları temel belirleme durumundadır. Çin Devrimi'yle birlikte Marksist-Leninist literatüre giren Halk Savaşı stratejisi, 1960'lardan itibaren geri-bıraktınlmış ülkelerde devrim stratejisini tanımlayan egemen unsur olmuştur. Mao ve Giap'ın belirlemeleriyle belli bir netliğe sahip olan ve kendisini stratejik bir kavrayış olarak ortaya koyan Halk Savaşı üzerine yapılan her türlü tartışma, **tanımlanmış** bir Halk Savaşı üzerinden yapıldığı sürece belli bir gelişim gösterebilmiştir. Latin-Amerika'da “uzun halk savaşı çizgisi” (*prolonged people's war*) olarak da tanımlanan bu anlayış, düşmanın maddi ve teknik üstünlüğü koşullarında, zayıf bir gücün, politik ve moral üstünlüğe dayanarak düşmanını yenmesinin yolunu ifade eder.

Halk Savaşının ne olduğunu tanımlamaksızın yapılacak bir değerlendirme ya da karşı çıkış, ya taraflar arasında geçmişten gelen bir ortak tanımlama birliği olduğunu, ya da karşılıklı bir “sağır-lar diyalogu” geliştirilmek istendiğini öngörür.

Bizim açımızdan Halk Savaşından ne anlaşıldığının ortaya konulması, yalnızca Halk Savaşını reddedenlere karşı yürütülen mücadele açısından değil, aynı zamanda Öncü Savaşının ne olduğunun belirlenmesi açısından da önemlidir. Öncü Savaşının en kısa tanımlamasının bile, amacın Halk Savaşını başlatmak için belirlenmişken, **amacın**, yani Halk Savaşının tanımlanmaması, ya da ne anlaşıldığının **ortaya konulmaması**, Öncü Savaşının amaçla olan organik ilişkisini ortadan kaldırarak, onu yalın bir amaç haline dönüştürmeyi getirir.

İlkin 1977-Şubat ayında yayınladığımız bir yazımızdaki şu belirlemeyi anımsatmak istiyoruz:

“Öncü Savaşının amacı, geniş halk kitlelerini silahlı mücadeleye kazanmak, yani Halk Savaşını başlatmaktır. Halk Savaşı maddi olarak güçlü düşmana karşı mutlak siyasi üstünlüğün sağlandığı şartlarda verilir. O halde Öncü Savaşının amacı oligarşinin siyasal tercididir.”⁴⁷ (abç)

Aynı konuda Mahir yoldaş şöyle yazmaktadır:

“Devrimimiz Halk Savaşı ile zafere erişecektir. Ancak daha önce belirttiğimiz gibi, içinde yaşadığımız tarihsel durum ve ülkemizin özelliklerinden dolayı, Halk Savaşı Öncü Savaşı aşamasından geçecektir.”⁴⁸

Bu belirlemelerin temelini “**devrimde Halk Savaşının zorunlu bir durak olması**”nın oluşturduğu açıktır. Dolayısıyla III. bunalım döneminin ilişki ve çelişkilerinin sonucu olarak ortaya çıkan, Öncü Savaşı ile Halk Savaşının birbirinden ayıramayacağıdır. III. bunalım döneminde, Öncü Savaşına dayanmayan bir Halk Savaşı kavrayışı ne kadar hatalıysa, aynı oranda Halk Savaşına bağlanmayan bir Öncü Savaşı kavrayışı da o kadar hatalıdır. Görüntüsel olarak Öncü Savaşı ile Halk Savaşının ilişkisini kabul edip, Öncü Savaşının amacını Halk Savaşının dışında aramak bir sapmayı ifade

⁴⁷ THKP-C/HDÖ, *THKP-C/HDÖ ve Tarihsel Gelişim*, Şubat 1977.

⁴⁸ Mahir Çayan, *Kesintisiz Devrim II-III*.

eder. Öncü Savaşının kendi başına ya da kendi kendine bir amacı yoktur ve olamaz da. Öncü Savaşının amacını ve muhtevasını belirleyen Halk Savaşıdır. Öncü Savaşının amacı işte bu temel ve organik ilişki içinde tanımlanabilir.

Ancak böyle bir belirleme, Halk Savaşının ara aşamalarının belirlenmesi demek değildir. Bir başka deyişle, Öncü Savaşının amacı düzeyinde Halk Savaşının ele alınması, bunun ara aşamalarının bugünden belirlenmesini öngerektirmez. Fakat öte yandan Halk Savaşının ortaya konulmasını, yani Halk Savaşının tanımlanmasını, bunun “ara evreleri tartışıyor” diyerek yadsımak da, bu belirlemeye dayandırılmaz. “BDS” bu konuda önemli bir hata ve tutarsızlık içindedir:

“Sanınız şimdiden Halk Savaşının **ara aşamaları** konusunda, **kurtarılmış bölgeler nasıl kurulacak, muhtevası ne olacak** biçiminde bir araştırma (!) (ünlem işareti “BDS” ye aittir-b.n.) yapmak yarasız olacaktır. Öncü Savaşının gelişimi, Halk Savaşının gelişim çizgisine **bakışımızı berraklaştıracaktır**. (Buna ‘dar deneycilik’ denemez).”⁴⁹ (abç)

Böyle bir kavrayış içinde olan “BDS”, hemen tüm yazı boyunca, Halk Savaşının ara aşamaları ve hatta geçiştirmeye çabaladığı kurtarılmış bölgeler hakkında, gerilla üs bölgeleri hakkında vb. bir dizi beyanda bulunmaktan da geri kalmaz. Bu beyanlarının ciddiye alınabilmesi ise, bizzatıhi kendi belirlemeleriyle olanaksız kılınmaktadır. Çünkü, gördüğümüz gibi, bunların bir “araştırmaya” dayanmadığını söylemektedirler. Böylece “BDS”nin Halk Savaşı üzerine, örneğin kır gerilla savaşı Öncü Savaşında değil, Halk Savaşında geçerlidir türünden belirlemelerine yanıt vermek, bunları ciddiye almak, “berrak” bakış açısı olarak değerlendirmek gereksiz olmaktadır. Ama bu basit bir oyundur. “BDS” bir yandan bunu söyleyerek tartışmadan kaçarken, öte yandan ileri geri konuşarak beyanlarda bulunmaktadır. Bizim hiç de böyle bir niyetimiz yoktur. Bu “berraklaşma”mış ama “bilinen” savalarını tek tek ele alacağız.

Bilindiği gibi, örgütümüz, Öncü Savaşı ile Halk Savaşını tek bir sürecin iki aşaması olarak ele almaktadır. Bu kavrayışımızı “*Türkiye Devriminin Acil Sorunları-I*” ve diğer yazılarımızda ortaya koy-

⁴⁹ BDS”, I. Kısım.

duk ve bunun sonucu olarak da “Yaşasın Öncü Savaşı, Yaşasın Halk Savaşı, Kurtuluşa Kadar Savaş” sloganlarını örgütümüzün temel sloganı olarak saptadık.

“Öncü Savaşı, en kısa tanımlamayla, III. bunalım dönemi geri-bıraktınlmış ülkelerinde, bu dönemin özelliklerine uygun olarak, Halk Savaşını başlatmak amacıyla, silahlı propagandayı temel, diğer ekonomik-demokratik ve politik mücadele biçimlerini tali olarak ele alan, halkın devrimci öncülerinin (parti ve cephe kadrolarının) yürüttüğü mücadeledir. Bu nedenle, Öncü Savaşı, anti-empyralist, anti-oligarşik devrim sürecinde Halk Savaşı gibi, stratejik nitelikte bir aşamadır ve başansı stratejik öneme haizdir. *”⁵⁰

“BDS”, bu saptamalarımızı genel olarak, (ama dışsal bir tarzda) kabul ettiğini daha ilk sayfalarda ortaya koyar. Yani “BDS”, “Öncü ve Halk Savaşı ... birbirine bağlı iki aşama”⁵¹ olduğunu kabul eder. Buna ek olarak *Kesintisiz Devrim II-III*’den bazı alıntılar yaparak, THKP-C/HDÖ’nün çizgisini savunmayı sürdürdüğünü “dosta ve düşmana” tanıtlamış olur! Ama sadece lafta.

“Öncü ve Halk Savaşının politikleşmiş askeri savaş (gerilla) şeklinde yürütülmesi, devrim stratejimizin Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi olarak adlandırılmasını getirir. Ancak, Öncü ve Halk Savaşındaki **gerilla savaşının** amaç ve muhtevalarının birbirinden **farklı** olduğunu ve gerillanın Halk Savaşında belirli bir dönem temel olabileceğini de unutmamak gerekir.”⁵²

“BDS”nin bu genel ifadeleri, ilk bakışta bilinen ve örgütün anlayışına uygun şeyler söylüyormuş gibi görünmektedir. Ancak biraz yakından bakıldığında, bunun sadece görüntüde olduğu anlaşılır.

“BDS”, hiçbir açıklama ya da tanıtlama yolunu tercih et-

* Herhangi bir yanlış anlamaya yer vermemek için, hemen belirtelim “*en kısa tanımlar, temel özelliği özetledikleri için elverişli olsalar da, tanımlanacak şeyin çok önemli bazı çizgilerini dışarda bırakmalarından ötürü yetersiz kalmaktadır*”. [Lenin, *Empyralizm*, s. 115] Örneğin burada bir suni dengenin bozulması, siyasal tecrit vb. şeyler belirtilmemiştir.

⁵⁰ THKP-C/HDÖ, *Marksizm-Leninizm Bir Dogma Değil, Eylem Kılavuzudur-III*, s. 111.

⁵¹ “BDS”, I. Kısım.

⁵² “BDS”, I. Kısım.

meksizin “**politikleşmiş askeri savaş**” kavramı ile “**gerilla**”yı ya da “**gerilla savaşını**” bir ve aynı anlamda kullanmaktadır. Böylece silahlı propagandanın Öncü Savaşı ile Halk Savaşı evrelerindeki farklılaşmasının biçimsel olmadığını, dolaylı bir biçimde tanıtlamış olduğunu sanmaktadır. Bunun, yani farklı kavramların aynılaştırılmasının “BDS”de genel bir yöntem olduğunu daha önce de görmüştük. Bu ise, doğrudan oportünist ve revizyonist yöntemlere tekabül eder.

“Oportünizm ve revizyonizmin **her çeşidinin** ortak noktalarından birisi de, anlam karışıklığını yaratarak, **bir-biriyle eş anlamlı olmayan kelimeleri eş anlamlı kullanarak aynı kategoriye sokmaktır.**”⁵³ (abç)

İşte Mahir yoldaş, kavram keşmekeşi yaratılmasına karşı böyle demektedir.

Bilindiği gibi, “*politikleşmiş askeri savaş*” deyişi, ülkemizde ilk kez Mahir yoldaş tarafından ortaya atılmıştır. “*THKP-C'nin ideolojik, stratejik temellerini açıklayan*”⁵⁴ yazılarından birisi olan “*Devrimde Sınıfların Mevzilenmesi*”nde şöyle yazmaktadır:

“Halk Savaşı politikleşmiş bir askeri savaştır. Yani sosyalistlerin Halk Savaşındaki **temel** mücadele metodları **askeri savaş metodudur**. Bu savaş klâsik savaş metoduyla değil, politikleşmiş askeri savaş metoduyla yürütülür. Bu savaşta, bütün demokratik ve ekonomik amaçlı hareketler, kitle gösterileri vb. bu politikleşmiş askeri mücadeleye tabidir. Çalışma tarzında, devrimcileri revizyonist ve oportünistlerden ayıran temel kriter budur.

Emperyalizmin işgalinin varlığı bizzat karşı tarafın zora başvurması demektir. Karşı taraf zora başvurduğu için, devrimci temel politika, **askeri mücadeleyi esas alır.**”⁵⁵ (abç)

Görüldüğü gibi, Mahir yoldaş, emperyalizmin işgali altında olan ülkelerde temel mücadele metodunun “askeri savaş” olduğunu açık biçimde ortaya koymaktadır. Ve yine açıkça ortaya koymaktadır ki, bu askeri savaş, klâsik savaş yöntemleriyle değil, politikleşmiş biçimde yürütülür. Bu nedenledir ki, THKP-C'nin çizgisi

⁵³ Mahir Çayan, *Sağ Sapma, Devrimci Pratik ve Teori*, Ocak 1970.

⁵⁴ Mahir Çayan, *Kesintisiz Devrim II-III*.

⁵⁵ Mahir Çayan, *Devrimde Sınıfların Mevzilenmesi*.

“askerileştirilmiş politik mücadele” değildir.

Öte yandan politikleşmiş askeri savaş kavramı ile gerilla savaşı muhteva olarak aynı değildir. Bu nedenle “politikleşmiş askeri savaş” deyişinin yanına parantez açarak “gerilla” yazmak, aynı muhtevaya sahip olduğunu söylemekle özdeştir. “BDS” bunu yaparken Mahir yoldaşın politikleşmiş askeri savaşın “muhteva”sıyla ilgili söylediği birşeylerden yararlanmak istemiştir. Tabi “bir şey”le “aynı muhteva”da olduğu “bir yerlerde” belirtilmiştir. Ama “BDS” bunu aramak yerine, kulaktan dolma bilgilerle “teori” yapmaya kalktığı için sadece bazı şeyleri “hissetmektedir”! Hissettikleri de ne yazık ki, revizyonist ve oportünist anlayışa denk düşmektedir.

Mahir yoldaş *Kesintisiz Devrim II-III*’ü yazmadan takriben bir ay kadar önce Yusuf Küpeli ve Münir Ramazan Aktolga’nın başını çektiği sağ-sapmaya ilişkin olarak yazdığı bir mektubunda şöyle demektedir:

“Partimizin çizgisi politikleşmiş askeri savaş çizgisidir.

Bilindiği gibi, **salt gerilla savaşı** kendi başına **askeri niteliktedir...**

Gerilla savaşı kavram olarak **tek başına belirleyici bir anlama sahip değildir.**

Ancak emperyalizmin (açık ya da gizli) işgali altında olan ülkenin Marksistlerinin, siyasi gerçekleri açıklama kampanyasının, dolayısıyla politik bilinç götürme temel aracı ve de bu yoldaki temel çalışma tarzı olarak gerilla savaşını ele almalarına politikleşmiş askeri savaş çizgisi denir.

Politikleşmiş askeri savaş deyişiyle, silahlı propaganda deyişi arasında muhteva olarak fark yoktur.⁵⁶

(abç)

Aynı şeyleri *Kesintisiz Devrim II-III*’de şöyle yazmaktadır:

“Bilindiği gibi, gerilla savaşı kavramı, kavram olarak tek başına nitelik belirleyici değildir. Merkezi otoriteye karşı mahalli mütegalibe de, düzenli birlikleri yenilmiş bir ordu da düşmanına karşı gerilla savaşı yürütebilir.

Gerilla savaşının, devrimci politik amaçlarla, siya-

⁵⁶ THKP-C *İddianamesi*.

si gerçekleri açıklama kampanyasının bir aracı olarak yürütülmesine, yani politik kitle mücadelesi olarak ele alınmasına Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi denir.⁵⁷

Tüm bunlar ortadayken, birilerinin çıkıp “politikleşmiş askeri savaş” ile “gerilla savaşı”nı bir ve aynı muhtevaya sahip kavramlar gibi kullanabilmesi olanaksızdır. Eğer “politikleşmiş askeri savaş” deyişi ile aynı muhtevaya sahip bir başka belirleme varsa, bu da “**silahlı propaganda**”dır. Mahir yoldaşın belirttiği gibi, silahlı propaganda deyişiyle politikleşmiş askeri savaş deyişi arasında **muhteva** olarak fark yoktur. Bu iki kavramı, gerilla savaşı kavramıyla eşanlamli kullanabilmek olanaksızdır. Çünkü bu kavramlar, **gerilla savaşının belirlenmiş bir biçimde ele alınmasını, belirlenmiş bir amacın aracı olarak tanımlayan kavramlardır.**

Gerilla savaşı askeri savaş biçimi ise, **devrimci politik amaçlarla**, siyasi gerçekleri açıklama kampanyasının bir aracı olarak ele alınmasının Öncü Savaşı ile Halk Savaşında nasıl bir “muhteva ve amaç” farklılıklar yarattığı açıklanmak zorundadır. “BDS”nin bu türden ileri geri beyanlarının getirmiş olduğu soru budur. Şüphesiz “BDS” dilinde bu üç kavram da bir ve aynıdır.

“*Kesintisiz Devrim II-II*”de gerilla savaşının THKP-C tarafından ele alınışında, amacın “devrimci politik amaç” olarak belirlenmiş olması önemlidir. Bu amaçlar, Marksist-Leninist literatürde siyasi gerçekleri açıklama kampanyası ile kitlelerin bilinçlendirilmesi ve örgütlenmesi olarak ortaya konulmuştur. Böylece gerilla savaşı askeri savaş biçimi olarak kitlelerin bilinçlendirilmesi ve örgütlenmesinin temel aracı olarak tanımlanmaktadır. İşte bu politik mücadele biçimine **silahlı propaganda** denir. Dolayısıyla silahlı propaganda sadece Öncü Savaşı aşamasında geçerli olan bir politik mücadele biçimi değildir. Silahlı propaganda aynı zamanda Halk Savaşında da geçerli **politik mücadele biçimidir.**

Silahlı propaganda askeri değil, politik mücadeleye biçimidir. Bu nedenle Öncü Savaşı ile Halk Savaşında silahlı propagandanın amaç ve muhtevasının farklı olduğunu söylemek Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi’nden **hiçbir şey** anlamamak demektir. Bu nedendir ki, silahlı propaganda salt Öncü Savaşında geçerlidir, Halk

⁵⁷ Mahir Çayan, *Kesintisiz Devrim II-III*.

Savaşında ise gerilla savaşı söz konusudur – demek sağ-sapmadır. Öncü Savaşı ile Halk Savaşında farklılaşan silahlı propaganda sadece **biçimseldir**. Ancak **gerilla savaşının** Halk Savaşında kullanım alanları, Öncü Savaşına göre daha çeşitlidir ve askeri görevler, özellikle hareketli savaş ve mevzi savaşla bağlantılı olan askeri faaliyetler giderek öne geçer.

“BDS”nin I. Kısım’da ortaya koyduğu silahlı propaganda ile gerilla savaşını özdeşleştirilmesi (politikleşmiş askeri savaş kavramı aracılığıyla) ile ortaya koyduğu Öncü Savaşı ile Halk Savaşında silahlı propagandanın “farklılaşması biçimsel değil, özdedir”inin geldiği son nokta şudur.

“Öncü savaşının temel politik görevinin suni dengeyi bozarak siyasal tecridi sağlaması, kitlelerin devrim safına çekilerek mücadelenin Halk Savaşına dönüşümünü ifade eder ... Bunu sağlayacak olan **silahlı propaganda**nın (temel olarak) yöneleceği hedeflerin **politik muhtevası ve hedefe yönelme biçimi** ile, bu avantajlar üzerinde başlayacak olan **halk savaşındaki gerilla öзде farklılaşır**. Halk savaşında **gerillanın temel politik hedefi ve amacı düşmanın askeri güçlerini** (siyasi üstünlük temelinde) **artan oranda yok etmektir**. Bu ise, öncü savaşında farklı (özde) hedeflerin temelliğini gündeme getirir.”⁵⁸ (abç)

İşte harika bir belirleme: Halk Savaşında “gerillanın temel politik hedefi ve amacı” olarak “düşmanın askeri güçlerini”, hem de “artan oranda” “yok etmek” olması. Bu “BDS”nin gerek askeri savaş, gerekse politik mücadeleyi hiç ama hiç önemsememesinin yanında, bilisizliğinin kanıtıdır. Bir başka yerde, hem de kır gerilla savaşını Öncü Savaşının dışına itebilmek için söylenen şu sözleri de hesaba katmak gerekir:

“**Her savaş biçimi**, içinde bulunulan savaş evresinden beklenen **siyasal amaçlara göre şekillenmek** zorundadır.”⁵⁹ (abç)

Bu son ifadede belirsizlik bulunmaktadır. “Her savaş biçimi”nin siyasal amaçlara göre “biçimlendirilmek” (şekillendirmek)

⁵⁸ “BDS”, IV. Kısım.

⁵⁹ “BDS”, V. Kısım.

durumu oldukça garip sonuçlar doğurur. “Biçim”in “biçimlendirilmesi” tam olarak saçmadır. Aynı şekilde “*hareketli gerilla birliği şeklinde savaş yürütülüp yürütülmeyeceği, bu savaşın kapsamı açılarak, Öncü Savaşının görevlerine uyup uymayacağı incelenerek anlaşılır.*”⁶⁰ demek, bir savaş biçiminin kapsamı ile “görevler”in ilişkilendirilmesini getirir. “Kapsam” sözcüğünün, burada kır gerilla savaşının **kendi sınırları içine aldığı** şeyleri ifade ettiği açıktır. Bu ise, gerilla savaşı açısından, **yıpratma ve imha savaşı** olarak belirginleşir. Bunların politik amaçlarla ya da görevlerle uyum ya da uyumsuzluğu değil, askeri görevlerle uyum ya da uyumsuzluğu söz konusu edilebilir.

“BDS”nin böyle “biçim”, “amaç”, “kapsam” kavramları konusunda yaptığı kargaşadan sonra kendince sonuçlar üretebilmesi önemli değildir. Burada sorun, savlandığı gibi, “her savaş biçimi”nin içinde bulunulan savaş evresinin “siyasal amaçlarına göre” biçimlenip biçimlenmediği de değildir. Çünkü böyle bir soru anlamsızdır. Ancak şöyle bir soru sorulabilir: Her savaş biçimi siyasal amaçlara göre mi belirlenmektedir? Ya da değişik siyasal amaçlar yeni ve değişik savaş biçimlerinin asıl kaynağı mıdır? İşte yanıtlanabilecek sorular bunlardır. Biz bunların, “BDS”ce bilinmese de, yanıtlanması gerektiğini düşünüyoruz.

Bu noktada temel bir belirleme anımsanmalıdır: Savaş, politikanın başka araçlarla (şiddet araçlarıyla) devamıdır. Ve savaşın genel amacı, her zaman politik amaç olarak ortaya çıkar. Bu nedendir ki, savaşın politik amacı ile savaş biçimlerinin ilişkisi araçsız bir ilişki değildir, savaşın amacı aracılığıyla belirlenir.

Bu konuda Engels şöyle yazmaktadır:

“Ekonomik ön koşullara hiçbir şey ordu ve donanmadan daha çok bağlı değildir. Silahlanma, bileşim, örgütlenme, taktik ve strateji, her şeyden önce, üretim ve ulaştırma olanakları tarafından, her durumda ulaşılmış bulunan düzeye bağlıdır. Bu konuda bir altüst etme etkisi yapan şey, deha sahibi büyük komutanların ‘özgür zekâ yaratılan’ değil, **daha iyi silahların türetimi ve insan ögesinin, yani askerin değişmesidir**; deha sahibi büyük komutanların etkisi, en iyi durumda, **savaş yön-**

⁶⁰ “BDS”, IV. Kısım.

temini, silahlara ve yeni savaşçılara uyarlamakla sınırlanır.”⁶¹ (abç)

Engels, çeşitli savaş biçimlerini irdelerken, yani “saf taktiği”, “avcı grubu”, “yürüyüş kolları” ve “koşar adım” gibi değişik savaş biçimlerini, yöntemlerini irdelerken şöyle vargıya ulaşmaktadır:

“Orduların tüm örgütlenmesinin ve savaş yönteminin, ve sonuç olarak zafer ve bozgunun, insan ve silahlanma ögesinin maddesel, yani ekonomik koşullarına, yani nüfusun ve tekniğin nitelik ve niceliğine bağlı bulunduğudur.”⁶² (abç)

İşte “savaş biçimleri”nin “biçimlenmesi” Engels’in sözleriyle böyledir. Tabii bu sözler, gerilla savaşının, bir savaş biçimi, “bir yöntem” olduğunu bilenler içindir.

Şüphesiz “BDS”, Öncü Savaşında gerilla savaşı, suni dengeyi bozmak, siyasal tecridi sağlamak, siyasal üstünlüğü ele geçirmek, kitlelerle temas kurmak, onları bilinçlendirmek ve örgütlemek amacıyla temel olarak kullanılırken, Halk Savaşında, gerilla savaşının, savaşın evrelerine göre düzenli ordunun tamamlayıcısı bir güç olarak, düzenli savaşa bağlı şekilde düşmanın yıpratılması veya imhasını esas alır denilmiş olsaydı, gerilla savaşının politik görevleri ile askeri görevleri arasındaki ilişkiye girilmiş olacağı için, daha farklı bir duruma ortaya çıkardı. Ama “BDS”, bunun yerine, silahlı propaganda ile gerilla savaşının Öncü Savaşı ile Halk Savaşındaki amaçlarında ve diğer savaş biçimleriyle olan ilişkisinde değişiklik olması gerçeğini, silahlı propagandanın da bu evrelerde “özde”, “amaç ve muhteva olarak” farklı olduğunu söylemek için kullanması, **silahlı propagandayı, silahlı eylemle aynılaştırmaktan** başka bir şey değildir. Bugüne kadar THKP-C saflarında ortaya çıkmış tüm sağ-sapmaların temel tezi de budur.

Oysa silahlı propaganda “**askeri değil politik mücadeledir; ferdi değil kitlevi mücadele biçimidir**”.⁶³ Bir politik mücadele biçimi olarak silahlı propaganda, gerilla savaşının (kır ve şehir gerilla savaşı olarak) devrimci politik amaçlarla, yani bunun bir aracı olarak ele alınmasıdır. **Silahlı propaganda, silahlı eylem ve bu ey-**

⁶¹ Engels, *Anti-Dühring*, s. 277-78.

⁶² Engels, *Anti-Dühring*, s. 283.

⁶³ Mahir Çayan, *Kesintisiz Devrim II-III*.

lem üzerinde yükselen bilinçlendirme, siyasi eğitim, propaganda ve örgütlenme faaliyetini içerir.

Bunları 1977 Şubat ayında yayınladığımız bir yazımızda şöyle ortaya koymuştuk:

“Silahlı propaganda iki unsuru içerir:

Birincisi, suni dengeyi bozmaktır, yani kitlelere oligarşinin gücünün mutlak olmadığını, ona karşı savaşılabilirliğini göstermek. (Kitlelerin düzene karşı tepkilerinin açığa çıkartılması).

İkincisi, kitlelere politik hedef göstermek, siyasi gerçekleri açıklamak, onları bilinçlendirmek ve örgütlemektir. (Kitlelerin tepkilerinin kanalize edilmesi).

Silahlı propagandanın bu iki fonksiyonu birbirinden ayırlamaz. Silahlı propaganda sadece kitlelerin dikkatini çeken onlar üstünde etki yaratan eylemleri gerçekleştirmeye indirgenemez. Bu eylemlerden hareketle siyasi gerçeklerin açıklanması, bilinçlendirme ve örgütlendirme de silahlı propagandanın kapsamındadır.”⁶⁴

Silahlı propagandayı bu şekilde bir politik mücadele biçimi olarak ele alan ve diğer politik mücadele biçimleri arasında temel olarak belirleyen bir örgütün bu saptamalardan sonra Öncü Savaş ile Halk Savaşında silahlı propagandanın farklılaşmasının “özde” olduğunu söyleyebilmesi ya da söyleyenlere kulak vermesi olanaksızdır.

Tabi burada silahlı propagandayı temel alan bir örgütün kendi mücadelesini planlamasında ve bu planları pratiğe geçirmesinde ortaya çıkan ya da çıkabilecek olan bazı sorunların çözüm esaslarını ele almak söz konusu değildir. Çünkü “BDS”, şu ana kadar gördüklerimizle, böyle bir yönelim içinde olmadığını ortaya koymuştur. *Eylem Kılavuzu-III*'de ayrıntılı olarak ortaya konulmuş olan silahlı propaganda ile gerilla savaşı arasındaki ilişkiler, “BDS”yi hiç ama hiç ilgilendirmemektedir. “BDS”, Çin ve Vietnam Halk Savaşlarının gösterdiği bazı gerçekleri görmek bile istememektedir. Örneğin, gerek Mao, gerekse Giap, Halk Savaşında gerilla savaşının düzenli savaşın tamamlayıcısı olduğunu söylerken, diğer yandan silahlı propaganda için gerilla birliklerine görev vermeleri “BDS”nin anlaya-

⁶⁴ THKP-C/HDÖ, *Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi ve DG Oportünizmi-II*, 1977.

mayacağı şeylerdir. Çünkü nasıl olur da bir gerilla savaşı (savaş biçimi), hem bir başka savaş biçiminin tamamlayıcısı olarak askeri görevler yerine getirirken, diğer yandan kitlelerin bilinçlendirilmesi ve örgütlenmesi için politik görevler yerine getirebilir? İşte “BDS”nin anlamadığı budur.

Gerilla savaşının çok yönlülüğü, esnekliği ve hareketliliği ile ortaya çıkan böylesi durumlar, bu savaş biçiminin yaygın kullanımına olanak sağlamaktadır. Ama “BDS” bir yerlerden tutunmuştur ve tutunduğu şeyi bırakmaya da hiç niyeti yoktur. Yine de bir gün, nasıl tanımlanırsa tanımlansın, pratikte politik amaçlı gerilla savaşını Öncü Savaşında yürütmek zorunda kaldıklarında (eğer böyle durumda kalırlarsa) gerilla savaşının kurallarının “kuralsızlık içinde” nasıl kendini dayattığını ve bir askeri savaş biçimi olarak bu kurallara uymayan tarafın nasıl mahvına sebep olduğunu açıkça görecektirler. Geçmişte örgütümüze vermiş oldukları zararlar bunun garantisidir! Ama o zaman var olan bir güç ve yaratılmış bir potansiyel mevcuttur ve sonuçlarına katlanan örgütümüz olmuştur. Artık oyunu kendileri ve kendi yaşamlarıyla oynamak vakti gelmiştir!

Tabi “BDS”nin saptırmaları, hataları, tahrifatları ve de tahrifatları bunlarla sınırlı değildir. Her ne kadar Halk Savaşının “ara evreleri” üzerine konuşmayı pek sevmeseler de, yeri geldiğinde “bilgiç”lik taslamaktan da geri kalmazlar. Üstelik bunu DS ve DK’nın yanlış anlayışlarını eleştirirken yaparlar.

1980 öncesinde DS’nin Öncü ve Halk Savaşına bakışı, büyük ölçüde DY’nin tespitleriyle biçimlendirilmiştir. Bu bağlamda şöyle diyorlardı:

“... düzenli ordular aşamasına kadar sürecek olan Öncü Savaşı ... taktik bir aşama ... stratejik önemde bir aşamaya denk düşer.”⁶⁵

İşte bu DS teorisinin (!) “BDS”ce eleştirisi ise şöyledir:

“Öncü savaşını ‘düzenli ordular aşamasına’ kadar sürecek bir mücadele olarak ele almak, düzenli orduların kurulmasına kadar yerine getirilmesi gereken görevleri öncü savaşına yüklemektir. Bu ise öncü savaşının suni dengeyi bozması görevine, ‘gerilla üs bölgelerini’, ‘halk ordusunun kurulmasını’, **yani** ‘stratejik savunma’ ve ‘stra-

⁶⁵ DS, *DY Hareketinde Tasfiyecilik*.

tejik denge' aşamalarını dahil etmektir.”⁶⁶ (abç)

Burada “BDS”, öncelikle “düzenli ordular aşaması” ile “halk ordusunun kurulması”nı aynı kabul ettiğini ortaya koymaktadır. Daha yalın ifadeyle söylersek “düzenli ordu” ile “halk ordusu” özdeşleşmektedir. Oysa literatürde, halk ordusu ile düzenli ordu Halk Savaşıyla düzenli ordular savaşı arasında, “BDS”yi ilgilendirmese de, bazı farklılıklar vardır.

Giap, bir Halk Savaşı yürütebilmek için, halkın silahlı örgütlenmesi olarak halk ordusunun üç kısımdan oluşması gerektiğini söyler.⁶⁷ Bu üç kısım ise şunlardır:

- a) Düzenli birlikler,
- b) Bölgesel birlikler,
- c) Yerel birlikler (halk milisi ve gerilla).

“**Halk milisi** - gerilla ve kendini savunma birlikleri üretimden kopmaksızın taşralı yoksul halkın geniş güçlerini bir araya getirir ve **üslerdeki halk iktidarının aygıtıdır.**”⁶⁸

“**Bölgesel birlikler**, belirli bir bölgedeki silahlı mücadelenin sürdürülmesi için oluşturulur. Her savaş alanını ve bölgesel gereksinmelere ve gerçek koşullara uygun olarak kurulan bu birlikler, gerekli silahlarla donatılmış, ya bir bölgede tek başına ya da gerillalar, partizanlar ve düzenli birliklerle sıkı bir koordinasyon içinde faaliyet yürütme ve düşmanı imha etme, gerilla savaşını güçlendirme, halkı savunma ve halk iktidarının güvenliğini sağlama görevini yerine getirme yeteneğine sahip, güçlü, yüksek nitelikli birliklerden oluşur.”⁶⁹

“**Düzenli birlikler**, ülkenin her yerinde ya da belirli bir stratejik alanda faaliyet gösteren hareketli güçlerdir.”⁷⁰

Halk ordusunun bu üç bileşimi, onu yalın bir düzenli ordu olmaktan çıkarır. Ayrıca bu birliklerin varlığı, her zaman ve her yerde, üçünün de eşdeğer oldukları anlamına gelmez. Halk ordusu, değişik stratejik aşamalarda, değişik güç dengelerine bağlı olarak

⁶⁶ BDS, I. Kısım.

⁶⁷ Giap, *Halk Savaşının Askeri Sanatı*.

⁶⁸ Giap, *National liberation War in Vietnam*, s. 47.

⁶⁹ Giap, *National liberation War in Vietnam*, s. 47.

⁷⁰ Giap, *National liberation War in Vietnam*, s. 48.

çeşitli savaş yöntemlerini (biçimlerini) uygulaması, bu birliklerin karşılıklı ilişkisini belirler.

Mao ve Giap, savaş biçimlerini, Halk Savaşı düzeyinde üç ana başlık altında mütalaa ederler:

- a) Gerilla savaşı,
- b) Hareketli savaş,
- c) Mevzi savaş.

“Genel olarak hareketli savaş **imha** görevini, mevzi savaş **yıpratma** görevini yerine getirir ve gerilla savaşı, **her iki görevi birden yerine getirir.**”⁷¹ (abç)

Bunların yanında Mao, savaşı ayrıca iki ana başlık altında toplar:

- a) Düzenli savaş (nizami savaş),
- b) Düzensiz savaş (gayrı-nizami savaş).

İlki hareketli savaş ile mevzi savaşını, ikincisi gerilla savaşını içerir.

Mao, bu belirlemelerin ışığında 1927-36 yılları arasındaki “devrimci iç savaş” dönemini şöyle tanımlamaktadır:

“İç savaş kabaca iki stratejik döneme bölünebilir. Birinci dönemde **gerilla savaşı**, ikinci dönemde ise **düzenli savaş** esastı. Ama bu düzenli savaş, Çin tipi bir düzenli savaştı; sadece kuvvetlerin hareketli savaş verme için toplanması, komuta ve örgütlenmede belli bir merkezileşme ve planlamayı gerçekleştirmesi bakımından düzenli savaş niteliğindedi; diğer bakımdan bir gerilla savaşı niteliğini koruyordu.”⁷²

Mao'nun bu tanımlaması, doğrudan Çin Halk Savaşı'nın somut durumunun ortaya konulmasıdır. Bu somut durum, 1927 yılındaki şehir ayaklanmalarının yenilgiyle kırsal alanlara gitmiş olan silahlı güçlerin bir halk ordusu (kızıl ordu) oluşturmalarıyla birlikte başlar. Özellikle Hunan, Ciangsi gibi bölgelerde kurulan bu halk ordusu, bu bölgelerin denetimini sağlamıştır. Mao'nun “kızıl siyasi iktidarlar” adını verdiği kitlelerin büyük birimler halinde örgütlenmesi bu şekilde halk ordusunun kuruluşuyla birlikte ortaya çıkmıştır.

Bu iktidarların doğması ve varlığını sürdürmesine ilişkin ola-

⁷¹ Mao Zedung, *Seçme Eserler*, Cilt: II, s. 175.

⁷² Mao Zedung, *Seçme Eserler*, Cilt: I, s. 84-85.

rak Mao şunları belirlemektedir:

- 1) *Beyaz rejim içindeki sürekli parçalanmalar ve savaşlar,*
- 2) *Sağlam bir kitle temeli,*
- 3) *Sağlam bir parti örgütü,*
- 4) *Oldukça güçlü bir kızıl ordu,*
- 5) *Devrimci durumun gelişmeye devam etmesi.* ⁷³

Kızıl orduya ilişkin olarak da şöyle yazmaktadır Mao:

“Yeterli güçte düzenli bir kızıl ordunun varlığı, kızıl siyasi iktidarların yaşamasının zorunlu koşullarından birisidir.”⁷⁴

Çin Halk Savaşı'nın **başlangıcından** itibaren (1927) halk ordusunun varlığı tartışılmaz bir gerçektir. İşte bu halk ordusu ile “**elde olanı koruma aşaması**”, yani “**stratejik savunma aşaması**” söz konusu olmaktadır.

Diyebiliriz ki, Çin ve Vietnam Halk Savaşları, savaşın başlangıcından itibaren halk ordusunun zorunlu olduğunu göstermiştir. **Halk savaşı, ancak bir halk ordusu ile verilebilir.** Halk ordusunun bir bütün olarak düzenli ordu haline dönüşmesi ve düzenli ordu savaşının birincil olması ile halk ordusu birbirine karıştırmaz. Dolayısıyla **halk ordusunun** “stratejik denge aşaması”nda kurulacağını söylemek eksiktir ve eksik olduğu için de yanlıştır.

Şüphesiz tüm bunlar, ne “BDS” için ne de DK-DS için bir adım gelişme sağlamayacaktır. Onlar “düzenli ordu” olarak halk ordusunun “stratejik denge aşaması”nda kurulacağında ısrarlıdır. Böyle bir ısrara teorik-pratik gerekçe ancak iki şekilde bulunabilir:

Ya Çin ile Vietnam Halk Savaşları'nın **başlatılması** ile **sürdürülmesi koşullarını** birbirine karıştırmakla ya da Mahir yoldaşın bazı yazılarından mekanik çıkarsamalarla.

Birinci durumda, “stratejik savunma” kavramının **savunulacak** bir şeyler gerektirdiği ve bunların da bir güç tarafından savunulması söz konusu olduğunu tanımladığı açıktır. Öncü Savaşı aşamasında ise böyle bir şeyin mevcut olmadığı ve olamayacağı açıktır. Bu nedenle böyle bir “gerekçe” Çin ve Vietnam Halk Savaşları pra-

⁷³ Mao Zedung, *Seçme Eserler*, Cilt: I, s. 84-85.

⁷⁴ Mao Zedung, *Seçme Eserler*, Cilt: I, s. 85.

tiğinden ve teorisinden çıkartılamaz. Bu yüzden ikinci durum gündeme gelir.

İkinci durum ise, doğrudan Mahir yoldaşın çeşitli yazılarındaki formülasyonların mekanik biçimde dizilişi ile sağlanabilir. Genellikle 1980 öncesinde öğrenci çevrelerinde görülen bu dizilişi ele almakta yarar vardır.

Önce Mahir yoldaşın çeşitli yazılarında bu konuya ilişkin yapılmış çeşitli formülasyonları bir bütün olarak görelim:

1) Haziran 1970:

“Gerilla savaşı Halk Savaşının ilk iki aşamasının temel mücadele şeklidir.”⁷⁵

“Emperyalizmin denetiminin son derece zayıf olduğu kırlarda Halk Savaşı başlıca dört aşamadan geçer:

- a) Gerilla savaşı; elde olanı koruma aşaması,
- b) Gerilla üsleri kurma; elde olanı koruma aşaması
- c) Düzenli orduya geçiş; denge aşaması,
- d) Düzenli ordu savaşı; karşı saldırıya geçiş aşaması (sonuç alma).”⁷⁶

2) Ocak 1971:

“Devrim, kırlardan şehirlerin fethi şeklinde bir rota izleyecektir. Bu, Leninizmin sömürge ve yarı-sömürge ülkeler için öngördüğü evrensel bir tezdır. Türkiye de yarı-sömürge bir ülke olduğu için, Türkiye’de devrim, bu genel evrensel çizgiyi izleyecektir. Yani son duruşma kırlarda cereyan edecektir. Fakat, emperyalizmin III. bunalım döneminin özelliklerinden ve de Türkiye’deki üretici güçlerin gelişme seviyesinden dolayı Türkiye devrimi, Vietnam, Çin, Küba devrimlerinden farklı ara aşamalardan geçerek zafere erişecektir. Şehir ve kır ilişkileri ve Halk Savaşının aşamaları kendine özgü olacaktır. Birinci dönemde şehirler temel kırlar yardımcı, ikinci dönemde kırlar temel, şehirler yardımcı. ‘Birleşik devrimci savaş’.”⁷⁷

3) Mart 1971:

“Bilindiği gibi, biz ilk dönemde kısa bir süre için, tak-

⁷⁵ Mahir Çayan, *Yeni Oportünizmin Niteliği Üzerine*.

⁷⁶ Mahir Çayan, *Yeni Oportünizmin Niteliği Üzerine*.

⁷⁷ Mahir Çayan, *ASD’ye Açık Mektup*.

tik bir mesele olarak şehirleri temel aldık ... Neden kısa bir süre için ilk planda şehirlerdeki savaşı temel aldığımızı burada uzun uzun anlatacak değiliz. Birkaç aya kadar ikinci ve üçüncü kısımları çıkacak olan **Kesintisiz Devrim broşüründe** bu mesele etraflı bir şekilde konuşulacaktır.”⁷⁸ (abç)

4) Mayıs 1971:

“Kurtuluş savaşımızın bugünkü biçimi gerilla savaşıdır ... Halk Savaşının bu aşamasında şehir gerilla savaşı temel almakta(yız) Bugünkü objektif ve subjektif şartlar gerilla savaşının şehirlerde yürütülmesini zorunlu kılmaktadır. İçinde bulunduğumuz dönem **halk kurtuluş savaşının birinci aşamasıdır.**

Savaşın **ikinci aşaması**, gerilla savaşının yurt çapında yayılması, şehir gerillası yanında kır gerillasının başlatılması aşamasıdır.

Üçüncü ve dördüncü aşamalar gerilla kuvvetlerinin düzenli orduya dönüşme aşamalarıdır.”⁷⁹ (abç)

5) Ocak-Şubat 1972:

“Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi’nin ışığında devrimci rota şöyle bir çizgi izleyecektir:

I. Aşama: Şehir gerillasını yaratma

II. Aşama: Şehir gerillasını geliştirme

Kır gerillasını yaratma ve **kuvvet gösterisi.**

Bu iki aşamada, savaşın **psikolojik yıpratma** yönü ağır basacaktır.

III. Aşama: Şehir gerillasını yaygınlaştırma,

Kır gerillasını geliştirme.

IV. Aşama ise Kır gerillasını yaygınlaştırma aşamalarıdır.”⁸⁰

İşte Mahir yoldaşın 1970-72 yılları arasında çeşitli yazılarında stratejik rotaya ilişkin olarak söyledikleri bunlardır. Bunlar içinde en çok ele alınan üç “dörtlü formülasyon”dur. Bu formülasyonların ilk ikisinin **aritmetik** toplamı şöyle bir formül sağlamaktadır:

⁷⁸ Mahir Çayan, *Devrimde Sınıfların Mevzilenmesi*.

⁷⁹ Mahir Çayan, *THKP 1 Notu Bildirisi*.

⁸⁰ Mahir Çayan, *Kesintisiz Devrim II-III*.

Birinci Aşama: Gerilla savaşı -Elde olanı koruma ya da stratejik savunma aşaması.

a) Şehir gerillası aşaması

b) Şehir gerillasının yayılması ve kır gerillasının başlatılması.

İkinci Aşama: Gerilla üsleri kurma -Elde olanı koruma aşaması ya da stratejik savunma aşaması.

Üçüncü Aşama: Düzenli orduya geçiş -Denge aşaması ya da gerilla kuvvetlerinin düzenli orduya dönüşmesi aşaması.

Dördüncü Aşama: Düzenli ordu savaşı -Karşı saldırıya geçiş -Sonuç alma aşaması.

Yeni Oportünizmin Niteliği Üzerine yazısı ile I Nolu THKP Bildirisi'nin bu "bileşimi"nin Kesintisiz Devrim II-III'deki "dört aşamalı formülasyon"la birleştirilmesiyle şöyle bir sonuç elde edilir:

I. Aşama: Gerilla savaşı (Elde olanı koruma aşaması ya da stratejik savunma aşaması)

a) Şehir gerillasını yaratma

b) Şehir gerillasını geliştirme

Kır gerillasını yaratma ve kuvvet gösterisi.

II. Aşama: Gerilla üsleri kurma (Elde olanı koruma aşaması ya da stratejik savunma aşaması).

III. Aşama: Düzenli orduya geçiş -Gerilla kuvvetlerinin düzenli orduya dönüşmesi aşaması. (Stratejik denge aşaması)

Ya da kır gerillasının yaygınlaştırılması.

IV. Aşama: Düzenli ordu savaşı -Karşı taarruza geçiş aşaması. Sonuç alma.

İşte bu mekanik dizilişten elde edilen "bileşim" budur. Ancak "BDS", DK ve DS'nin kabul eder görüldüğü bu "bileşim"e bir itirazı vardır. Bu da, tüm sürecin Halk Savaşı olarak ifade edilemeyeceğidir. Dolayısıyla iki stratejik savunma evresini bire indirerek, birincisini "Öncü Savaşı" olarak diğer üç evrenin **dışında** mütalaa edilmesinden yanadır. DS'nin Öncü Savaşını "*düzenli ordular aşamasına kadar sürecek olan*"⁸¹ bir aşama olarak formüle etmesi, "*dolayısıyla öncü savaşı politikleşmiş askeri savaş stratejisinin üç*

⁸¹ DS, *DY Hareketinde Tasfiyecilik*.

büyük aşamasını kapsama”sı⁸² iddiası “BDS” tarafından reddedilir. “BDS”ye göre, DS gibi, Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi “dört büyük aşama”dır, ama ilk aşama Öncü Savaşıdır ve diğer üç aşama Halk Savaşıdır. İşte “BDS”nin Öncü Savaşı olarak kavradığı ilk aşama, yukarıda ortaya koyduğumuz “bileşim”in birinci aşaması olan “gerilla savaşı” aşamasıdır ve kendi içinde iki alt evreye ayrılır: “Şehir gerillasını yaratma ve geliştirme ile kır gerillasını yaratma”. Böylece “BDS”, *Kesintisiz Devrim II-III*’deki dört aşamalı formülasyonun ilk iki aşamasını Öncü Savaşı olarak benimser. Bu nedenledir ki, bu aşamalara ilişkin Mahir yoldaşın söylediği her şey, “BDS” için “politiktedir”: Politik muhtevalı kuvvet gösterisi, politik yıpratma anlamında psikolojik yıpratma vs. vs. “BDS”, bundan sonra gerilla üslerinin yaratılma aşamasını Halk Savaşı olarak tanımlamakta güçlük çekmez!

Biz THKP-C/HDÖ olarak, Mahir yoldaşın yazılarının ve formülasyonlarının bu şekilde mekanik bir toplamaya ya da kelime yorumuna tabi tutulamayacağını söylüyoruz. Bize göre “*Yeni Oportünizmin Niteliği Üzerine*” adlı yazıda ortaya konan Halk Savaşı aşamaları, klâsik biçimiyle, yani I. ve II. bunalım döneminde, Çin ve Vietnam Halk Savaşları’nda ortaya çıkan rotanın tam bir belirlenmesidir. Ancak bu yazıda halk ordusu ile düzenli ordu arasında tam bir netlik bulunmamaktadır. Halk Savaşının başlangıcından itibaren halk ordusunun gerekliliği açık bir önkoşuldur. Ancak halk ordusunun temel savaşı biçimi gerilla savaşı olacaktır. Bizim için, Mahir yoldaşın *Kesintisiz Devrim II-III*’de ortaya koyduğu rota belirleyicidir. Bu açıdan Öncü Savaşı ile Halk Savaşı tek bir sürecin birbirine bağlı iki aşamasıdır. Bu ele alış tarzı, Öncü Savaşının amacının Halk Savaşının başlatılması olarak belirlenmesinin gerektirir. Halk Savaşı, I. ve II. bunalım dönemlerinde olduğu gibi, kitlelerin kendiliğinden gelme isyan ve patlamalarına dayalı olarak ortaya çıkan bir Halk Savaşı süreci olmayıp, Öncü Savaşının başarısına dayalı olarak ortaya çıkar. Dolayısıyla *Kesintisiz Devrim II-III*’de yapılmış olan dört aşamalı formülasyon, Öncü Savaşının ve Öncü Savaşının Halk Savaşına dönüşümünü içeren niteliğinin kesenkes bilinmesi gerekir. Bu bağlamda Mahir yoldaşın belirlemelerinin ele alınması gerekmektedir.

⁸² Yeni Çözüm, Sayı: 3, s. 55, Mart-Nisan 1987.

Kesintisiz Devrim II-III'deki "dört aşamalı formülasyon"nun üçüncü ve dördüncü aşamaları, genel olarak Öncü Savaşının Halk Savaşına dönüşüm evrelerine denk düşer. Bu aynı zamanda gerilla güçlerinin halk ordusu biçiminde örgütlenmeye geçmeleri demektir. Bu dönüşüm ile birlikte suni dengenin bozulmasının getirmiş olduğu koşullarda, kitlelerin ayaklanmaları ile gerilla güçlerinin düzenli saldırılarının birleştirilmesi sonucu bazı bölgelerin kurtarılması söz konusu olacaktır. Ancak yine de bu aşamada (Halk Savaşının başlangıcı) ülke çapında iktidarı **çabuk sonuçlu bir savaşla** ele geçirilmesi söz konusu olamaz. Düşmanın maddi ve teknik üstünlüğünün, Öncü Savaşı üzerinde yükselen bir Halk Savaşının başlangıcında ortadan kalkması söz konusu değildir. Dolayısıyla **uzatılmış savaş** gündemde olacaktır. Bu nedenle Halk Savaşı stratejisine uygun olarak maddi ve teknik olarak güçlü düşmanın yenilgiye uğratılması olanaklıdır. Bu Halk Savaşı sürecinde, genel olarak "stratejik savunma", "stratejik denge" ve "stratejik taarruz" aşamaları olacaktır ve her aşamada çeşitli savaş biçimlerinin (gerilla savaşı, hareketli savaş ve mevzi savaş) karşılıklı bileşimi ortaya çıkacaktır.

Burada bir noktaya daha açıklık getirmek istiyoruz "Düzenli orduya geçiş" ile "düzenli ordu savaşı" birbiriyle doğrudan ilintilidir. Ve bu savaş esas olarak "mevzi savaş" biçimiyle "sonuç alma" aşamasını tanımlar. Hareketli savaş biçiminin de bir düzenli ordu savaş biçimi olduğu ileri sürülerek, Mahir yoldaşın "stratejik denge" ve "stratejik taarruz" evrelerine ilişkin söylediklerini yorumlamak yanlıştır. Bu konuda Mao'nun –ki Mahir yoldaşın bu konudaki kaynaklarının başında gelir– bazı belirlemelerini anımsatalım:

"(Japonya'ya karşı) Direnme Savaşının üç stratejik aşamasındaki savaş biçimleri şöyledir: **Birinci aşamada**, hareketli savaş esas, gerilla savaşı ve mevzi savaş tamamlayıcıdır. **İkinci aşamada**, gerilla savaşı birinci plana geçecek, hareketli savaş ve mevzi savaş tarafından desteklenecektir. **Üçüncü aşamada** ise, hareketli savaş gene esas biçim olacak, gerilla savaşı ve mevzi savaş tarafından desteklenecektir."⁸³ (abc)

"Japonya'ya karşı Direnme Savaşı da kabaca iki stra-

⁸³ Mao Zedung, *Seçme Eserler*, Cilt: II, s. 173.

tejik aşamaya ayrılabilir. **Stratejik savunma ve denge aşamalarını kapsayan birinci dönemde gerilla savaşı esas olduğu halde, ikinci dönemde (stratejik taarruz aşaması) düzenli savaş esas olacaktır.**⁸⁴ (abc)

Görüldüğü gibi Mao, Direnme Savaşı'ndaki stratejik evreleri **tek tek** ele aldığına birinci ve üçüncü aşamada düzenli savaş biçimlerinin, ikinci aşamada gerilla savaşının esas olduğunu belirtir; bu üç aşamayı bütünsel olarak ele aldığına birinci ve ikinci aşamalarda gerilla savaşının, yani gayri-nizami savaş biçiminin (düzensiz savaş), üçüncü aşamada nizami savaşın (düzenli savaş) esas olduğunu belirtir. Bu tanımlamalardan ilki Mayıs 1938'de yazılmışken, ikincisi Kasım 1938'de yazılmıştır. Bunlar arasında çelişki olduğunu düşünmek için elde hiçbir kanıt bulunmamaktadır. Bunlar arasındaki uyum, doğrudan Mao'nun süreci, önce **savaş biçimleri** açısından, sonra **savaşın tipleri** açısından ele almasıyla açık hale gelir.

İşte bu belirlemelerin ışığında biz düzenli ordu ve düzenli ordu savaşını, stratejik denge aşamasının görevleri ve stratejik taarruzun gerçekleştirilmesiyle bağlantılı olarak ele almaktayız. Bu ele alış tarzımız, aynı zamanda Giap'ın, Mao'nun tersine, Halk Savaşının stratejik taarruz evresinde mevzi savaşın kaçınılmaz olarak belirleyici olduğu şeklindeki belirlemesini dikkate almaktadır. Ayrıca Giap'ın, Halk Savaşının başlatılması açısından değil, ama Halk Savaşının düzenli, planlı ve sistemli **sürdürülmesi** açısından ortaya koymuş olduğu gerilla savaşı-hareketli savaş-mevzi savaş sıralamasının halk ordusuyla ve bu ordunun üç tip birlik halinde örgütlenmesiyle bağlantılı olarak ele alınmadığı sürece önemli yanlışlara yol açacağını söylüyoruz. Aynı şekilde, genel kural olarak, Halk Savaşı süreci **içinde** kurtarılmış bölgelerin oluşturulabilmesi için **gerilla bölgesinden gerilla üs bölgesine ve oradan da kurtarılmış bölgeye geçiş** belirlemesinin Halk Savaşının başlatılması ile, kurtarılmış bölgelerin yaratılması ile ilintili olmadığı unutulmamalıdır. Bu nedenlerden dolayı, Halk Savaşının başlatılabilmesi için, ister I. ve II. bunalım döneminde olduğu gibi kitlelerin kendiliğinden isyan ve patlamalarının örgütlenmesiyle olsun, isterse III. bunalım döneminde olduğu gibi Öncü Savaşının başarısıyla gerçekleştiril-

⁸⁴ Mao Zedung, *Seçme Eserler*, Cilt: II, s. 230.

miş olsun, her durumda **Halk Ordusunun mevcudiyeti şarttır**. Bu halk ordusu kendisini, Giap'ın belirttiği gibi, üç tip birlik şeklinde düzenlemiş olması gerekir. Ayrıca Halk Savaşının sürdürülebilmesi için, küçük de olsa bir kurtarılmış bölge ya da “ard-bölge” gereklidir.

“Ciddi olarak savaşı sürdürmek için güçlü ve örgütlü bir ard-cepheye ihtiyacımız vardır.’ (Lenin) Ard-bölge, cepheyi insan, yiyecek ve malzemeyle takviye ederek ve kararlı politik-moral ve teşvik sağlayarak, zaferin sürekli etmenidir. Sağlam bir ard-bölge olmaksızın cephe zafer kazanamaz. Bu tüm savaşların genel yasasıdır.”⁸⁵

“Partimiz, daha kuruluşundan itibaren, sınıf ve ulus düşmanlarını devirmek ve iktidarı kazanmak için şiddete dayanan devrim, silahlı ayaklanma ve devrimci savaş yolunu seçmesiyle birlikte bir destek üssü inşa etme ile yüzyüze kaldı.”⁸⁶

“... politik üslerden ve ilk gerilla birliklerinde Başkan Ho Chi Minh'in verdiği direktiflerin –silahlı propagandanın yürütülmesi ve askeri faaliyetten daha çok politik eyleme önem verilmesi– yerine getirilmesinde, partimiz gizli silahlı üsler örgütlemeye ve daha yetkin bir silahlı mücadeleyle eşgüdümlü olarak politik eylemi desteklemeye çalışmıştır. **Partimiz, gerilla savaşı ve kısmi silahlı ayaklanmalar başlattığı zaman kurtarılmış bölge ve diğer yerlerde de gerilla üsleri kurdu.**”⁸⁷ (abç)

Görüldüğü gibi, savaşın başlangıcında kurtarılmış bölgeler mevcuttur. Bu nedenle, mekanik biçimde, “BDS”nin yaptığı gibi, “stratejik savunma aşaması” “gerilla üs bölgesi” demek Halk Savaşından birşey anlamamak demektir.

Kurtarılmış bölge ya da bölgelerin Halk Savaşının başlangıcından itibaren var olması, aynı zamanda bu bölgelerin **savunulması** ve **geliştirilmesi** sorununu ortaya çıkarır. Bu da ancak bir orduyla, halk ordusuyla olanaklıdır. Halk ordusunun hangi savaş biçimini kullanacağı ve hangi savaş biçiminin belirleyici olduğu ise bunun-

⁸⁵ Giap, *National liberation War in Vietnam*, s. 60.

⁸⁶ Giap, *National liberation War in Vietnam*, s. 61.

⁸⁷ Giap, *National liberation War in Vietnam*, s. 62.

la bağlantılıdır. Tüm bunların Halk Savaşının başlatılabilmesi için gerekli olan **politik ve moral üstünlük**le birlikte belli bir değeri vardır.

Tüm bunların ayrıntılı tahlilini yapan “*Türkiye Devriminin Acil Sorunları-I*”de Halk Savaşının başlatılabilmesi için “halk ordusunun kurulması” ve “kurtarılmış bölgelerin yaratılması” sorununu birlikte ele aldık. Ancak III. bunalım döneminde geri-bıraktırılmış ülkelerde merkezi otoritenin, geçmiş dönemlere kıyasla olağanüstü güçlendirilmiş olması ve emperyalistler arası entegrasyon nedeniyle* kurtarılmış bölgeler yaratabilmek için, gücü kırılması gereken yerel feodal otoriteler değil, merkezi otoritedir. Bu nedenle de Halk Savaşında kurtarılmış bölgelerin ülke çapında savunulmasının büyük öneme sahip olduğunu belirttik.

İşte THKP-C/HDÖ’nün, Öncü Savaşının amacı olarak ortaya çıkan ve devrimde zorunlu bir durak olan Halk Savaşının niteliği özetle budur.

Bu nedenledir ki, “BDS”nin DK-DS’nin eleştirisi adına ortaya koyduklarının örgütümüzün stratejik çizgisiyle ilişkili olmadığını söylüyoruz. “BDS”nin ortaya koymuş olduğu anlayış, son tahlilde DK ve DS’nin getirmiş olduğu Öncü Savaş anlayışıyla çakışmaktadır. Farklılık sadece Mahir yoldaşın çeşitli yazılarının mekanik ele alınışıyla ortaya çıkartılan aşamaların nasıl adlandırılacağı noktasındadır. Hepsini de bu kadar.

* I. ve II. bunalım döneminde “beyaz rejimin savaş içinde bulunması”, yani “beyaz rejim içindeki sürekli parçalanma ve savaşlar”ın temelinde emperyalistler arası çelişkilerin askeri plana yansımaya olasılığı yatar.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM ÖNCÜ SAVAŞI VE “BDS”NİN TAHRİFATLARI

Daha önceki bölümlerde “BDS”nin II. Sağ-sapmayla ortak noktalarını ortaya koyarken, Halk Savaşının yanlış ele alındığını ve dolayısıyla böyle bir yanlış Halk Savaşı kavrayışıyla doğru bir Öncü Savaşı anlayışının olamayacağını söylemiştik. Dolayısıyla II. Sağ-sapmanın Öncü Savaşı sürecine ilişkin getirdiklerinin ayrıca ele alınmasının gereksiz olduğunu söyledik. Aynı durum “BDS” için tam olarak geçerli değildir. Çünkü “BDS”, II. Sağ-sapmadan farklı olarak Halk Savaşını doğrudan ve önsel olarak reddetmemektedir. Bu da kaçınılmaz olarak amacı (Halk Savaşı) hatalı olan bir Öncü Savaşının ele alınmasının özgün bir durumunu ortaya çıkarmaktadır. Şüphesiz Öncü Savaşının amacı olarak ortaya konulan Halk Savaşının hatalı kavranışı ile örgütümüzün Öncü Savaşı anlayışını uyumlandırmak kolay değildir. Bu yüzden “BDS”, sürekli olarak bir dizi kavram keşmekeşi yaratmanın yanı sıra, çeşitli tahrifatlara ve muğlaklaştırmalara başvurmak durumunda kalmıştır. İşte bu çer-

çevrede “BDS”nin Öncü Savaşına ilişkin getirmiş olduğu bazı noktaları ele alacağız.

İlkin, “BDS”nin kendisine çeşitli tahrif ve montajlarla dayanak noktası olarak kullanmaya çalıştığı İlker yoldaşın “*Mevcut Durum ve Devrimci Taktiğimiz*” (1975-Aralık) yazısı ile işe başlamak istiyoruz.

Bilindiği gibi, örgütümüz 1976 yazında İlker yoldaşın yazısını kendi adıyla yayınlamıştır. O gün için olduğu gibi bugün için de geçerli olan anlayışımız, örgüt yazılarının, doğrudan örgüt adıyla yayınlanmasyken, bu yola başvurmamızın nedeni ikiliydi:

Birinci olarak, İlker yoldaşın Beylerderesi’nde öldürülmesi, hazırlanmış olduğu yazının yeniden değerlendirilmesini ve üzerinde gerekli olursa düzenlemelerin yapılmasını olanaksız kılmıştır.

İkinci olarak, İlker yoldaşın şahsında, örgüte yönelik çeşitli spekülasyonların legal sol çevrelerde sürdürülüyor olması söz konusudur.

Bu iki ana nedenle yazının **hiçbir düzeltmeye ve düzenlemeye tabi tutulmaksızın** olduğu gibi ve İlker yoldaşın adıyla yayınlamayı uygun bulduk ve bunu yazdığımız Önsöz’de açıkladık.

İlker yoldaşın yazısının kendi adıyla yayınlanması, bu yazının örgütümüz tarafından benimsenmediği demek değildir. Ülke-miz solunda zaman zaman ortaya çıkan, “yazının tüm sonuçları ve hataları yazarına aittir” türünden bir anlayışımız da yoktu. Dolayısıyla İlker yoldaşın yazısının örgütümüzü bağladığını ve belirlemelerinin devrimci taktiğimizi ifade ettiğini açıkça söyledik.

Ayrıca, İlker yoldaşın yazısında ortaya konulmuş durum tahlilleri ve belirlenen taktikler örgütümüz tarafından Aralık-76 Kararı ile onaylanmıştır.

Bu özellikleriyle İlker yoldaşın yazısını örgütümüzün stratejik çizgisine ilişkin bağlantılarını ve taktik belirlemelerde ortaya konan ölçütlerin geçerliliğini esas alarak “BDS”nin bu yazıya ilişkin yaptığı uygunsuz değerlendirmeleri ve tahrifatları sergilemek istiyoruz.

“BDS” tarafından alıntısı yapılan bir bölümde İlker yoldaş şöyle yazmıştır:

“**Anti-oligarşik mücadelenin** belirleyicileri de, oligarşinin **siyasal zorunu kırma**, sınıfsal olarak **tecrit etme**, emperyalizmin uzantısı olduğunu **açığa çıkarma** ve kit-

lelere **aksiyonunu** götürmedir.”⁸⁸ (abç)

Bu açık belirlemelerin “BDS”ce yorumu ise şöyledir:

“İlker Akman yoldaşın alıntısından anlaşıldığı gibi, **siyasal tecrit, suni dengenin kırıldığı** oranda (kırma temelinde) **kitlelerin tepkilerinin açığa çıkartılmasıyla beraber** gelişir ve oligarşiye suni olarak yedeklenen kitlelerin, oligarşiye karşı **şu ya da bu biçimde harekete sokulabilmesidir.**”⁸⁹ (abç)

Görüldüğü gibi İlker yoldaşın “anti-oligarşik mücadelenin belirleyicileri” olarak ortaya koydukları, “BDS” dilinde devrikleştirilerek, **siyasal tecridin** birbirine bağlı, ama birbirini izleyen görevleri haline dönüştürülmüştür. Bunda, İlker yoldaşın ifadelerinde geçen bazı sözcüklerin, “kırma”, “açığa çıkarma” ve “aksiyonu” gibi sözcüklerin genel olarak **kulakta** yapacağı çağrışımlar esas alınmıştır. Şüphesiz okuyucu İlker yoldaşın yazısında “suni dengeli” değil, “siyasal zoru” **“kırma”** dan, “kitlelerin tepkilerinin” değil, “oligarşinin emperyalizmin uzantısı olduğunu” **“açığa çıkarma”** dan ve nihayet **“kitlelerin oligarşiye karşı şu ya da bu biçimde harekete sokulması”**ndan değil, öncünün kendi “aksiyonunu” kitlelere götürmesinden söz edildiğini görmektedir. Ama bunun “BDS”ce görülmemesi yadırganmamalıdır.

Evet, yadırganmamalıdır. Çünkü bu “masum” düzeltmelerin belli bir amacı vardır. İlker yoldaş THKP-C/HDÖ’nün **kurucu ve yöneticilerinden** biri olarak örgütümüzün stratejik belirlemelerinin ışığında mevcut durumu tahlil etmiş ve **buna göre devrimci taktığımız konusunda belirlemelerde** bulunmuştur. Ve bu stratejik belirlemelerin birisi ve en önemlisi de, **sunî dengenin oligarşinin siyasal zoru ile sürdürüldüğüdür**. Dolayısıyla sunî dengenin bozulması, oligarşinin siyasal zorunun **bertaraf edilmesini, kırılmasını** gerektirir. Bu ise, “BDS”nin karşı çıktığı *Eylem Kılavuzu-III*’deki “... **Öncü Savaşı evresinde temel görev, sunî dengeli yaratılan ve onu devam ettiren maddî güçlerin dağıtılması ve yok edilmesidir**”⁹⁰ * tespitinden başka bir şey değildir.

⁸⁸ İlker Akman, *Mevcut Durum ve Devrimci Taktığımız*.

⁸⁹ “BDS”, II. Kısım.

⁹⁰ THKP-C/HDÖ, *Marksizm-Leninizm Bir Dogma Değil, Eylem Kılavuzudur-III*, s. 58.

* “BDS”, *Eylem Kılavuzu-III*’deki bu belirlemeyi bile tahrif etmekten çekinmemiştir. Yaptığımız alıntı tam olarak şöyledir: “*Stratejik tespitimize göre, Öncü Savaşı evresinde*

Önsel olarak “BDS”nin bu son belirlemeye karşı çıkması, ister istemez İlker yoldaşın yazısının “masum” bir biçimde düzeltilmesini gerektirmiştir. İşte “kıрма” vb. sözcüklerin kulakta bırakacağı çağrışımlar bu açıdan önemlidir. (Ayrıca yukarıda gördüğümüz gibi İlker yoldaşın “oligarşinin siyasal zorunu kıрма” belirlemesi, doğrudan “suni dengeyi kıрма” haline dönüştürülmüştür. Oysa literatürde her zaman suni dengenin “bozulması”ndan söz edilir. Bir denge durumunun “bozulması” ile “kırılması”nın kavramsal farklılığını söylemeye bile gerek yoktur.)

Burada İlker yoldaşın yazısını okumamış, onun diline, terminolojisine yabancı bulunan birinin, kolayca “oligarşinin siyasal zorunu kıрма” ile “yok etmeyi” birbiriyle ilintili olmadığını düşünebilir. Ancak “BDS”nin daha sonraki sayfalarda yaptığı bir alıntıda, İlker yoldaşın “*oligarşinin siyasal zorunu bertaraf etme*” görevinden söz ettiği görüldüğünde bu tür bir muğlaklık da ortadan kalkar. (Tabii “*bertaraf etme*”nin Türkçede “*ortadan kaldırma*”, “*yok etme*” anlamına geldiğini bilmeyenlere sözümlerimiz yoktur.)

İlker yoldaş, anti-oligarşik mücadelenin belirleyicilerini sıralarken, oligarşinin emperyalizmin uzantısı olduğunun “açığa çıkarılması”ndan söz etmesi karşısında “BDS”nin bunu “bildiğince” “kitlelerin tepkilerinin açığa çıkartılması” şeklinde yorumlaması nasıl bir kavrayışla (!) karşı karşıya olduğumuzu gösterir. Aynı şekilde, “**kitlelere aksiyonunu götürme**” görevi, “BDS” dilinde “kitlelerin şu ya da bu biçimde harekete sokulması”na dönüştürülmesi önemli bir yanlışı ortaya çıkarır. Çünkü, İlker yoldaşın da belirttiği gibi, devrimci öncü kitlelere **kendi** “aksiyonunu” götürmek durumundadır. Bu ise, gerilla savaşı evresinde, bu savaşın politik kitle mücadelesi olarak yürütülmesine denk düşer. Yani “BDS”nin savladığı gibi “şu ya da bu biçimde” değil, verili bir evrede belirli bir aksiyonun götürülmesi söz konusudur.

“BDS”nin İlker yoldaşın yazısına doğrudan müdahale ile ya-

temel görev suni dengeyi yaratan ve devam ettiren maddi güçlerin dağıtılması ve yok edilmesidir. Genel olarak suni denge, oligarşinin ordusu, polisi, her türlü propaganda ve pasifikasyon yöntemleri ile sürdürülür. Zaman zaman da ekonomik plandaki üretim artışlarından yararlanır. Öyle ise, Öncü Savaşında temel görev, bu güç ve uygulamalara tavrı alarak, bunları dağıtmak ve kitlelere göstermektir. (Stratejik olarak Öncü Savaşının amacı) Ancak tüm bunlar somutta, koşullara uygun olarak temel-tali ilişkisi içinde biçimlenirler. İşte bu biçimleniş taktikleri belirler.” [THKP-C/HDÖ, Marksizm-Leninizm Bir Dogma Değil, Eylem Kılavuzudur-III, s. 58]

ptığı tahrifat ise oldukça ilginçtir: “BDS”nin İlker yoldaşdan aldığı bir değerlendirmeyi, aktardıkları biçimiyle aktaralım:

“Oligarşinin siyasal zorunu bertaraf etme görevi, oligarşinin kitlelerden tecrit edilmesi görevini de beraberinde getirir. Oligarşinin kitlelerden tecrit edilmesi ve işçi-köylü ittifakı üzerinde kurtuluş cephesinin maddi bir güç olarak inşa edilmesi **devrimimizin (Öncü savaşının - “BDS”nin notu)** en önemli sorunudur.”⁹¹ (abç)

İşte doğrudan müdahale ile yapılmış tahrifat böyledir. “Devrimimizin” en önemli sorunu olarak, yani tüm devrim sürecinin en önemli sorunu olarak konulan “işçi-köylü ittifakı üzerinde kurtuluş cephesinin maddi bir güç olarak inşa edilmesi” “BDS”ce böylece “öncü savaşının” sorunu haline getirilmektedir.

Bu “masum” düzeltmenin, “BDS”nin “*Öncü savaşının niteliği gereği esas olan, proletaryanın öncü müfrezesinin (merkezi çekirdek) oluşturulması temelinde, basitten karmaşığa gelişen kadro ve kitle örgütlenmesidir*”⁹² ifadesiyle birlikte oldukça ilginç sonuçlar doğuracak niteliktedir. Proletarya partisinin “proletaryanın öncü müfrezesi” olduğundan yola çıkılacak olursa, nasıl olur da Parti, “merkezi çekirdek” derecesine indirilebilir? Bunlar üzerinde fazlaca kafa yormaya gerek olmadığı kanısındayız. “BDS”nin bilisizliği her düzeyde kendisini ortaya koymaktadır sadece.

“BDS”nin İlker yoldaşın yazısından olmadık anlamlar çıkarma çabalarının diğer bir örneği de, açık faşizme ilişkin tahlillerde ortaya çıkmaktadır. Bu kez söz konusu olan İlker yoldaşın oligarşinin siyasal zorunun “*askeri biçimde maddeleşmesi ve görünür olması*”na ilişkin belirlemeleridir.

“**Sömürge tipi faşizm**” belirlemesi THKP-C’nin temel belirlemelerinden birisidir. Örgütümüz *Kesintisiz Devrim II-III*’de ortaya konulmuş bu belirlemeyi daha da ayrıntılaştırmış ve somut koşulların tahlilinde kullanılacak bazı ölçütlere ulaşmıştır. Mahir yoldaş şöyle yazmaktadır:

“Bizim gibi ülkelerdeki oligarşik yönetim, rahatlıkla işçi ve emekçi kitlelerin demokratik hak ve özgürlüklerinin olmadığı tam bir dikta yönetimi ile ülkeyi yönetebil-

⁹¹ İlker Akman, *Mevcut Durum ve Devrimci Taktiğimiz*. Aktaran “BDS”, II. Kısım.

⁹² “BDS”, I. Kısım.

mektedirler. Buna **sömürge tipi faşizm** de diyebiliriz. Bu yönetim, ya klâsik burjuva demokrasisi ile uzaktan yakından ilişkisi olmayan ‘temsili demokrasi’ ile icra edilir (gizli faşizm) ya da sandıksal demokrasiye itibar edilmeden açıkça icra edilir. Ancak açık icrası **sürekli değildir**. Genellikle, **ipin ucunu kaçırdığı zaman** başvurduğu bir yöntemdir.”⁹³ (abç)

İşte Mahir yoldaşın bu belirlemesini, İlker yoldaşın yazısında “*ipin ucunu kaçırdığı zaman*”ın nesnel bazı ölçütlerinin olup olmadığının irdelenmesini getirmiştir. Böylece İlker yoldaşın yazısında “açık icra” ya da “açık faşizm”, “oligarşinin siyasal zorunun askeri biçimde maddeleşmesi ve görünür olması” şeklinde tanımlanarak ele alınmıştır.

“Zorun askeri bir biçimde maddeleşmesi ve görünür olması:

a) Hakim sınıfların kendi **iç çelişkileri yüzünden** idare edememeleri,

b) Gelişen sınıfsal muhalefetlerin mevcut üretim ilişkilerini **tehdit eder bir nitelik almaları**,

c) Doğrudan doğruya iktidara yönelik bir siyasal alternatifi **ortaya çıkması** durumlarında olur.”⁹⁴ (abç)

Bu üç olgu, tek başlarına siyasal zorun askeri biçimde maddeleşmesi ve görünür olması için yeterli koşul değildir. Bu üç olgunun birlikte ortaya çıkması ile yeterli koşullar oluşmuş olur. Ülkemizde en sık düşülen hata, egemen sınıfların kendi iç çelişkilerinin keskinleştiği koşullarda, bu çelişki nedeniyle “yönetemez” duruma düşmeleri, dolayısıyla bir hükümet bunalımının ortaya çıkmasının “açık faşizm”in temel koşulu olduğu üzerinedir. Bu hatalı kavrayış, sömürge tipi faşizmi, egemen sınıfların çeşitli klikleri arasındaki çelişkilerin bir ürünü olarak değerlendirir. Böylece yalın bir faşizm kavrayışı içinde, faşizmi, egemen sınıfların bazı kliklerinin, diğer klikler üzerindeki egemenliğini sağlamak amacıyla gerçekleştirilen bir hükümet değişikliği olarak tanımlamak ortaya çıkar. Bu kavrayışa sahip olanlar, ülkemizdeki “açık faşizm”i, her zaman Koç ile Sabancı çelişkisinin ya da AT emperyalizmi ile ABD emper-

⁹³ Mahir Çayan, *Kesintisiz Devrim II-III*.

⁹⁴ İlker Akman, *Mevcut Durum ve Devrimci Taktiğimiz*.

yalizmi arasındaki çelişkinin bir ürünü olarak değerlendirirler. Bu nedenle İlker yoldaşın ortaya koymuş olduğu ölçütler, hatalı kavrayışlar karşısında doğru kavrayışın ortaya konulması olarak önemlidir.

“BDS”nin bu belirlemeyi kavrayışı ise şöyledir:

“Oligarşinin istediği gibi yönetemediği, halkın yükselen muhalefetinin engellenemediği duruma gelindiğinde düzen teşhir olmuş, devrimci alternatif varlığını ispat etmiş, harekete halkın katılımı sağlanmış ve daha geniş katılımların da şartı yaratılmış, yani suni denge bozulmuş demektir, bu ise, oligarşinin siyasal olarak tecrit edilmiş olmasıdır.”⁹⁵

“İşte oligarşinin zorunun bu biçim alması bağıntılı bir sonuçtur. Silahlı güçle kitle örgütlenmesinin birlikte büyümesi temelinde, Öncü Savaşı sürecinde aşamalı olarak gerçekleşen bu sonuç halkın hızla ve daha geniş olarak devrim saflarına katılması ve **halk savaşının başlatılması** durumudur.”⁹⁶ (abç)

Görüldüğü gibi “BDS”ce “oligarşinin siyasal zorunun askeri biçimde maddeleşmesi ve görünür olması”, siyasal tecridin gerçekleşmesi ile aynılık göstermektedir. Şüphesiz böyle bir çakışma durumu olabilir ve olması da kaçınılmazdır. Ancak bu durum başka koşullar da gerektirir. Bir başka deyişle, devrim mücadelesinde, ülkemizde bugüne kadar yaşadığı gibi, Halk Savaşının **başlamadığı** koşullarda da açık faşizm gündeme gelir. Bu açık faşizm uygulamalarından birisinin **sonuncu olması** şüphesiz söz konusudur. Böyle bir durumun gerçekliği, açık faşizm ile Halk Savaşının başlama koşullarının aynılaştırılması için gerekçe olamaz. Zaten böyle bir anlayış, kaçınılmaz olarak 1971-72 açık faşizm koşullarında Öncü Savaşını yürüten THKP-C'nin “*aslında Halk Savaşı*” verdiğini (!) iddia etmekle aynı şeydir.

Bu durum çok açık olmakla birlikte “BDS”nin böyle bir kavrayışa nasıl ve neden sürüklendiğini de anlamak gerekir. Daha önceki bölümlerde belirttiğimiz gibi, “BDS”nin eklektizmi büyük oranda II. Sağ-sapma tarafından belirlenmiştir. Bu konuda da yol göste-

⁹⁵ “BDS”, III. Kısım.

⁹⁶ “BDS”, II. Kısım.

rici olan II. Sağ-sapmadır. Şöyle ki:

II. Sağ-sapma oligarşinin siyasal zorunun “**askeri zora**” dönüşmesini irdelerken, bunun III. bunalım döneminde “*oligarşinin yönetemediği, halkın yükselen muhalefetini engelleyemez duruma geldiği*”⁹⁷ koşullarda ortaya çıktığını ve bu durumun, yani “uygulamanın” “geçici” olduğunu belirtir. Böylece *Kesintisiz Devrim II-III*'de ortaya konulan açık faşizmin “sürekli olmama” durumu kabul edilmiş olmaktadır. Ancak II. Sağ-sapma, bu noktada “askeri zor”un “açık faşizm” koşullarında uygulanması ile “sürekli uygulaması” arasında bir ayırım getirir. Onlara göre, “*II. bunalım dönemi ülkelerinde olduğu gibi bütün işlemleriyle açık biçimde ortaya çıkması*” durumundaki “askeri zor” ile yukarıda ifade ettiğimiz “geçici” “askeri zor”u birbirinden ayırırlar.⁹⁸ Bunun gerekçesi ise, III. bunalım döneminde geri-bıraktırılmış ülkelerde, eskiden farklı olarak, “siyasal zor”un kendisine “*meşruluk sağlayan*” bazı kurumların mevcut olduğuna bağlarlar. Dolayısıyla yalın, açık ve sürekli olarak siyasal zorun askeri biçimde maddeleşmesi ve görünür olması, ancak bu kurumlar fonksiyonlarını yitirdikleri zaman gerçekleşir. İşte böyle bir askeri zor uygulaması, II. Sağ-sapmaya göre, **Öncü Savaşının sonudur**. Kendi “teori”lerine göre, “stratejik darbeler dönemi”nin başlangıcıdır. Ve oligarşi böyle bir sürekli zor uygulamasına girdiğinde “siyasal olarak tecrit” olmuştur.

“BDS”nin **oligarşinin siyasal zorunun** askeri biçimde maddeleşmesi ve görünür olmasını Halk Savaşının **başlaması** durumu olarak kabul etmesi, dolayısıyla oligarşinin siyasal olarak tecrit olacağını söylemesinin arka planındaki teori işte budur.

Bu “teori”deki “askeri zor”un **ikili** ele alınışı “BDS” tarafından “atlanılır”. Böylece II. Sağ-sapmadan farklı şeyler söyleniyormuş imajı yaratılmaya çalışılır. Bunu da II. Sağ-sapmanın “**açık faşizm oligarşinin siyasal tecrididir**” dediği ileri sürülerek yapılır.⁹⁹ Tabii böyle bir iddia için “küçük” bir düzeltme yapılmaktadır. Bu düzeltmede İlker yoldaşın, bizim gibi ülkelerde siyasal zorun askeri biçimde maddeleşmesinin “*ülkedeki dengesizlik nedeniyle aslında sürekli bir nitelik*”¹⁰⁰ belirlemesi üzerinde yapılır. İlker yoldaşın belirle-

⁹⁷ II. Sağ sapma, Öncü Savaşının Politik Sanatı.

⁹⁸ II. Sağ sapma, Öncü Savaşının Politik Sanatı.

⁹⁹ “BDS”, III. Kısım.

¹⁰⁰ İlker Akman, *Mevcut Durum ve Devrimci Taktiğimiz*.

mesi, II. Sağ-sapmanın açık faşizmin sürekli olma durumu ile özdeşleştirilerek, İlker yoldaşın belirlemesine ters düşüldüğü söylenerek, kendi tezleri güçlendirilir.

“Toparlarsak –*diyor* “BDS”, zorun askeri biçimde maddeleşme **koşulları içinde** işlevini sürdürmesinin sürekli bir durum göstermesi, **sürekli açık icranın** (faşizmin ya da açık askeri zorun) olması demek değildir. Kitle pasifikasyonunda (ki temel sorun budur) askeri biçimde maddeleşmenin temel, parlamento vs. gibi kurumların tali olması demektir.”¹⁰¹

II. Sağ-sapmanın oligarşinin siyasal zorunun askeri biçimde maddeleşmesi ve görünür olmasının “sürekliliği” olgusuna ilişkin sözlerinin, “BDS” tarafından, “maddeleşmenin koşulları içinde sürekli bulunması” ile özdeşleştirilmesi eklektizm için gereklidir.

Böyle bir “tartışma” tümüyle yanlıştır. Üstelik bir yandan İlker yoldaşdan açık faşizmin koşullarını aktarıp, öte yandan bu koşullara “kitle örgütlenmesi” ve “silahlı güç”ün varlığı koşulunu da ekleyerek “fark” ortaya konulması gündemdeyken bunlar yapılmaktadır. Böylece “BDS”, bir yerde yakalamayı becerdiği doğru tespiti diğer yerde özellikle II. Sağ-sapmayla tartışırken “doğru” diye ileri sürdüğü bir şeyi bir başka yerde farklılaştırması, doğrudan kendi eklektizminin ürünü olduğu açıktır.

Şunlar açık ve nettir:

İlker yoldaşın ortaya koyduğu ölçütler, ülkemizde oligarşinin siyasal zorunun askeri biçimde maddeleşmesi ve görünür olmasının ölçütleridir. Bu durum açık faşizm olarak süreklilik olgusu demek değildir. Bunların anlamı, siyasal zorun askeri biçimde maddeleşmesi ve **görünür olmasının koşullarının ülkede sürekli mevcudiyetidir**. Ancak koşulların sürekli mevcudiyeti ile “maddeleşme ve görünür olma”, yani somutluk birbirine karıştırılmaz. Tıpkı devrimin koşullarının olması ile devrimin bizatihi gerçekleşmesinin aynı şey olmaması gibi. Eğer oligarşinin siyasal zoru, İlker yoldaşın ortaya koyduğu koşulların bir araya gelmesi ile maddeleşmesi ve görünür olması ortamında, Halk Savaşını başlatacak koşullar mevcut ise, (mutlak siyasal üstünlük, yeterli güçte silahlı kuvvetler ve uygun kitle örgütlenmesi), Halk Savaşı başlatılır ve bu durumda

¹⁰¹ “BDS”, III. Kısım

oligarşinin siyasal zorunun askeri biçimde maddeleşmesi ve görünür olması süreklilik arz eder. Çünkü ülke çapında, kitlesel ölçekte politikleşmiş askeri savaş gündemdedir. Böyle bir evrede “gizli faşizm”den söz edilemeyeceği açıktır. Öte yandan oligarşinin, siyasal zorunu askeri biçimde maddeleştirmesi ve görünür hale getirmesi için, kitlelerin bilinç ve örgütlenme düzeyinin ve Halk Ordusunun yeterli bir güce erişmesini bekleyeceğini savlamak ya da bu anlama gelebilecek yanılsamalar üretmek, dünya ve ülke gerçeklerine uygun olmadığı gibi, stratejik rotaya da aykındır. (Zaten stratejik rota, son tahlilde ülke ve dünya gerçeklerinin tahliline dayanır.)

II. Sağ-sapmanın bu tür tespitlere karşı, siyasal zorun meşruluğunu sağlayan kurumların fonksiyonlarını yerine getiremez hale getirilmesini “görev” olarak ileri sürmesi, ülkedeki sürekli dengesizliği, yani milli krizin mevcudiyetini ve burjuva yasallığının genel çerçevesini kavrayamamasının ürünüdür.

Böylesine kapsamlı bir konuda, şüphesiz pek çok husus birbirinin içine geçecektir. “BDS”nin “küçük” düzeltmelerinin sonuçları ele alındığında bunların önemi kalmamaktadır. Eğer oligarşinin siyasal zorunun **askeri biçimde** maddeleşmesi ve görünür olması, tüm süreçte geçicilik alanını oluşturması ve Halk Savaşının başlatılmasıyla süreklilik arz edeceği bilinirse, Öncü Savaşının herhangi bir ya da birkaç aşamasında, bu maddeleşmenin ve görünür olmanın kendisinden ne kadar kaçınılırsa kaçınılısın (subjektif) gündeme geleceği (nesnel) bilinir. Bu da zorunlu olarak, Öncü Savaşında oligarşinin “**askeri zor**”una karşı tavır alınmasını öngörür. Şüphesiz bunu biliyorsanız ve askeri zora tavır almanın askeri savaş olduğunu, bunun en etkili yönteminin kır gerillası olduğunu biliyorsanız, bu tespitten çıkaracağınız sonuç farklı olacaktır. Yok öyle bir sonucu, öznel olarak **istemiyorsanız** (ki sonuç kaçınılmazdır, nesnel, iradeden bağımsızdır, dolayısıyla öznel istemlerle değiştirilemez) başka bir şeyler yapmanız gerekecektir. İşte “BDS” bunu, teorik düzeyde “küçük” düzeltmelerle gerçekleştirir. Oligarşinin siyasal zorunun askeri biçimde maddeleşmesi ve görünür olması “zaten sürekli bir durum”dur, öyleyse dönem dönem de olsa, Öncü Savaşında askeri savaşa, oligarşinin askeri zoruna tavır almaya, bu zorunu bertaraf etmeye gerek yoktur!

Burada yapılan “küçük” düzeltmenin gereği İlker yoldaşın ortaya koyduğu “sürekli neden”in, yani sonuç doğurucu etmenin

“sürekli durum”, yani sonucun kendisi olarak düşünülmesidir. Böylece “BDS” nin şu ünlü “kır gerilla savaşı”ndan sürekli olarak kurtulmuş olmanın düşünsel rahatlığına kavuşmuş olmaktadır.

Oysa, oligarşinin siyasal zorunun, İlker yoldaşın belirtmiş olduğu gibi askeri biçimde maddeleşmesi ve görünür olması, kesikli bile olsa kaçınılmaz ise (ülkedeki dengesizlik nedeniyle), bundan çıkartılacak sonuç, devrimci örgütün, mücadelenin başlangıcından itibaren bunu hesaba katarak stratejik rotasını belirlemesi ve mücadele etmesidir. Ve devrimci örgüt, bunu bildiği oranda, böyle maddeleşme ve görünür olma durumlarında hazırlıksız yakalanmaz. Hele ki, siyasal tecridin sağlandığı, siyasal üstünlüğün ele geçirildiği, silahlı güç ile kitle örgütlenmesinin uygun bir gelişimi bulunduğu durumda, yani Halk Savaşının başlatılabilinmesinin koşulları ortaya çıktığında, oligarşinin siyasal zorunun askeri biçimde maddeleşmesinin ve görünür olmasının sürekli olacağı biliniyorsa, Öncü Savaşının amacının Halk Savaşını başlatmak olmasının somutluğu daha da anlaşılır olacaktır. Ve aynı şekilde böyle bir belirleme yapan devrimci öncü, kendisinin ve kendisinin yönetimindeki kitlenin mücadelesinin gelişmesiyle, siyasal zorun askeri biçimde maddeleşmesi ve görünür olmasının koşullarının olgunlaşacağını da bilir. Bu da örgütlü güç ile milli krizin derinleştirilmesinden başka bir şey değildir.

İşte, gerek İlker yoldaşın, gerekse örgütümüzün stratejik tespitlerinden çıkartılması gereken bazı sonuçlar bunlardır. “BDS” bu sonuçları, sadece ve sadece “kır gerilla savaşı”ndan “kurtulmak” için bir yana bırakmayı tercih eder. Bu ise, pratikte, düşmanın stratejik olarak abartılmasından başka bir sonuç üretemez.

Şimdi, “BDS”nin bu sonucu, başka bir düzeyde, “daha teorik” bir düzeyde nasıl ürettiğini görelim:

İlker yoldaş yazısında şöyle bir belirleme yapmıştır:

“Oligarşinin siyasal zorunu **kırma** ve **niteliğini** açığa çıkarma görevi, **direnme**, siyasal zorun **askeri** ve oligarşik devlet aygıtına **bağlılığını** açığa çıkarmadan geçer.”¹⁰²
(abc)

“Oligarşinin siyasal zorunu **bertaraf etme** görevi, oligarşinin kitlelerden tecrit edilmesi görevini **de ber-**

¹⁰² İlker Akman, *Mevcut Durum ve Devrimci Taktiğimiz*.

aberinde getirir. Oligarşinin kitlelerden tecrit edilmesi ve işçi-köylü ittifakı üzerinde kurtuluş cephesinin maddi bir güç olarak inşa edilmesi, devrimimizin en önemli sorunudur. Devrimimizde sınıflar mevzilenmesinin temelini oluşturan bu görev, diğer görevlerle bağıntılıdır ve politik hedeflerin başında gelir. Oligarşi, niteliği gereği, **kitlelerden tecrit olmanın objektif koşulları içindedir.** Bu nedenle esas olan, kitlelerin oligarşi ile olan suni (görüntüsel) ittifakını bozmak ve onları devrim cephesine çekmektir. **Bunun için,** kitlelerin tepki ve memnuniyetsizliğinin siyasallaştırılması ve oligarşinin siyasal olarak tecrit edilmesi gerekir.”¹⁰³ (abc)

Görüldüğü gibi bu alıntılarda İlker yoldaş, oligarşinin siyasal zorunu “*kırma*” ve “*niteliğini açığa çıkarma*” ya da kısaca “*direnme*”nin **yolunun** siyasal zorun **askeri** niteliğinin ve oligarşik devlet aygıtı ile bağlantılarının kitlelere gösterilmesi ya da kitlelerin açığa göreceği hale getirilmesinden geçtiğini söylemektedir. Bunun ilk kısmından çıkan sonuç, oligarşinin askeri güçlerinin hedef alanı içinde olduğudur. İkinci kısım ise doğrudan mevcut durum tahlilinden çıkan taktik hedeflere ilişkindir.

Eğer İlker yoldaşın yapmış olduğu bazı belirlemelerin doğrudan mevcut durum tahlilinden çıkartılan “devrimci taktiğimiz”e ilişkin olduğu atlanacak olursa, tam bir anlamsızlık ortaya çıkacaktır. Örneğin “direnme” den söz edilmektedir. Acaba İlker yoldaş, Öncü Savaşını bir “direnme savaşı” olarak mı değerlendirmektedir? Ya da **oligarşinin** siyasal zorunun oligarşik devlet aygıtı ile olan bağlantısı nasıl olup da görüntüsel olarak bile bulunmamaktadır? vb. vb...

Hayır!

Bu ve benzeri soruların hiçbirisi İlker yoldaşa ve yazısına mal edilemez. Konu çok açıktır. 1975 yılının en temel olgusu **I. MC Hükümeti ve faşist milis güçlerin** kitle pasifikasyonu için saldırınlardır. İşte mevcut durumun bu olgusuna karşı, İlker yoldaş, zorun “kınılması”, “niteliğinin açığa çıkartılması” görevinden, kitlelerin bu saldırılara karşı “direnme”sinden söz etmektedir. Ve bunun yolunun, oligarşinin siyasal zorunun askeri niteliğinin açığa çıkartılmasını

¹⁰³ İlker Akman, *Mevcut Durum ve Devrimci Taktiğimiz*.

dan, yani kitlelere bu faşist milis saldırılara karşı “başşçıl” politik eylemlerle değil, askeri mücadele ile karşı durulmasının gerektiğinin gösterilmesinden geçtiği ortaya konulmaktadır. Ve yine bunun için, faşist milis saldırıların görüntüsel olarak bir legal siyasal partinin, yani MHP’nin faaliyeti olmakla birlikte, oligarşik devlet aygıtı ile bağlantı içinde olduğu, dolayısıyla genel olarak oligarşinin siyasal zorunun bir devamı olduğu kitlelere gösterilmesidir. Bu da faşist milis saldırılara karşı “direnme”nin, politik iktidarın ele geçirilmesi mücadelesinin **bir parçası** olduğunun ortaya konulması, kitlelere politik iktidarın hedef olarak gösterilmesi demektir.

Görüldüğü gibi İlker yoldaşın yazısında genel ve stratejik tespitler ile mevcut durumun ortaya çıkardığı özel ve taktik görevler arasında belli bir bağlantı bulunmaktadır. Ama “BDS” bunu görmezlikten gelerek, taktik ile stratejiyi, taktik görevler ile stratejik görevleri birbirine karıştırmış, birincileri ikinciler olarak benimsemeyi uygun görmüştür.

Bilindiği gibi ülkemiz solunda uzun yıllar revizyonizm etkin ve yönlendirici unsur olmuştur. Bu etkinliği, devrim teorisi düzeyinde, devrimin uzun vadeli bir planlanmasının önemsenmemesi, yani devrim stratejisinin belirlenmemesi, her şeyin günlük gelişmelere ve ilişkilere göre yapılmasını getirmiştir. Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi’ni formüle ederek THKP-C, bu revizyonist etkinliğe önemli bir darbe vurmuştur. Ancak bu, revizyonizmin ortadan kalktığı demek değildir. Revizyonizm ve oportünizm yeni koşullarda, kendilerini bu koşullara uyarlayarak faaliyette bulunmaktadır. Bu da sürekli aynı revizyonist anlayışın solda varlığı demektir. Böylece ülkemizde, **devrim stratejisine bağlı olmayan taktik planlar yapma, taktik görevler saptama** anlayışı solda varlığını sürdürmüştür.

İşte bu koşullarda örgütümüz ve dolayısıyla İlker yoldaş, revizyonist anlayışın getirdiği belirsizlikleri kırmak, taktiklerin belirlenmesinde stratejinin zorunlu kılavuzluğunu sergilemek, taktik hedeflerin stratejik hedeflerle uyumunu sağlamak durumundadır. Bu nedenle mevcut durum tahlili ve bundan çıkartılan taktik hedeflerin belirlenmesinde sık sık stratejik tespitlere, stratejik hedeflere ve stratejik rotaya atflar yapılması zorunlu olmaktadır.

Ama “BDS”, buradan yola çıkarak, stratejik sonuçlar üretmesi söz konusudur. Genelden özele, teoriden pratiğe, soyuttan somuta, stratejiden taktiğe doğru izlediğimiz rotanın “BDS” elinde

devrikleştirilmesi eklektizmin iç mantığı açısından kaçınılmazdır.

Şunlar bilinmek zorundadır:

Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi'nde, stratejik rota açık biçimde ortaya konulmuştur. Bu rota, kaçınılmaz olarak önceden görülebilir ve zorunlu bazı evrelerin, taktik evrelerin belirlenmesi demektir. Ama öte yandan somut durumun ortaya çıkardığı taktik görevler, yani taktik evreler söz konusudur. **İşte taktik düzeyde ortaya çıkan bu ikili durum, taktik evrenin bu ikili özelliği** sık sık hatalı anlayışlara yol açmaktadır.

Stratejik rotada ortaya konulan ve kesin belirlemeler olarak ortaya çıkan her aşama, şüphesiz **taktik aşama** olarak tanımlanır. Ancak mevcut durumun ortaya çıkardığı görevlerin gerçekliği olarak belirlenen **taktik aşama** ile diğerinin karşı karşıya getirilmesi söz konusu değildir. Örneğin, şehir gerillasının yaratılması aşaması, **stratejik rotamıza göre** taktik bir aşamadır ve taktik görevleri ifade eder. Ama öte yandan böyle bir aşamada, mevcut durumun öne çıkardığı görevler söz konusudur ve bu görevlerin yerine getirilmesi, planlaması taktik alanına girer. Hatta kimi zaman, stratejik rotanın taktik aşaması, kendi içinde birden çok durum değişikliğine sahne olabilir, dolayısıyla bu bağlamdaki taktik hedefler birden çok olabilir. Ama hiçbir biçimde şehir gerillasının yaratılması göreviyle çelişmez ve çeliştiği ileri sürülemez. Genel olarak evrim ve devrim aşamalarının birbirinden kesin çizgilerle ayrıldığı ülkeler için geçerli olan strateji-taktik ilişkisinin, evrim ve devrim aşamalarının iç içe geçtiği, sürekli milli krizin mevcut olduğu ülkelere aktarılması hatanın temelidir. Görünüşte bu aktarmanın “mantiki” gelmesinin tek nedeni, teorik düzeyde strateji ve taktik kavramlarının ve ilişkilerinin **öğrenilmesinde** evrim-devrim aşamalarının birbirinden kesin çizgilerle ayrıldığı ülke devrimci mücadelesinin kaynak olmasındandır.

1978 yılında örgütümüzün bazı belirlemelerini ve taktik hedef saptamalarını ele alarak konuyu açalım.

1978 yılında, örgütümüz, çeşitli darbeler ve yönetsel yetersizlikler nedeniyle, Öncü Savaşını planlandığı biçimde geliştirememiştir. Bir başka deyişle, stratejik rotanın ulaşılması gereken evresinin gerisinde bulunuluyordu. Bu bağlamda ulaşılması gereken evre, *Kesintisiz Devrim II-III* de ortaya konulmuş olan stratejik rotanın ikinci aşamasıydı. Yani şehir gerillasının geliştirilmesi ve kır

gerillasının yaratılması aşamasında bulunulması gerekiyordu. Bu geri kalmışlık, doğal olarak birinci aşamadan (şehir gerillasının yaratılması) ikinciye geçiş sorunlarının da varlığı demektir. Böylece stratejik rotaya ilişkin olarak Nisan 1978'de şu belirleme yapıldı: Günümüzdeki örgütsel görevler, şehir gerillasının geliştirilmesi ve kır gerillasının yaratılması için gerekli **hazırlıkların yapılması** ve bu hazırlıkların tamamlanmasına paralel olarak bu aşamaya **geçilmesidir**. Bu, şehir gerillasının yaratılması aşaması faaliyetleriyle **yaratılan etkinin örgütlenmesinin** hedeflerini ve daha geniş ölçekte **yeniden etki yaratmanın** temel araçlarını ifade etmektedir.

Öte yandan 1978 Ocak ayında CHP Hükümeti'nin kurulması ve faşist milis saldırıların belli taktik değişikliği gündemdedeydi. Bir başka deyişle, oligarşi kitle pasifikasyonunda CHP'yi devreye sokarken, faşist milis saldırıları da kitle katliamlarına yönelmişti. Doğal olarak 1977 Ağustosunda kurulmuş olan II. MC Hükümeti dönemine ilişkin taktiklerin değişmesi gerekiyordu. Bu değişiklik faşist milis saldırılar düzeyinde 1976 yılında yapılmış olan saptamalarda önemli bir değişiklik gerektirmemekle birlikte (genel olarak söylersek, oligarşik devlet aygıtı ile bağlarının sergilenmesi ve askeri niteliğinin teşhiri), CHP Hükümeti'nin teşhiri açısından yeni görevler ve hedefler ortaya çıkarmaktaydı. Böylece CHP Hükümeti koşullarında geçerli olan bir **taktik** belirlenmesi gündemdedeydi. Bu belirlenen taktik görevler, herhangi bir biçimde, yukarıda ortaya koyduğumuz görevlerle çelişmeyeceği ve çeliştirilemeyeceği açıktır.

Sözün özü, bu dönemde örgütümüz, birinci aşama faaliyetleri temelinde, yani şehir gerillası temelinde mevcut durumun öne çıkardığı taktik hedeflere yönelerek, bu bağlamdaki taktik görevleri yerine getirirken, diğer yandan stratejik rotada ortaya konulmuş olan ikinci aşamaya geçmek için gerekli örgütsel faaliyetleri ve görevleri yerine getirecekti. Tabii burada verilen kayıpların yerlerinin doldurulması ve yeni taktik hedeflerin getirdiği genişlemenin gerektirdiği ek gücün sağlanması da söz konusudur. Böylece kır gerillasının hazırlıklarının hızlandırılması ve tamamlanması temel örgütsel görev olarak ortaya çıkmıştır.

İşte böyle bir dönemde II. Sağ-sapma ortaya çıkmıştır. Sağ-sapmanın ilk tezi, kır gerilla savaşının feodalizmin egemen olduğu ülkelerde geçerli olduğu, dolayısıyla kır gerillası için hazırlık yapılmasının gereksiz olduğudur. Siyasal taktik görevler düzeyinde ise

CHP'nin modern "faşist" parti olduğu, siyasal zorun "meşruluğunu" sağlayan kurumların teşhir ve tecrit edilmesi gerektiği ileri sürüldü.

Bu durum karşısında **bir buçuk yıl sonra** "BDS"nin konuyu ele alış tarzı revizyonist etkiyi açıkça gösterecek nitelikteydi.

"BDS"ye göre, elbette savaşın "*boyutu büyütülmelidir, ama bu boyutu öncü savaşı sürecinde sürekli olarak şehir gerillası boyutu olarak ele almak gerekir.*" Aksi halde "*oligarşinin **anarşiyi önleme safsataları içinde boğulur ve tecrit olunur.***"¹⁰⁴ Böylece "BDS", kır gerillası hazırlıklarının yoğunlaştırılmasının oligarşinin "anarşi ve terör" demagojisini güçlendireceğini varsaymaktadır. Bu ise, T"K"P'li revizyonistlerin "aman uslu durun faşizm gelir" safsatasından başka bir şey değildir. Bu noktaya "BDS", revizyonist çizgiyi izleyerek değil, revizyonizmin taktik-stratejik alanında kullandığı "yöntemi" kullanarak ulaşmıştır.

"Ve son bir kez daha, öncü savaşının genel gelişiminin kapsamını, pratiğimizi bu tespitler doğrultusunda geliştirdiğimizde **daha berrak bir şekilde görebileceğimizi**, öncü savaşında, siyasal tecridin sağlandığı şartlarda gündeme gelecek olan hareketli gerilla birliğinin temel bir öneme sahip olamayacağını vurguluyor, ve bu biçimde hazırlık yerine, yukarda anlattığımız 'taktik hedefe', 'kitlelerin dikkatini çekebilecek' biçimlerle yönelerek **oligarşinin tecrit çemberini kırıp**, halklarımızın devrimci öncüleri olduğumuzu ispat ederek gelişebileceğimizi söylüyoruz."¹⁰⁵

İşte kır gerillasının "*oligarşinin tecrit çemberini*" güçlendireceği mantığının son ifadeleri. Ne de olsa, oligarşi devrimcileri kitlelerden uzaklaştırmak, tecrit etmek isterken, kitlelerin "*bulunmadığı*" "*dağ başlarında*" ya da "*dış dünya ile bağları zayıf, politize olmamış, sınıf çelişkilerinin henüz gelişmemiş olduğu dağ köylerini örgütlemek için özel bir çaba sarf etmesi ... öncü savaşının gelişim çizgisinden açık bir sapmadır*",¹⁰⁶ ama ne yazık ki bu belirleme tümüyle II. Sağ-sapmanın anlayışıdır!

Ve 12 Eylül'den on ay önce "BDS"nin söyledikleriyle, 12 Ey-

¹⁰⁴ "BDS", VI. Kısım.

¹⁰⁵ "BDS", VI. Kısım.

¹⁰⁶ II. Sağ-sapma, III. Bunalım Dönemi ve Devrim Stratejimiz.

lül sonrasında karşılaşılan –sadece örgütümüzün değil, tüm solun–koşullar ve ihtiyaçlar içinde kır gerillasının yeri sanınız artık tartışma götürmez bir gerçek olarak durmaktadır. Bizim gibi ülkelerde, hangi adla ve gerekçeyle olursa olsun, şehirleri temel almanın ne sonuçlar doğuracağını, sanınız bir de yaşayarak öğrenmek gerekiyormuş. (Tabi buna “dar deneycilik” dense de, “BDS” için fark etmeyecektir.)

“Oligarşinin niteliğinin, güçsüzlüğünün ortaya çıkarılmasını, öncü savaşında oligarşinin askeri güçlerinin yok edilmesine (bunu oligarşinin siyasal zorunu bertaraf etme olarak okumak gerekir-b.n.) yönelik bir mücadele olarak ele alan düşünce sol sapmanın (özde sağ) silahlı propaganda anlayışıdır. Bu anlayışla öncü, bir müddet sonra **oligarşinin askeri** güçleriyle ‘açık savaş’ yöntemleriyle savaşa girer, gücünü yitirir ve yok olur.”¹⁰⁷

Bu ifadeler ne yenidir, ne de ilktir. Yıllar önce pasifistlerin bu tür değerlendirmelerini Mahir yoldaş şöyle ortaya koymuştur:

“Gerek ülkemizdeki, gerekse de dünyadaki pasifistler, silahlı propagandayı temel çarpışma biçimi olarak Öncü Savaşını sürdüren devrimci örgütlerin mücadelesine ‘bir avuç adamın, hakim sınıflarla düellosudur. Bu anarşizmin, narodnizmin çizgisidir, Lenin’de böyle bir çarpışma biçimi yoktur. Sorunu bu şekilde ele alış, her şeye silahın ucundan bakmaktır. vs...’ demektedirler. Aslında teslimiyetçiliğe ideolojik kılıftan başka bir şey olmayan bu iddiaların ciddiye alınacak bir tarafı yoktur.”¹⁰⁸

Evet ciddiye alınacak bir tarafı yoktur. İşte 1972 Kızıldere, işte 1976 Beylerderesi, işte 12 Eylül sonrası yaşananlar ve “yok edilen” onlarca yoldaşımız. Bütün bunlar yeterli yanıttır. Tahrifatlar, çarpıtmalar, muğlaklaştırmalar gerçekleri ortadan kaldıramaz.

¹⁰⁷ “BDS”, VI. Kısım.

¹⁰⁸ Mahir Çayan, *Kesintisiz Devrim II-III*.

BEŞİNCİ BÖLÜM EYLEM KILAVUZU-III VE “BDS”

“Giriş” kısmında ortaya koyduğumuz biçimde yalıtılmış ve ihtilafli bir ortamda yayınlanan “BDS”nin, Genel Komite kararından sonra “son haline” getirilerek yayınlanması, bir dizi sorun getirmiştir. Bunlardan en yalın ve açık olanı, henüz bir örgüt yazısı olarak yayınlanmamış, dolayısıyla örgüt içi ve sadece Genel Komite üyelerinde bulunan bir yazının, yani *Eylem Kılavuzu-III*’ün, “BDS” içinde “eleştiri” konusu olmasıdır. Bu durumda, konu ve gelişmeleri yakından bilen Genel Komite üyelerinin çoğunluğunun önerisiyle “BDS”nin toplatılması kararlaştırılmış, ancak bu karar sözü geçen bölge yönetimi için bağlayıcı olmasına rağmen fiilen uygulanmamıştır. Böylece örgütün bütünsel ve merkezi faaliyeti önemli bir zaafa uğratılmıştır. Bölgelerin II. Sağ-sapma döneminde ortaya çıkan “özerkleşme” eğilimleri, bu tutumla birleşerek, her bölgenin kendi başına ve kendisiyle sınırlı faaliyetler içinde bulunmasını getirmiştir.

Bunun en önemli etkisi ise stratejik rotadan sapma ve stra-

tejik rotaya olan bağıllığın terk edilmesi olmuştur. Kırsal alanlarda II. Sağ-sapma tarafından gerçekleştirilen örgütsel dağınkılık, “BDS” nin yarattığı kaos ortamında tam bir yok edilise yönlendirilmiştir.

İşte “BDS”nin *Eylem Kılavuzu-III*’e yönelik yaklaşımı ve sözde eleştirileri bu bağlamda önemliydi. Daha önceki bölümde ele aldığımız gibi Haziran 1978 ayında tamamlanan *Eylem Kılavuzu-III*, Nisan 1978’de yapılmış olan değerlendirme ve kararları sınırlı oranda içermekteydi. Yazıda “taktik bir sorun” olduğu için ayrıntılarına yer verilmeyen rotaya ilişkin tespitlerin bilindiği varsayılmıştır. Bu nedenle konuyu biraz daha açalım:

Bilindiği gibi şehir gerillasının yaratılması aşamasından şehir gerillasını **geliştirme** ve kır gerillasını **yaratma** aşamasına geçiş örgütümüzün çeşitli zamanlarda en temel sorunu haline gelmiştir. Bu geçişin nasıl sağlanacağı ve ikinci aşamanın nasıl yürütüleceği sorusu yanıtlanmak durumundadır. İşte buna getirilen yanıt şöyledir:

Şehir gerillasının geliştirilmesi, doğrudan doğruya savaşa ülke çapında eylemlerle **başlayan** bir örgüt için, basit bir yatay genişleme ve nicelik artışı olarak ele alınamaz. Bu nedenle geliştirme kavramının, aynı zamanda nitelik olarak ele alınması gereklidir. Nicelik ve yatay düzeyde, ülke çapında yürütülen silahlı eylemlerin (şehir gerilla savaşı taktikleriyle) nitelikte birleştirilmesi söz konusu olacaktır. İşte bu nitelik **“kır gerillası taktikleriyle şehir gerillası”** olarak **formüle edilmiştir**. Bu formülasyondan amaç, Öncü Savaşının başlangıç aşamasında geçici bir süre için şehirlerin temel alınmasının, kolayca **“şehir fokoculuğu”** olarak adlandırılan **“metropol gerillacılığı”** sapmasına yol açmasını engellemektir. (Nesne, duygu, algı, yargı, kavram, bilinç, pratik faaliyet düzeyinde bilgi-bilimsel yönü bulunduğu için burada ayrıntıya girmeyeceğiz.)

Bu ikinci evre, yani **“kır gerilla savaşı taktikleriyle şehir gerillası”** evresi, nicelik ve nitelik olarak şehir gerillasının geliştirilmesini ifade eder. Birinci alt evrenin temel faaliyetleriyle birlikte, kır gerilla savaşının hazırlıkları düzeyinde önemli işlevlere sahiptir. Bu bağlamda kır gerillasının yaratılması hedefine ulaşmanın ilk önemli adımını oluşturur. Bu durumu kendi pratiğimizin ışığında biraz açalım:

Bilindiği gibi ilk dönemde örgütümüz, ülke çapında yaygın bombalama eylemleriyle birlikte “merkezi ve büyük eylem” olarak kadrolar arasında tanımlanmış eylemleri gerçekleştirmeyi planlamış

ve gerçekleştirmiştir. Yani birinci alt evrede, temel faaliyet “şehir gerilla savaşı taktikleriyle ülke çapında eylem”de bulunmakken, tali olarak, “büyük eylem”ler gerçekleştirilmiştir. İşte bu tali yön, yani nitelik olarak diğer eylemlerden farklı olan bu yan, ikinci alt evrede **öne geçmektedir**.

Böylece bir yandan nicelik ve nitelik olarak şehir gerilla savaşı geliştirilirken, kır gerilla savaşı için gerekli deneyimlerin kazanılması söz konusu olabilmektedir. Yaratılan etkinin büyümesiyle sağlanan yeni güçler, böylece daha fazla savaşa sokulabilececek ve kırsal alanlardaki hazırlıklar yoğunlaştırılabilecektir. Tabii adına ister “büyük eylem” denilsin, isterse “baskın, pusu, öldürme vb.” eylemler denilsin, bu tip silahlı eylemler, eylem alanında yüksek ateş gücüne sahip olmayı öngerektirir. Bu ateş gücü, onların, gerek hedefe yönelişlerinde, gerek hedef alanında, gerekse de geri çekilişlerinde, düşmanın olası engellemelerini alt etmeyi amaçlar. Bu ise, daha etkin ve yetkin silahların düşmanla karşılaştığı anda kullanılmasını gerektirir. İşte bu durum, **düşmanla açık bir çatışmaya girme** olgusundan başka bir şey değildir. Bu da literatürde, salt eylem alanı ve zamanıyla sınırlandırılmış “açık savaş” olarak ifade edilir. Bir başka deyişle, silahlı güçlerin karşılıklı müsadere durumudur. Bunun muharebe düzeyinde gerçekleşmesi doğrudan taktik düzeydedir.

İşte bu gerçekliğe rağmen, herhangi bir koşullama ya da gerekçe getirmeksizin “**açık savaşa girmek yok olmaktır**” demek, her düzeyde savaştan kaçmakla özdeştir. Savaş eylemi, isterse Öncü Savaşı olsun, küçük ya da büyük çatışmaları (müsademeler) sayısız miktarda içerir. Ve her gerçek savaşı yürüten örgüt, bu gerçekliğe göre planlarını yapar ve eylemlerini gerçekleştirir. Tüm tedbirler ve önlemler çatışmada ya da çarpışmada üstünlük sağlamaya yöneliktir. Dolayısıyla isterse insani bir içgüdüyle olsun “yok edilme”den söz edildiği yerde, buna karşı tedbirlerin ortaya konulması zorunludur. Biz örgüt olarak her zaman sorunları bu gerçeklik temelinde ele aldığımız için “tedbir” ile “terk”in birbirine karşıtınmasına olanak tanımak durumunda olmadık ve olamayız da. Herhangi bir kamulaştırma eyleminde bile, oligarşinin zor güçleriyle karşı karşıya gelme olasılığı olduğunu bilmezlikten gelmek ve salt bu tür eylemlerde bile bu olasılığa karşı tedbirler ve düzenlemeler yapmayı –üstelik bizzat yapan durumunda olunurken– **teo-**

ride unutmak şarlatanlık değilse, aptallıktan başka bir şey değildir.

Örgütümüzün Öncü Savaşını geliştirmesinin üçüncü alt evresi doğrudan kır gerilla savaşının başlatılması şeklinde değildir. Böyle bir yol, gerekli teknik hazırlıklar yapılmış olursa bile ülkemiz somutluğunda olanaklı olmadığı görülmüştür. Çünkü ülkemizde **yaygın ve uzun** bir kır gerilla savaşı deneyimi bulunmamaktadır. Aynı şekilde “açık sınır” kullanımına dayalı olarak kır gerillasının örgütlenmesi ve başlatılması düşünülmemiştir. Bu ve başka bazı taktik nedenlerle kır gerillasının yaratılması belli geçişlerle tasarlanmıştır.

Yapılacak işlerin başında, hazırlık evresinde gerçekleştirilen örgütsel ilişki ve olanakların belli bir süre boyunca oligarşinin çeşitli baskı ve kuşatmasına rağmen kır gerillası için asgari ölçüde yeterli olmasını sağlamaktır. Bir başka deyişle, böyle bir altyapının yaratılması gereklidir. Ancak böyle bir altyapının, istenilen düzeyde olup olmadığı, öznel ölçütlerle değil, nesnel olgularla belirlenmesi kır gerillasının faaliyete geçmesinden önce gerçekleştirilmelidir. Bu bir bakıma, Stalin’in ifade ettiği “*güç denemesi*”dir. Böyle bir deneyimin doğrudan kır gerillasının faaliyeti ile gerçekleştirilmeye çalışılması, olanaklı değildir.* İşte bu açıdan ortaya çıkan geçiş aşamasını “**Şehir gerilla savaşı taktikleriyle kır gerillası**” olarak formüle ettik.

Bu formülasyon, aynı zamanda kır gerilla güçlerinin araziye tanınmalarını belli bir eylemlilikle gerçekleştirilmesini kapsamaktadır. Ve aynı şekilde özellikle şehirli kadroların kırların sert ve yıpratıcı doğa yapısına uyumu, şehir faaliyetlerinin getirmiş olduğu bazı teknik alışkanlıkların (kadrosal ve yönetsel düzeyde söz konusu olmaktadır) tedrici olarak aşılması açısından da bu formülasyon uygun görülmüştür.

“BDS”nin eklektizminde özel bir yere sahip olan bu formülasyonun çok önemli bir yanı bulunmaktadır. Örgütümüz bu evreyi formüle ederken, bu evrenin **süresinin uzun tutulamayacağını** özel olarak belirtmiştir. Bu taktiğin gereğinden sık ve uzun vadeli kullanımı, kır gerillası faaliyetlerine dayanmaksızın ve onla koordinasyon içinde bulunmaksızın olanaksızdır. Dolayısıyla istenilen

* Şehirlere ilişkin olarak “26 Ocak Harekâtı” oldukça önemli deneyimdir. Bu konuya ilişkin olarak daha ayrıntılı bilgiler Stalin’in yapıtlarında bulunabilir. Ayrıca “*THKP-C/HDÖ ve 15 Yıl*” yazımızda da bu konu işlenmiştir.

sonucu gerçekleştiremez. Bunun nedeni ise çok yalındır: Şehir gerilla savaşı taktikleriyle kırsal alanda faaliyette bulunulması, bu taktiğin oligarşik devlet güçleri tarafından **kısa sürede** çözümlenmesi ve karşı tedbirlerin **kısa sürede** alınabilmesidir. Böylece bu güçler kısa sürede etkisizleştirilirler. Bunu sağlayan temel etmen onların hareketliliklerinin özgün yanlarıdır. (Ama oligarşik devlet aygıtının alacağı tedbirler, bu faaliyetleri etkisizleştirebilir olması, bu güçlerin yok edileceği demek değildir. Yani etkisizleştirme, bu gerilla güçlerinin yok edilmesiyle gerçekleşmez. Hareketliliğin özgün durumu nedeniyle, faaliyetlerin durması söz konusu olacaktır. Bu etkisizleştirme, doğrudan kır gerillasının harekete geçmesiyle ortadan kalkar.)

Ve böylece *Kesintisiz Devrim II-III*'de formüle edilmiş olan “kır gerillasının yaratılması” evresine ulaşılmış olunur. Bu savaşın kaçınılmaz olarak hareketli bir savaş olacağı her türlü tartışmanın dışındadır, ve gerilla birliğinin savaşı olacaktır.

Kır gerillasını “hareketli gerilla birliği” olarak tanımlamamızın nedenlerini bir yazımızda şöyle ortaya koyduk:

“Kır gerilla savaşı konusunda ortaya çıkan ‘sabit üsler’ anlayışının yol açtığı vahim hatalar göz önüne alınarak bu savaşın **hareketli** bir savaş olduğunu vurgulamak gerekir.

İkinci olarak, ‘gizli silahlı propaganda’ adı verilen diğer bir yanlışın oluşturduğu 5-10 kişilik küçük birimler halinde ‘propaganda’ anlayışına dikkat çekmek için, kır gerilla savaşının **gerilla birliği** ya da **birliklerince** yürütüleceğini vurgulamak gereklidir. İşte bu iki nedenden dolayı, kır gerilla savaşının bizatihi kendisinin içermesine rağmen, ‘**hareketli gerilla birliği**’ ile kır gerillasını nitелеmek gerekmiştir.”¹⁰⁹

Örgütümüz *Kesintisiz Devrim II-III*'deki dört aşamalı formülasyonun I. aşamasından II. aşamasına geçişi ve bu aşamaların ayrıntılı planlamasını bu şekilde ele almıştır. (Bu planın, genel olarak Öncü Savaşının amacı açısından, yani Halk Savaşı bağlamında bütünsel değerlendirmesini, “*Türkiye Devriminin Acil Sorunları-I*” ve “*Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi ve Devrimci Taktiğimiz*” yazı-

¹⁰⁹ THKP-C/HDÖ, *THKP-C/HDÖ ve 15 Yıl*.

larında ortaya koyduğumuz için, burada ayrıca ele almıyoruz.)

İşte “BDS”nin anlamadığı ve anlamadığı oranda şiddetle karşı çıktığı bu planlamadır. Bu planın sadece ilk üç evresini kabul ettiği izlenimini veren “BDS”nin bunları **Öncü Savaşının bütünü** olarak tanımlaması söz konusudur. Ama daha önceki bölümde gördüğümüz gibi, “BDS” diğer yandan *Kesintisiz Devrim II-III*’deki dörtlü formülasyonunun **ilk iki** aşamasını Öncü Savaşı olarak da tanımlar. Oysa bu son durumda II. aşamadaki kır gerillasının yaratılması dışlanmaktadır. Böylece “BDS” ilk belirlemelere göre “buçuklu” bir Öncü Savaşı sürecine yönelir!

“BDS”nin kır gerilla savaşından olan “çekincesi”, öte yandan ne olduğunu bile bilmedikleri “şey”leri alt alta dizmeye zorlamıştır. Oysa bunlara hiç gerek yoktur. “BDS” için varsa-yoksa “şehirler” ve “şehir gerillası” söz konusudur. Öyle ki, bırakalım kır gerillasını **yaratmayı**, kır gerillasının geliştirilmesi ve yaygınlaştırılmasını bile *“şehir gerillasındaki gelişmeden ve yaygınlaştırmadan başka anlamlar yüklemek”*¹¹⁰ bile olanaksızdır “BDS” için.

Belli olmaz belki gelişip yaygınlaşan şehir gerillası, zamanla kırlara taşıp, belki de kırların temel olduğu Halk Savaşını başlatır!

“BDS”nin gerilla savaşı konusundaki bilisizliğinin bir kanıtı da *Eylem Kılavuzu-III*’deki bazı belirlemeler üzerine söylediklerinde bulmak olanaklıdır.

Eylem Kılavuzu-III’de Öncü Savaşının Halk Savaşına dönüşümüne ilişkin olarak şöyle yazılmıştır:

“Kır gerillasını yaygınlaştırma:

Bu evrede, artık **gerilla bölgeleri ‘gerilla üsleri’ haline dönüşmüştür**. Bu evrenin en önemli özelliği kurtarılmış bölgeye **geçiş evresi** olmasıdır. Bu evreye, Öncü Savaşının Halk Savaşına dönüşüm evresi demek yanlış olmayacaktır. Bu evreden sonra (Halk Savaşı nitel değişimi ile) savaş, hareketli savaşa dönüştürülür ve düzenli ordu savaşı başlar.”¹¹¹

“BDS”, buna itiraz eder. Ve bu itirazını Mao ile gerekçelendirerek “üs bölgeleri yaratılması”nın Öncü Savaşında söz konusu olamayacağını ispatlar!

¹¹⁰ “BDS”, V. Kısım.

¹¹¹ THKP-C/HDÖ, *Marksizm-Leninizm Bir Dogma Değil, Eylem Kılavuzudur-III*, s. 91.

Oysa, yukardaki alıntıda da görüldüğü gibi, sözü edilen *Kesintisiz Devrim II-III*'deki dörtlü formülasyonun dördüncü, yani son aşamasına ilişkindir. Açık biçimde bir “geçiş evresi”nden söz edilmektedir. Her geçiş evresinin ortak özelliğinin, birinci ile ikincinin, eski ile yeninin, geçmiş ile geleceğin çeşitli unsurlarının şu ya da bu oranda birlikte görülmeleri olduğu gerçeği “BDS”nin “bildiği şey”ler arasında değildir. Ama “BDS”nin asıl söylemek istediği de zaten bu değildir. Ona göre “**hareketli gerilla birliğinin** (okuyucu buna özel olarak dikkat etmelidir-b.n.) **‘üs bölgesini’ yaratmasının Öncü Savaşı kapsamında düşünülmesi**”¹¹² mümkün değildir!

Ama öte yandan biliyoruz ki, “BDS”, hareketli gerilla birliğinin Öncü Savaşında değil, Halk Savaşında geçerli olduğunu ileri sürmüştür. Şimdi ise, hareketli gerilla birliğinin Öncü Savaşı aşamasında “üs bölgeleri” yaratmasının söz konusu olamayacağını ileri sürmektedir. Ama bunlar “BDS” için hiç de önemli değildir. Bunlarla yetinmeye de niyeti yoktur. Kendi eklektik savlarını “kanıtlamak” için, kendisine *Eylem Kılavuzu-III*'ü dayanak alması bile gerekse, bunu çekinmeden yapabilir. Nitekim *Eylem Kılavuzu-III*'ü “*III. bunalım döneminde şehirlerin artması vb. nederlerden ötürü önce üs bölgelerinin kurulamayacağı, bunun ancak hareketli gerilla birliğinin savaşıyla kurulacağı*”¹¹³ belirlemesi yaptığı ileri sürülerek kendine dayanak yapar. (Bunu yaparken aynı zamanda *Eylem Kılavuzu-III*'ün kendi içinde “çeliştiği” izleniminin verilmek istenmesi fazlaca önemli değildir.)

Daha önceki bölümlerde gördüğümüz gibi, “BDS”, burada da “küçük” çağrıştırmalarla sonuç almaya çalışmaktadır. Bunu da “**önce ... kurulamayacağı**” belirlemesini “**öncü savaşında ... kurulamayacağı**” savı için yapmaktadır.

Ama “BDS” için bu kadar kanışıklık da yeterli değildir. Amaca ulaşmak için her şeyi altüst etmeyi kendisine görev edinmiştir. Ne de olsa “devrimci”dirler ve her “devrim”cinin görevi de, her şeyi “devirmek”tir. İşte “öncü savaşında gerilla üs bölgeleri kurulamaz” savını “kurulabilir” denildiği iddia edilerek savunmaya şöyle devam edilir:

“Bunun (gerilla üs bölgelerinin), hareketli gerilla bir-

¹¹² “BDS”, V. Kısım.

¹¹³ “BDS”, V. Kısım.

liği savaşıyla kurulabileceğini ‘ileri haberleşme ve teknoloji çağında gerilla savaşı gezginci-çete tarzında yürütülemez, üs bölgeleri kurulmadan **başarıya ulaşamaz**’ (tek tırnak içindeki sözler *Eylem Kılavuzu-III*’de yer almaktadır-b.n.) tespitinden sonra ileri sürmek kendi içinde çelişkidir ve devrimin eşitsiz gelişimi gerçeği de buna destek olamaz. Bir yerde başlayan hareketli gerilla birliği, başka yerlerde de savunulmadıkça gelişemez. (Bkz. TDAS).¹¹⁴ (abç)

Görüldüğü gibi “başarıya ulaşamaz” belirlemesi “kurulamaz”ın kanıtı olmakta ve hareketli gerilla birliği de “gezginci çete” haline getirilerek işler halledilmektedir.

Evet, karma karışık edilmiş bu ifadelerin netliğe ihtiyacı vardır.

Önce şu “gezginci çete tarzı”na bir açıklık getirelim.

“BDS”nin yukardaki alıntısında aktarılan sözler *Eylem Kılavuzu-III*’ün 18. sayfasında yer almaktadır ve kelimesi kelimesine Mao’dan alınmıştır. Ve kaynak olarak da Mao’nun “*Seçme Eserler*”inin II. cildi gösterilmiştir.*

Mao, “gezginci çete tarzı” belirlemesini, tarihsel olarak ortaya çıkmış çeşitli eşkıyalık vb. faaliyetlerin gerillalar üzerindeki olumsuzluğunu tanımlamak için yapmıştır. Kır gerilla savaşında bu tür yanılırlara karşı çıkan yalnız Mao değildir. Che de, aynı konuda, *Granma*’da 1967 yılında yayınlanan *Gerilla Nedir?* yazısında “haydutlar” ve “eşkıya çeteleri”ne atıf yaparak, gerillanın bu olmadığını belirtmiştir.

Bizler, Mao’nun tanımlamasıyla “gezginci asi çeteler ideolojisi”nin etkilerinin ülkemizde de olabileceğini belirleyerek, hareketli gerilla birliğinin böyle bir anlayışla ele alınmasının hatalı olduğu konusunda uyarıda bulunmak için sık sık Mao’ya atıfta bulunuruz. Mao’da bu atıfların, M. S. 875’deki Huang Çao’nun yönetimindeki silahlı güçlerin faaliyetleri ile 1628-44 arasındaki Li Çuang’ın köylü savaşına ilişkin olduğunu ve bu ülke halkı için böylesi tarihsel

¹¹⁴ “BDS”, V. Kısım.

* Tümüyle I. ve II. bunalım dönemine ilişkin bu alıntı *Eylem Kılavuzu-III*’de şöyledir: “Mao’ nunda belirttiği gibi, ‘ileri haberleşme ve teknoloji çağında’ gerilla savaşı ‘gezginci çete’ tarzında yürütülemez. Gerilla savaşı da iktisadi evrimine uygun olarak değişmek ve gelişmek zorundadır. Üs bölgeleri kurulmadan, gerilla savaşı başarıya ulaşamaz.”

olayların belli bir gelenek oluşturduğunu bilmeyenler için söylediklerimizin hiçbir anlamı yoktur. Aynı şekilde, ülkemizde kırlarda, dağlarda çeşitli dönemlerdeki “eşkıyalık” olaylarının, Çakırcılların, Koçeroların Mao’nun sözünü ettiği türden bir “ideoloji” yaratabileceğini düşünmemiş olanlar için ileri-geri konuşmak önemli değildir. “BDS” gibi hareketli gerilla birliğini “gezginci çete” olarak anlamak hiç de anormal değildir. Bu öylesine doğaldır ki, Che’nin “*Gerilla Savaşı: Bir Yöntem*” yazısının “Partizan Savaşı: Bir Yöntem” olarak çevrildiği ve çeviri içinde tüm “gerilla savaşı” ifadelerinin “çete savaşı” diye yazıldığı bir ülkede başka türlü olması da beklenemezdi. Bu tür çevirileri okumuş insanların “BDS” gibi herhangi bir yazıda hareketli gerilla birliğini bir “gezginci çete”, kır gerilla savaşını “çete savaşı” olarak alıp “fikir” ileri sürmeleri çok doğaldır.

Yukarda “BDS”den aktardığımız yerde “küçük”(!) bir anlayış daha bulunmaktadır. “*Türkiye Devriminin Acil Sorunları-I*”e atf yapılarak, “*bir yerde başlayan hareketli gerilla birliğinin, başka yerlerde de savunulmadıkça gelişemez*” olduğu ileri sürülmektedir. Bu düşüncenin anlamsızlığı şu an için bizi ilgilendirmemektedir. Bizi ilgilendiren taraf, bunun “*Türkiye Devriminin Acil Sorunları-I*”le ilişkilendirilmesidir.

Evet, “*Türkiye Devriminin Acil Sorunları-I*”de böyle bir şey vardır. Ama şöyle bir şeydir:

“Dünya devrimci pratiği, çok özel şartlar dışında, kurulanmış bir bölgenin sadece o bölgede değil, ülkenin her yanında savunulmadıkça yaşayamayacağını ortaya koymuştur.”¹¹⁵

İşte “BDS”nin gönderme yaptığı tespit budur. Tabii okuyucu nasıl olur da böyle bir tespitin hiçbir şey olmamışçasına “hareketli gerilla birliği”ne monte edildiğini düşünecektir. Fazla kafa yormaya gerek yoktur. Çünkü “BDS”nin tüm “bilgi”si kulaktan dolmadır ve akılda kalanı “keyfince”, “seçme soyutlamalar” yaparak kağıda geçmiş bir yazı türüdür.

Bunların ışığında “BDS”den geriye pek az şey kalmaktadır.

İşte elde kalan son birkaç şeyden birisi de şudur:

“... ve silahlı propaganda kitleleri bilinçlendirip

¹¹⁵ THKP-C/HDÖ, *Türkiye Devriminin Acil Sorunları-I*.

örgütleyerek öncü savaşıyla oligarşiyi tecrit eder.”¹¹⁶
(abç)

Öncü Savaşının gerçekleştireceğini silahlı propagandaya, silahlı propagandanın yapacaklarını da Öncü Savaşına yükleyebilen eklektizmin klâsik bir örneği işte budur.

Tüm bu belirlemelerden sonra “BDS”nin karmakansık ettiği ve bu yolla Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi’nin özünü muğlaklaştırdığı ortaya çıkmaktadır. Ama yine de kurgusal-idealizmin, eklektizm düzeyinde ortaya çıkmasının sonuçlarını tam olarak ele aldığımızı söyleyemeyiz. Çeşitli yönlerden ele aldığımız “siyasal tecrit”, “siyasal üstünlük”, “psikolojik yıpratma”, “maddi yıpratma” konusunda “BDS”nin ileri sürdüklerinin izlerinin şu ya da bu biçimde ortaya çıkabilmesi olasıdır. Çünkü bu olasılık, herhangi bir kişi ya da kişilerin zihinlerinden türetilmiş değildir. Bunlar doğrudan doğruya Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi’nin pratiğe geçirilmesine ilişkin sorunların çözümlenmesi düzeyinde, teorik ve pratik yetersizlikler sonucu olarak ortaya çıkarlar. Bu açıdan “BDS”nin sık sık getirdiği bazı konulara değinmekte yarar vardır.

Şunları yazmaktadır “BDS”:

“Devrimci bir örgütün oligarşiye **siyasal alternatif** olabildiği oranda gerçekleşen siyasal tecrit durumu, oligarşiye karşı **askeri alternatif şartlarının da** hazırlanmasını ifade eder. Hemen belirtelim, politik alternatif kavramları her kavram gibi seçme soyutlamalardır. **Aslında doğru kavram devrimci alternatiftir.** Bu ayrımı yapmamızın nedeni, Öncü Savaşının muhtevasına ve temel ağırlıklı görevine uygun düşen kavramı seçmektir.”¹¹⁷ (abç)

“Oligarşinin zor kurumlanna (politik-askeri) vurarak politik varlığını duyurabilen devrimci örgüt, savaşın sürekliliğini sağlaması ve gücü oranında sınıf mücadelesinin her alanında yer alması ile kitlelere siyasal alternatif olduğunu gösterebilir.”¹¹⁸

“Öncü Savaşında düşman siyasal olarak tecrit edilebilmesi için, suni dengeyi sürdüren kurumların teşhiri,

¹¹⁶ “BDS”, II. Kısım.

¹¹⁷ “BDS”, II. Kısım.

¹¹⁸ “BDS”, IV. Kısım.

psikolojik yıpratma temelinde **gerilla savaşı ile** yürütülür. **Bu sürecin sonunda** kitlelerin devrim saflarına çekildiğinden (siyasal tecrit sağlandığından) **Halk Savaşı küçükten büyüğe, maddi yıpratma temelinde düşmanın askeri güçlerine** yönelen gerilla savaşıyla başlatılır. Bu nedendir ki, biz, Öncü Savaşında ‘psikolojik yıpratma’nın, Halk savaşında ise ‘askeri alternatif’ olma göreviyle karşı karşıya bulunduğumuzu tespit ediyoruz.”¹¹⁹ (abç)

İşte “BDS”nin “siyasal tecrit”le bağlantılı olarak “politik alternatif/askeri alternatif” konularında söyledikleri öz olarak bunlardır. Bunları ilkin “seçme soyutlamalardan” başlayarak ele alalım.

Daha önce gördüğümüz gibi “kavramlar” “seçme soyutlamalar” değildir. Nitekim yukardaki alıntıda “BDS”, “aslında doğru kavram”dan söz ederek, bu gerçeği kabul etmektedir. Ve kendisinin kabul ettiği gibi, burada “*doğru kavram*” “*devrimci alternatif*”tir. Ancak bu belirleme tek başına nitelik belirleyici değildir. Söz konusu olan devrimci bir örgütlenme olduğu durumda, bunun **politik ve askeri** düzeyin bütünselliğini ifade ettiği kolayca anlaşılır. Üstelik bizim ele aldığımız konu, Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi’ni devrim stratejisi olarak kabul etmiş bir “devrimci alternatif”tir. Dolayısıyla politik ve askeri yönlerin birbirinden ayrılması olanaksızdır. Böyle bir devrimci örgütün örgütsel ilkesi olan “**politik ve askeri liderliğin birliği**” ilkesi de bu ayrılmazlığın bir ifadesidir.

“BDS” diyor ki:

“Kısacası, suni olarak, keyfimize göre kavramları araştırıp, bunlara anlamlar yüklemek, ‘kesintisiz devrimler’ yazılmamış olsaydı, belki doğru olabilirdi (!)”¹²⁰

İşte “seçme soyutlamalar” “kaşifliğinin” bir kaç sayfa ötedeki durumu budur. Dolayısıyla “BDS”nin hangi biçimde ifade ederse etsin “alternatif” üzerine söylediklerinin hiçbir değeri bulunmamaktadır. Örneğin Halk Savaşında “askeri alternatif” olma görevi olduğunu ileri sürmek, Halk Savaşının uzun bir savaş aracılığıyla oligarşi ve emperyalizmin **yenilgiye uğratılması** ve böylece politik iktidarın ülke çapında ele geçirilmesi süreci olduğunu dışlar. Eğer birşeyler söylenmek zorunluluğu hissediliyorsa, yapılması gereken

¹¹⁹ “BDS”, IV. Kısım.

¹²⁰ “BDS”, III. Kısım.

sadece Halk Savaşında “askeri alternatif” olan halk ordusunun düşmanını yenmesinden söz etmektir. Ama “BDS” sık sık “sevdiği” sözcükleri, diline pelesenk ettiği sözcükleri olmadık yerde kullanma alışkanlığı edindiği için, her zaman kendi “keyfi”ne göre hareket etmeyi tercih etmiştir.

“BDS”nin hiç anlamadığı şeylerden birisi de, Halk Savaşının uzun bir savaş olduğu ve bu uzun savaşta, maddi ve teknik olarak güçlü düşman, politik ve moral üstünlük temelinde **yıpratma savaşı** aracılığıyla güçsüzlüğe düşürülür ve güçler dengesindeki değişime paralel olarak **imha savaşına** girilerek düşman nihai olarak yenilgiye uğratılır, olması gerçeğidir.

“Halk Savaşının stratejisi uzatılmış bir savaşın stratejisidir. Uzatılmış savaş, tüm yönleriyle, düşmana karşı sürekli bir saldırı sürecidir. Düşman bu süreçte parça parça imha edilir, adım adım geri sürülür, küçük küçük darbelerle yere serilir ve onun stratejik planları teker teker başarısızlığa uğratılır. Diğer taraftan da, biz, nihai zafere doğru başından başanya koşarız.”¹²¹ (Giap)

Böyle bir stratejide, yıpratma savaşı ile imha savaşının ilişkisi Mao tarafından şöyle konulmaktadır:

“İmha seferleri, stratejik yıpratma amacına ulaşmanın aracıdır. **Bu anlamda** imha savaşı, yıpratma savaşının ta kendisidir. Çin, esas olarak bu imha yoluyla yıpratma yöntemini kullanarak uzun süreli savaşı sürdürebilir ... Fakat stratejik yıpratma amacına yıpratma seferleriyle de ulaşılabilir.”¹²² (abç)

Aynı konuda Giap şöyle yazmaktadır:

“İktidar tüm devrimlerin sorunudur ve hasım güçlerin imhası da tüm savaşların temel sorunudur. Savaşımız devrimci bir savaştır ve iktidarın ele geçirilmesinin bir yolu olarak kullanılmaktadır. Savaşımız düşman güçlerini imha etmeyi amaçlar ve düşmanın iktidarını yok etmek ve halk için iktidarı kazanmak sorununu çözer.

Halk savaşımızda, biz, hasım birliklerin imhasını amaçlayan halk silahlı güçlerinin askeri eylemleriyle ikti-

¹²¹ Giap, *National liberation War in Vietnam*, s. 72.

¹²² Mao Zedung, *Seçme Eserler*, Cilt: I, s. 175.

dan kazanmak amacıyla kitle ayaklanmalarını birleştirmektediriz...

Her şey bu yönetici ilkeye uygun olmak zorundadır: durmaksızın düşman güçlerini imha ederken, kendi güçlerimizi korumak ve artırmak.

Düşman güçlerini imha etmek, yabancı saldırganlarla onların yerli uşaklarının, hem politik hem askeri güçlerini imha etmek demektir.

Hasım askeri güçler insan gücü, savaş araçları ve ard-üsleri kapsar. İnsan gücü temel unsurken, savaş araçları ve ard-üsler de emperyalist orduların çok önemli unsurlarını oluştururlar. Düşmanın insan gücünü imha ederken, onun savaş araçlarını ve ard-üslerini, özellikle daha önemli üslerini tahrip etmeliyiz.”¹²³

Ve savaşta yıpratma kavramının “uzun süren bir harekât aracılığı ile düşmanın maddi kuvvetlerinin ve iradesinin giderek tükenmesi”¹²⁴ olduğunu da anımsarsak söylenenlerin anlamı açık hale gelecektir. Ama “BDS” için her şey “farklıdır”.

“BDS”nin savaş ve Öncü Savaşına ilişkin tespitlerinin bazı kısımları şöyledir:

“Her savaşın iki yönü vardır: Siyasal yön (siyasi yıpratma denebilir) ve askeri yön (maddi yıpratma denebilir). Her devrimci savaşta askeri görevler siyasal amaca göre belirlenir ... Öncü savaşının özü düşmanın siyasal olarak güçsüzlüğünü sergilemek (elbette askeri araçlarla), silahlı ve kitlesel gücü birlikte geliştirmektir. Bunun adı ise, **düşmanın askeri araçlarla siyasal olarak yıpratılmasıdır (psikolojik yıpratma). Psikolojik yıpratma silahlı propagandanın temel siyasal görevidir** ve oligarşinin siyasal, ekonomik ve askeri kurumlarına (imha, yok etme olmaksızın) yönelmeyi ifade eder.”¹²⁵ (abç)

“Savaşın ilk iki aşamasında psikolojik yıpratma ve kuvvet gösterisi ağır basacaktır.’ **diyen Mahir yoldaş,**

¹²³ Giap, *National liberation War in Vietnam*, s. 93-113.

¹²⁴ Clausewitz, *Savaş Üzerine*, s. 73, May yay.

¹²⁵ “BDS”, III. Kısım.

psikolojik yıpratmanın ‘siyasal’ amaçlı olduğunu Kesintisiz Devrimlerde ortaya koymuştur.”¹²⁶ (abç)

Bu alıntılarda “BDS”nin karma karışık ettiği konular öylesine çoktur ki, bunları tek tek ele almak bile yüzlerce sayfalık metinlere gereksinme gösterir. Bu açıdan kendimizi belli başlıları ile sınırlandıracağız.

Diyor ki “BDS”, “Mahir Çayan yoldaş ... Kesintisiz Devrimlerde ortaya koymuştur”. Ama neyi?

Doğrudan Mahir yoldaşdan alıntı yapılarak “psikolojik yıpratmanın siyasal amaçlı olduğunu” dediği söylenmektedir. Bu Mahir yoldaşa yüklenebilecek bir şey değildir. Üstelik “Kesintisiz Devrimler”de değil, *Kesintisiz Devrim II-III*’de Mahir yoldaş **net biçimde**, savaşın ilk iki aşamasında “psikolojik yıpratma yönü ağır basacaktır” demektedir.

Buna kuvvet gösterisini de eklemek gerçek bir tahrifattır. İşte Mahir yoldaşın adı geçen yazısındaki sözleri:

“Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi’nin ışığında devrimci rota şöyle bir çizgi izleyecektir:

I. Aşama: Şehir gerillasını yaratma

II. Aşama: Şehir gerillasını geliştirme

Kır gerillasını yaratma ve **kuvvet gösterisi**.

Bu iki aşamada savaşın **psikolojik yıpratma** yönü ağır basacaktır.”¹²⁷

İşte “BDS”nin bir dizi tahrifatlarından sonraki durumu budur. Bunların “BDS”nin kulaktan dolma bilgilerle, aklında kaldığı gibi bir şeyler ileri sürmekle, özensizlikle, ciddiyetsizlikle devrim ve devrim stratejisi üzerine ileri-geri söz söylemesinin bir ürünüdür. Ama buna gereksinmesi de vardır. İşte şöyle diyor “BDS”:

“Kitlelerin oligarşik **devlet gücünü** abartmaları sonucu devrim saflarına katılmamaları nedeniyle, oligarşinin politik güçsüzlüğünün açığa çıkartılması **ancak kuvvet gösterisi ile** sağlanabilir. Bu, oligarşiye karşı askeri alternatif olma değildir. Psikolojik yıpratmanın özü, devrimcilerin politik varlıklarını silahlı propaganda ile duyurmak ve **politik olarak güç göstererek**, siyasi alternatif olabil-

¹²⁶ “BDS”, III. Kısım.

¹²⁷ Mahir Çayan, *Kesintisiz Devrim II-III*.

mektir.”¹²⁸ (abç)

Böylece “BDS” savlarında “psikolojik yıpratma” yanında “kuvvet gösterisi” de özgün bir yere sahip olduğu için, Mahir yoldaşın tespitlerinin “düzeltilmesi” zorunlu hale gelmiştir. Bunu bir adım daha geliştirerek “*Mahir Çayan yoldaşın ‘kuvvet gösterisi’ tespiti nin özü politiktir*”¹²⁹ savına ulaşmışlardır. Mahir yoldaşın dört aşamalı formülasyonunun ikinci aşamasında “kır gerillasını yaratma ve kuvvet gösterisi” tespiti bu açıdan “BDS”nin işine yaramadığı gibi, başına olmadık sorunlar da doğurabileceğinden, bu düzeltmeye gereksinme duymuştur.

Tüm bunları bir yana bırakarak, bakalım Mahir yoldaş “*Kesintisiz Devrimler*”de değil, *Kesintisiz Devrim II-III*’de neler yazmış:

“Silahlı propaganda, kır ve şehir gerilla savaşı ile psikolojik ve yıpratma savaşını içerir.”¹³⁰

“Kitlelerin düzene karşı memnuniyetsizlik ve kıpırdanmalarının eyleme dönüşmesi için, önce inandırıcı olmalıyız. Söylediklerimizi bizzat eylemimizle onlara göstermeliyiz. Devrimciler herşeyden önce bir yandan kitlelere, hakim sınıfların **baskı örgütünün**, yüzyıllardır kafalarında şekillendiği gibi olmadığını, aslında çürük ve kof olduğunu, onun bütün gücünün **yaygara, gözdağı ve demagojiden** ibaret olduğunu **askeri eylemleri** ile göstermelidirler. Öte yandan, kitleleri devrimci propaganda ya açık hale getirebilmek ve bu yolla devrimci bilinci onlara götürüp onları devrim saflarına çekmek için, askeri eylemlerin üzerine oturmuş propagandayı işlemelidirler.

... Örgütsüz olan ve idealist düşüncenin perspektifinden, oligarşik devlet gücünü ‘dev gibi’ güçlü ve yenilmez olarak gören kitlelere, merkezi otoritenin aslında görüldüğü kadar güçlü olmadığını, kof olduğunu, bütün gücünün yaygara ve gözdağı olduğunu bizzat devrimci pratik içinde göstermek suretiyle bu güvenceyi yaratabiliriz.

Evet, kitlelere, oligarşiye karşı savaşan silahlı devrim cephesinin güçlü olduğunu göstermemiz, bir bakıma **kuvvet gösterisi yaparak, düşmanı yıpratmamız, mo-**

¹²⁸ “BDS”, IV. Kısım.

¹²⁹ “BDS”, IV. Kısım.

¹³⁰ Mahir Çayan, *Kesintisiz Devrim II-III*.

ralman çökertmemiz gerekmektedir. Bunun tek yolu öncünün bir dizi askeri zaferleridir.”¹³¹ (abç)

İşte Mahir yoldaşın sözleri bunlardır. “BDS”nin kendi deyişiyile söylersek, “*Kesintisiz Devrimler’ yazılmamış olsaydı belki*”¹³² kendi dediklerini önemseyebilirdik. Ama ne yazık ki bunu yapamıyoruz! “BDS”, “hayalci” değildir, “aynca ‘eskiden’ daha tutarlı bir teorisinin ortaya konulmadığı durumlarda” “dar deneyci” olmayı da tercih etmiştir. Bu durumda hayırlı “denemeler” demekten başka bir şey elimizden gelmez.

“BDS”nin bu traji-komik durumunu bir yana bırakarak, ileri sürdüğü savlarla muğlaklaştırdığı “psikolojik yıpratma” ve “kuvvet gösterisi” üzerine birkaç söz söyleyelim.

Öncelikle literatürde “psikolojik yıpratma”nın nasıl olduğuna bir bakalım.

Hemen hemen tüm savaş kuramlarında, savaşta “moral unsur”, yani “psikolojik faktörler” göz önünde tutulmuştur. Clausewitz şöyle yazmaktadır:

“Eğer düşmanı alt etmek istiyorsak, çabalarımızı onun direnme gücüne uydurmamız gerekir. Bu direnme gücü birbirinden ayrılmasına imkan bulunmayan iki faktöre bağlıdır: **Elindeki olanakların genişliği ve iradesinin kuvveti.**”¹³³ (abç)

“Düşmanın muharebe gücünden bahsederken bu kavramı sadece **maddi kuvvete** hasretmek zorunda değiliz. Tersine **moral güç de bunun kapsamına girer**, çünkü aslında bunlar en küçük ayrıntılara varıncaya kadar **iç içedir ve ikisini birbirinden ayırmaya imkân yoktur.**”¹³⁴ (abç)

Görüldüğü gibi Clausewitz “maddi güç” ile “moral gücü” birbirinden ayrılmaz bir bütün olarak ele almaktadır. Bundan çıkan sonuç açıktır, düşmanın maddi güçlerine yönelmek, aynı zamanda moral güçlere yönelmektir ve tersi de aynı biçimde geçerlidir.

Giap ise, Halk Savaşını işlerken, “*bizden maddi ve teknik*

¹³¹ Mahir Çayan, *Kesintisiz Devrim II-III*.

¹³² “BDS”, III. Kısım.

¹³³ Clausewitz, *Savaş Üzerine*, s. 47.

¹³⁴ Clausewitz, *Savaş Üzerine*, s. 80-81.

olarak üstün düşmana karşı mutlak **siyasal** ve **moral** üstünlüğün sağlanması”ndan¹³⁵ söz ederek moral unsur ile politik unsuru birbirinden ayırır. Yine 1970 başlarında oldukça yaygın olarak bilinen şehir gerillasının ünlü teorisyeni Marighella “devrimci savaş stratejimiz, birbirini bütünleyen üç durumu göz önüne alır: Şehir gerillası, kır gerillası ve psikolojik savaş”¹³⁶ derken belli bir açıklık içindedir.

“Kuvvet gösterisi” kavramı ise 1960’larda Latin-Amerika’daki gerilla savaşları döneminde devrimci literatüre girmiştir. Daha önceki dönemlerde, gerek Engels’in yazılarında, gerekse Lenin’in yazılarında, savaşta kuvvet durumu ve bunun nedenleri, ayaklanma bağlamında ele alınmıştır. Ayaklanmanın da “savaş türünden bir sanat olduğu” düşünülecek olursa “kuvvet gösterisi”nin kapsamı ortaya çıkar. Ancak gerilla savaşı düzeyinde “kuvvet gösterisi” asıl olarak Regis Debray’ın “Devrimde Devrim” yazısıyla birlikte ortaya çıkmıştır.

Şöyle yazmaktadır Debray:

“Yeni-sömürgecinin ideali kuvvetini kullanmamak için göstermektir. Bu da bir çeşit kullanmaktır. Gerilla ise, az ve küçük gücünü göstermek için kullanmak zorundadır.”¹³⁷

İşte *Kesintisiz Devrim II-III*’deki “kuvvet gösterisi” kavramının içeriği böyledir.

Gelelim “siyasi yıpratma” kavramına.

Marksist literatürde siyasal düzeyde “yıpratma” kavramı, genel olarak bir dönem devrim stratejisinin belirlenmesi için kullanılmıştır. Strateji ve taktik kavramları gibi, bu kavram da askeri dilden politik dile geçmiştir. Tarihsel olarak bu kavram Wilhelm Almanyası’nda SDP içinde ortaya çıkmıştır. II. Enternasyonal’in ana partisi olan SDP, iktidara hazır bir parti olarak toplumun ve devletin her türlü gelişmesiyle yakından ilgilenmiştir. Böyle bir dönemde (1900-1907) Alman Genelkurmayı içinde Almanya’nın gelecekteki savaş teorisi üzerine yürütülen bir tartışma, SDP için oldukça önemli olmuştur ve bu tartışmaları parti basınında yer vererek izlemiştir. İşte bu tartışmalar “yıpratma” kavramının askeri dilden politik dile çev-

¹³⁵ Giap, *Halk Savaşının Askeri Sanatı*.

¹³⁶ Marighella, *Şehir Gerillasının El Kitabı*.

¹³⁷ Regis Debray, *Devrimde Devrim*.

rilmesinde çıkış noktası olmuştur.

1900-1907 yıllarında Hans Delbrück adlı Alman askeri tarihçisi savaş stratejilerinin iki ana başlık altında toplanması gerektiğini ileri sürüyordu. Bunlardan birincisi *Ermattungstrategie*, yani **yıpratma stratejisi**, ikincisi ise, **saldırı stratejisi**dir. K. Kautsky, Delbrück'ün askeri kavramlarını proletaryanın devrim stratejisi konusundaki tartışmalarda kullanmıştır. Kautsky'ye göre, politik stratejide iki ana perspektif söz konusu edilebilir. Birincisi, *ermattungstrategie*, yani **“yıpratma stratejisi”**dir; ikincisi ise *niederverfungstrategie*, yani **“devirme stratejisi”**dir. Bu aynı dönemde Marksist literatürde kullanılan **“Almanca konuşma”** ile **“Fransızca konuşma”** kavramlarının eşdeğerleridir. Kautsky R. Luxemburg'a karşı “yıpratma stratejisi”nin SDP'nin perspektifi olması gerektiğini ileri sürmüştür.

“Elverişsiz şartların birleşmesiyle 1789-93 yıllarında Fransa'da devrimciler cesur bir hücumla birkaç darbe indirip hakim rejime son vermeyi başardı. Bu devirme stratejisi, o sırada parti kurmayı veya halk kitlelerinin hükümet üzerinde anayasal etkilerde bulunmasını imkansız kılan bir mutlakiyetçi polis devletinde devrimci bir sınıf için tek geçerli stratejydi. Her yıpratma stratejisi başarısız kalırdı, zira dayanıklı bir direniş için birleşmek isteyen muhalifler karşısında hükümet örgütlenme ve koordinasyon olanaklarını her an kaldırabilirdi ... Devirme taktiklerinin geçmişte kaldığını gösteren Komün oldu. Devirme taktiği, karakterini hakim bir başkent ile taşradaki büyük askeri birliklerin sevkini imkansız kılan yetersiz bir iletişim sisteminin oluşturduğu siyasal koşullara ve sokak planlamasında teknik bir düzeye, sokak çarpışmalarında dikkate değer bir şans veren askeri bir donatıma göre uyarlanmıştır. Devrimci sınıfın yeni stratejisinin temelleri işte o zaman atıldı.

Daha sonra Engels, *Fransa'da Sınıf Mücadeleleri*'ne yazdığı Önsöz'de eski devrim stratejisinin karşısına çıktı ve ‘yıpratma stratejisi’ olarak yeni bir devrim stratejisinin temellerini attı.”¹³⁸ *

¹³⁸ K. Kautsky, *Was Nun?*

Kautsky'nin çeşitli "düzeltme"lerle "politik yıpratma stratejisi" ortaya koyuşu budur.

III. Enternasyonal döneminde, özellikle 1923-25 döneminde Sovyet Kızıl Ordusunun ünlü komutanları Avrupa devrimleri için "saldırı stratejisi"ni önerdiklerinde, yine aynı konu gündeme gelmiştir. (Bu konuya ilişkin ayrıntılı bilgi için Bkz. *Gramsci Üzerine*)

Bunlara ilişkin bir başka değerlendirmeyi Mahir yoldaşın çeşitli yazılarında bulmak mümkündür. Mahir yoldaş, proletarya partisinin mücadele çizgisinin evrim ve devrim aşamalarına göre belirlendiğini söyleyerek şöyle yazar:

"Evrim döneminin devrimci hitap dili, Almanca'dır.

Almanca konuşma döneminde ihtilâlcı atılıma yer yoktur. Bu dönemin devrimci çalışma tarzı proletaryayı bilinçlendirmek, örgütlendirmek, proletarya ile öncüsünün bağlarını sıklaştırmak, emekçi halk kitlelerini proletaryanın saflarına kazanarak devrim için eğitmektir.

Eğer proletarya partisi kurulmuş ise, devrimci çalışma o partiyi proleter siyasi kitle partisi haline getirmek; çeşitli mesleki örgütler aracılığıyla kitlelerle organik bağlarını sıklaştırmak, proletaryanın ve emekçi halkın sınıf bilincini yükseltmek, demokratik muhalefetin en solunda yürüyerek, hakim sınıfları yoğun politik propaganda ile teşhir etmektir."¹³⁹

Mahir yoldaş, devrim aşamasını da şöyle anlatır:

"Bu günler, yığınların koro halinde ihtilâl türkülerini söylediği nadir günlerdir. Dönem, artık ihtilâlcı atılımın dönemidir. Bu dönemde kitleler tek bir dilden anlamakta-

* Burada Kautsky'nin dönemliğinin ilk belirtileri bulunmaktadır. Özellikle Engels'e yaptığı atıfların tahriflere dayandığı ilerki yıllarda ortaya çıkmıştır. Engels'in sözü geçen yazısından Kautsky şu cümleyi 1895 yılındaki ilk baskısından çıkartmıştır. "Bu demek midir ki, gelecekte sokak mücadelesi hiçbir rol oynamayacaktır. Hiç de değil. Yalnız şu demektir: 1848'den bu yana koşullar, sivil savaşçılar için çok daha elverişsiz, birlikler için ise çok daha elverişli olmuştur. Şu halde bir sokak çarpışması, gelecekte, ancak bu elverişsiz durum başka etmenlerle kapatıldığı, giderildiği takdirde başarılı olabilir. Onun için, sokak çarpışması, büyük bir devrimin başlanma, gelişmesi sırasında olduğundan daha seyrek olacaktır ve bu işe daha büyük kuvvetlerle girişmek gerekecektir. Ama o zaman da bu büyük kuvvetler, bütün Fransız Devrimi'nde, 4 Eylül ve 31 Ekim 1870'de Paris'te olduğu gibi, kuşkusuz, açık saldırıyı barikatın pasif taktiğine yeğ tutacaklardır." [Engels, *Fransa'da Sınıf Savaşlarını*, Seçme Yapıtlar, Cilt: I, s. 242]

¹³⁹ Mahir Çayan, *Kesintisiz Devrim I*.

dırlar: O da *Fransızca*'dır. Ve bu dili konuşmak da başlı başına bir sanattır..."¹⁴⁰

Mahir yoldaş, evrim ve devrim aşamalarına ilişkin bu belirlemelerinden sonra şöyle devam etmektedir:

"Hemen görülebileceği gibi, Marx, Engels ve Lenin'de devrim ve evrim aşamaları ve taktikleri *kesin çizgilerle* ayndır.

Marx ve Engels'in tahlil ettikleri bu süreç burjuva toplumuna ilişkin, Lenin'inki ise dünyanın en büyük altı sömürgeci ülkesinden birisi olan, öteki Avrupa ülkelerine kıyasla nispeten zayıf fakat iç dinamiği ile gelişen bir kapitalizmin olduğu Çarlık Rusya'sına ilişkindir.

Yine açıkça görülebileceği gibi her iki aşamada da, devrimci çalışmalar, şiar ve taktikler farklıdır. Evrim aşamasında öngörülen taktik şiar ve metodular, Almanca'dan kaynaklanmaktadır. Ve silahlı aksiyon evrim aşamasının temel mücadele metodu asla değildir. Devrim aşamasında ise, devrim dalgasının yükselmesine paralel olarak silahlı aksiyon temel olmaktadır.

Marksizm-Leninizmde politik mücadele biçimleri çeşitlidir. Literatürde bu biçimler a) Silahlı aksiyon, b) silahlı aksiyonun dışındaki mücadele biçimleri diye iki başlıkta mütalâa edilirler. Devrimci sürecin evrim ve devrim diye kesin çizgilerle ayrıldığı ülkelerdeki Marksist-Leninist partiler daima bu iki mücadele biçiminin birisini bu iki evreye göre temel, ötekini ise ona tabi (tali) olarak seçerler. (İçinde bulunduğumuz evrede bu kesin çizgili ayrım emperyalist-kapitalist ülkeler için geçerlidir).

Devrim için uzun ve dolambaçlı halk savaşının zorunlu bir durak olduğu, emperyalist hegemonya altındaki geribırakılmış ülkelerin somut pratikleri, devrimci sürecin bu evreleri arasındaki ilişkide değişiklik yapmıştır.

Şöyle ki, emperyalist hegemonya altındaki ülkelerde, (ister II. bunalım döneminin emperyalist hegemonyasının dışsal bir olgu olduğu feodal, yarı-feodal ülkelerde olsun, isterse de III. bunalım döneminde emperyalist hege-

¹⁴⁰ Mahir Çayan, *Kesintisiz Devrim I*.

monyanın içsel bir olgu olduğu emperyalist-kapitalist üretim ilişkilerinin egemen olduğu geri-bıraktırlmış ülkelerde olsun) evrim ve devrim aşamaları, (Çarlık Rusya'sında olduğu gibi zayıf da olsa) içsel dinamikle kapitalizmin geliştiği ülkelerdeki gibi kesin çizgilerle ayrılmaz. Bu tip ülkelerde devrim aşaması kısa bir aşama değil, oldukça uzun bir aşamadır. Evrim aşamasının nerede bittiğini, devrim aşamasının ise nerede başladığını tespit etmek **filen** imkansızdır. **Her iki aşama iç içe girmiştir...**

Özetle söylersek, **emperyalist hegemonya altındaki bütün geri-bıraktırlmış ülkelerde milli kriz, tam anlamı ile olgunlaşmış olmasa bile mevcuttur.** Bu ise devrim durumunun sürekli olarak var olması, evrim ve devrim aşamalarının iç içe girmesi, bir başka deyişle silahlı eylemin objektif şartlarının mevcudiyeti demektir.”¹⁴¹

İşte Mahir yoldaş evrim ve devrim aşamalarına ilişkin farklılıkları ve ülkemizde bu aşamaların iç içe geçmesini bu şekilde ortaya koymaktadır. Böylece evrim aşamasına ilişkin bir kavrayış olarak politik dile geçirilmiş olan “politik yıpratma” kavrayışı da Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi içinde ne anlama geldiği açık hale gelmektedir.

Örgüt safarında “siyasi yıpratma” kavramının ortaya çıkışı ise, doğrudan Öncü Savaşı sürecinde “psikolojik yıpratma” kavrayışının sağ sapmalar için önemli bir engel teşkil etmesinden dolayıdır. II. Sağ-sapma “*Genel olarak savaşın üç yönü vardır: Siyasi yıpratma, düşmanı psikolojik olarak çökertme ve maddi yıpratma*”¹⁴² diyerek ilk kez bu kavramı (maddi yıpratma kavramıyla birlikte) kullanmıştır. İşte “BDS” nin “*seçme soyutlama*” yoluyla eklektik anlayışına bu kavram, bu yolla girmiştir.

“BDS”nin II. Sağ-sapmadan yaptığı bu kavram transferi, önemli şeyler söyleniyor imajı vermek yanında, aynı zamanda II. Sağ-sapmayla olan ortaklıklarının bir ürünüdür de. Keza “psikolojik yıpratma” kavramı da *Kesintisiz Devrim II-III*’deki içeriği ile değil, değiştirilmiş olarak ele alınmasının nedeni de yine II. Sağ-sapmadır. Ancak bu kez “fark”lılık tarafından yola çıkılmıştır. II. Sağ-sap-

¹⁴¹ Mahir Çayan, *Kesintisiz Devrim II-III*.

¹⁴² II. Sağ-sapma, Öncü Savaşının Politik Sanatı

ma psikolojik yıpratmayı savunanları “sol sapma” ile suçladığı için, “BDS”, kendi anlayışının “politik yıpratma” olduğunu ileri sürmüştür. Böylece II. Sağ-sapmanın belirlediği çerçevede ve onunla uyum düzeyinde konuyu ele aldığı tanıtlamaktadır.

“*Psikolojik yıpratma politiktir*”, “*psikolojik yıpratma siyasal amaçlıdır*”, “*politik yıpratma psikolojik yıpratmadır*” türünden “BDS” ce ifadeler “psikolojik yıpratma” kavramının çarpıtılmasından başka bir şey değildir. Çünkü Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi’nde ortaya konulmuş olan “psikolojik yıpratma” kavramı, kavram olarak savaşa ilişkindir. Ama öte yandan suni dengenin mevcudiyeti, kitlelerin gözünde oligarşik devlet aygıtının “dev gibi” güçlü görülmesi gibi olgular, kitleler düzeyinde psikolojik sonuçlar doğurmaktadır. Fakat bu olgular, “psikolojik yıpratma”yı değil, “kuvvet gösterisi”ni gündeme getirir. Diğer yandan oligarşik devlet aygıtının devrimci mücadele karşısında, başlangıçta belli bir moral-psikolojik üstünlükleri bulunmaktadır. Halk Savaşının başlatılabilmesi için siyasal üstünlüğün ele geçirilmesi yanında, ayrıca moral üstünlüğün de ele geçirilmesi şarttır. Bu “psikolojik yıpratma”yı gündeme getirir.

“Psikolojik yıpratma” kavramının ne anlama geldiğine bir de oligarşi cephesinden bakalım. 4 Aralık 1979 tarihli Sıkıyönetim Komutanlar toplantısında *Org. Necdet Uruğ* şöyle demiştir:

“İç savunma ve geliştirme stratejisi, ayaklanmayı önlemek veya yok etmek için, bir hükümetin politik, ekonomik, psikolojik ve bütün polis ve iç güvenlik kuvvetleri dahil, askeri gücünü kullanma ve geliştirme ilim ve sanatını ihtiva eder ... Bu milli strateji, anarşistleri, halktan fiziki ve **psikolojik** olarak tecrit ederken, halktan personel, malzeme ve istihbarat desteği almasını önleyebilmelidir. **Psikolojik harekât**, bu stratejinin büyük bir bölümünü teşkil etmeli ve ayaklanmayı yok etmesi kadar mani olabilmelidir. Anarşistleri, teşkilatlarını ve yönetici kadrolarını bertaraf etmek veya etkisiz hale getirmek, bu stratejinin temel ilkesi olmalıdır ... Bu unsurlar üzerinde baskı, özellikle polis ve diğer güvenlik kuvvetlerince sürdürülür ve zayıf vermelerine, ikmal maddelerinin tahribine, morallerinin bozulmasına çalışılır.”

İşte 12 Eylül’den bir süre sonra Genelkurmayın “psikolojik

savaş kazanılmıştır” çılgınları atmasının içeriği budur.

Öncü Savaşında psikolojik unsurun yeri ve psikolojik yıpratmanın gerekliliğinin “siyasal yıpratma” ile karıştırılarak önemsenmemesi, Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi’nin tümüyle bir yana itilmesinden başka bir sonuç vermez. Hele ki, “*psikolojik yıpratmayı, düşmanın ‘polisive’ kuvvetlerini şaşkınlığa düşürme, moralini bozma olarak değerlendirmek*”¹⁴³ **yanlıştır** –dikkat ediniz, eksiktir değil, yanlıştır–, psikolojik yıpratmanın “*sunî dengeyi sürdüren kurumlara yönelme yönünü, siyasi gerçekleri açıklama yönünü unutma*”¹⁴⁴ vardır demek, politikanın ne olduğunu bilmemek yanında, savaşın da ne olduğunu bilmemekle özdeşdir. Düzene karşı memnuniyetsizlik ve tepkilerinin oligarşinin siyasal zoru ile pasifize edilmesinde, oligarşik devlet gücünün kitlelere “gözdağı, yaygara ve demagoji” ile güçlü gösterilmesinin psikolojik konumları siyasal sonuçlarla olan ilintisini gösterir. Bu açıdan psikolojik yıpratmanın, aynı zamanda siyasal sonuçlar doğuracağını söylemek, ne adamı kâhin yapar, ne de bir adım ilerleme sağlar. Ama bunun zorla, siyasal zorla ve bu zorun uygulama araçlarıyla olan bağlantısını görmemezlikten gelmek, siyasal zorun, örgütlü zorun, her şeyden önce silahlı kuvvetler, yani ordu demek olduğunu unutmak ya da unutturmak, belki bir ilkokul münazarasında işe yarayabilir, ama iktidar mücadelesi yapan bir devrimci örgütün bu tür çocukluklarla politika yapması olanaksızdır.

Tüm bunlara “ama, bunları söylemek Öncü Savaşında maddi yıpratmayı savunmaktır” diye itiraz edenler çıkabilir. Böyle bir itiraz “maddi yıpratma”yı tanımlamadığı ve neden ve nerede geçerli olduğunu açık ve net biçimde ortaya koymadığı sürece, tek bir anlam taşır: Öncü Savaşında maddi yıpratmayı gerçekleştirmek, yok olmaktır, ölmektir!

Hep söyledik ve söylüyoruz: Hiç kimse, örgüt adına ve Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi’ni savunma paravanası arkasında kitlelere ve kadrolara ne olduğu tanımlanmamış şeylerle bir takım imajlar veremez. Öyle yapmak, onların bilinçlerini bulanıklaştırmaktan başka sonuç doğurmaz. Bu türden “öçüler”le kitlelerin ve kadroların korkutulmaya çalışılması, revizyonist ve pasifistlerin değir-

¹⁴³ “BDS”, III. Kısım.

¹⁴⁴ “BDS”, III. Kısım.

menine su taşımak olduğu kadar, oligarşinin her türlü araçla gerçekleştirilmeye çalıştığı “gözdağı”nı güçlendirmekten başka bir şey değildir.

Biz, hiçbir yerde ve hiçbir zaman, Öncü Savaşında maddi yıpratmanın olmadığını ve olmayacağını söylemedik ve söylemiyoruz da. Biz, halk kurtuluş savaşımızın bütünsel ve süreç olarak planlanması ve yürütülmesi üzerine konuşuyoruz. Doğal olarak böyle bir süreçte, her faaliyet bir başka faaliyete, her evre bir başka evreye bağlıdır. Öncü Savaşının başlangıcında kitlelerin büyük birimler halinde (sovyetler) örgütlenmesine karşı olduğumuz gibi, gene başlangıçtan itibaren kitlelerin hızla savaşa katılacağını düşünerek stratejik rotanın planlanmasına da karşıyız. Öncü Savaşının ilk iki aşamasında savaşın psikolojik yıpratma yönü ağır basacaktır. Dolayısıyla genel olarak savaşın yıpratma bölümünün, çeşitli yıpratma seferleriyle ya da imha seferleriyle başlangıçtan itibaren gerçekleştirilmesine de karşıyız. Böyle bir kavrayış Öncü Savaşını Halk Savaşının bir evresi olarak kavrayan hatalı anlayışların ürünüdür. Ama sürecin zaman içinde böyle bir gelişme göstereceğini de söylüyoruz. Dolayısıyla kadroların buna hazırlanması ve örgütün süreç olarak buna göre düzenlenmesi, donatılması bütünsel planlamanın kapsamı içindedir.

Kır gerilla savaşının gelişimi ve yaygınlaşması, kaçınılmaz olarak psikolojik yıpratmanın ikincil hale gelmesini getirecektir. Böylece sürecin genel olarak yıpratma savaş yönünün öne geçmesi söz konusu olacaktır. Bu aşamadaki yıpratma savaşında gerilla savaşının rolü ve işlevi ise, Halk Savaşları deneyimleriyle açık durumdadır. Savaşımızın politikleşmiş askeri savaş olması, onun bir dönem için “askerleşmiş politik savaş” olabileceği demek değildir. Bunu böyle sanmak ya da böyle bir anlayış sergilemek, pasifizmin etkilerini örgüt içinde yaymakla özdeştir.

Kim ki, gerilla savaşının, özel olarak da kır gerilla savaşının kaçınılmaz olarak yıpratma savaş (sanıldığı gibi “maddi” yıpratma olarak anlaşılabilir) işlevlerini de yerine getirmesinden yola çıkarak, bu savaşın esnekliğini ve çokyönlülüğünü ortadan kaldırmaya çalışır ya da muğlaklaştırırsa, o kişi, iflah olmaz bir devrimci savaş karşıtıdır. Gerilla savaş, özel olarak da kır gerilla savaş, karakteri gereği düzensiz savaştır ve çeşitli görevleri yerine getirebilecek esnekliğe sahiptir. Bu açıdan kır gerilla savaşının, belli bir dönemde,

belli ve sınırlı bir amaçla kullanılmasından söz etmek yerine, bu tür amacın araca uymazlığından söz etmek, araç değiştirmenin bir kılıfıdır. “BDS”nin yaptığı gibi, “*hareketli gerilla birliği şeklinde savaş yürütülüp yürütülmeyeceği, bu savaşın kapsamı açılarak, öncü savaşının görevlerine uyup uymayacağı incelenerek anlaşılır.*”¹⁴⁵ demek, bizim devrim stratejimizin temel aracı olarak gerilla savaşının çokyönlülüğü ve esnekliği göz önüne alınarak yapılmış saptamalarını reddetmekle özdeştir. Açıkça ortaya konulduğu gibi, ister kır gerilla savaşı olsun, ister şehir gerilla savaşı olsun, gerilla savaşının devrimci politik amaçlarla, siyasi gerçekleri açıklama kampanyasının bir aracı olarak yani politik kitle mücadelesi olarak ele alınması söz konusudur.

Tarihsel olarak silahlı propagandanın, silahlı güçlerin yürüttüğü propaganda, bilinçlendirme, siyasi eğitim, örgütlenme faaliyetinin bütünselliğini ifade eden bir politik mücadele biçimi olduğunun unutulması ve bunun kaynağı ve kökeninin kırsal alanlardaki devrimci mücadele olduğunun unutturulması, silahlı propagandayı temel alan bir örgütün üyeliği ile bağdaşmaz. Sevilsin sevilmesin, benimsensin benimsenmesin, Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi’nin temel politik mücadele biçimi silahlı propagandadır ve bu da gerilla savaşının araç olarak kullanımını ifade eder. Kitlelerle temas kurmanın, onları geniş bir siyasi gerçekleri açıklama kampanyası ile devrim saflarına kazanmanın temel mücadele yöntemi olan silahlı propaganda, bu işlevini en açık biçimde kırsal alanlarda ve kır gerillası ile yerine getirir. Bunu unutmak, unutturmak, Küba Devrimi’nden Che’nin Bolivya’daki mücadelesine kadar tüm faaliyetlerde Öncü Savaşının söz konusu olmadığını ileri sürmek kadar saçma ve aptalcadır. Che’nin “*silahlı propagandanın Vietnamcası*” dediği olguları görmezlikten gelmenin tek bir açıklaması vardır: Kır gerilla savaşından korkmak. “BDS”nin baştan sona tüm yaptığı da kır gerilla savaşından kurtulmaktır.

Evet, kır gerilla savaşı, çok sert ve üst düzeyde bir savaştır. Acımasız bir savaştır. Düşmanla yoğun olarak karşılaşma, açıktan çatışmaya girme ve hatta yok olma tehditleri altında sürdürülür.

Kır gerillasının gerçeklerini Che’nin ağzından dinleyelim:

“Nispeten küçük çekirdek gruplar, ister karşı saldı-

¹⁴⁵ “BDS”, V. Kısım.

rya geçmek amacıyla, isterse büyük bir saldırıdan esnekçe kaçınmak ve orada etkin olmak amacıyla olsun, gerilla savaşı için elverişli mevziler seçerler. Aşağıdaki noktalar açıkça ortaya çıkarılmalıdır. İlk anda gerillaların görece zayıflığı üslerini kursalar da, yerleşmekle, halkla ilişkiler kurarak ve ilerde destek noktaları olabilecek yerleri tahkim ederek, çevreyi tanımakla sınırlandırılacak kadar büyüktür. Burada adı geçen önkoşullar altında gelişimine başlayan bir gerilla birliğinin hayatta kalabilmesi için üç şart vardır: Sürekli hareketlilik, sürekli uyanıklık, sürekli şüphe. Askeri taktiğin bu üç unsurunun doğru uygulanması olmaksızın gerilla birliği zor hayatta kalır. Şu hatırlatılmalıdır ki, bu anlarda gerilla savaşçısı çizilmiş hedefin büyüklüğü ve onun gerçekleştirilmesi için yapılması gereken fedakârlıkların çokluğu ölçüsünde yiğitlik kazanacaktır.

Bu fedakârlıklar günlük çatışmalar, düşmanla adam adama çarpışmalar olmayacaktır. Bunlar çok daha ince ve gerillalar için ruhen ve bedenen çok daha zor dayanılacak biçimler olacaktır.

Belki düşman orduları tarafından çok kötü bozgunlara uğratılacaklardır. Kimi zaman gruplara bölünecekler, tutuklanırlarsa işkence göreceklerdir. Operasyon için seçilmiş bölgelerde kuduz hayvanlar gibi izlenecekler, düşmanın peşinde olması huzursuzluğu onları sürekli kovalayarak, ileri sürülen nedenlerin ortadan kalkmasıyla baskı birliklerinden kurtulmak için, korkutulmuş köylülerin bile onları belli durumlarda teslim edebileceklerine dair herkese ve her şeye şüpheyle bakacaklardır. Ölümün bin kez mevcut bir kavram ve zaferin yalnızca bir devrimcinin hayal edebileceği bir rüya olduğu anlarda, ölümden ya da zaferden başka bir alternatif olmamasına. İşte gerilla savaşının kahramanlığı budur.¹⁴⁶

Che'nin bu sözlerinden sonra sanırım başka bir şey eklememiz gerekmemektedir.

¹⁴⁶ Che, *Gerilla Savaşı: Bir Yöntem*.

SONUÇ

Buraya kadar çeşitli düzeylerde “BDS”nin kavrayışını, savlarını gördük. Bunların özsel ve stratejik nitelikte konular olduğu çok açıktır. Özellikle şehir gerillasının geliştirilmesi ve kır gerillasının yaratılması aşamasının arifesinde II. Sağ-sapma gibi, “BDS” de örgütsel faaliyetlerin önünde önemli bir engel teşkil etmiştir.

1979 yılında II. Sağ-sapma ile her türlü ilişkinin kesilmesiyle birlikte İstanbul bölgesinde ortaya çıkan pragmatizm ve eklektizm, örgütün “toplanması”, “düzenlenmesi” ve “güçlendirilmesi” düzeyinde kendisini en açık biçimde ortaya koymuştur. Örgütün her birimi, bütünsel bir plana göre düzenlenmiş olduğundan, yani bölgelerin gücü, stratejik rotaya göre yapılan mevzilendirmeler nedeniyle, taktik bazı görevleri yerine getirmelerini zorlaştırıyordu. Bu nedenle, her bölge, bazı taktik-teknik görevleri yerine getirebilmek için, stratejik mevzilenmeden ayrılmalan, yani özerkleşmeleri gerekiyordu. Genel Komite toplantıları, özerkleşme eğilimi içindeki bi-

rimlerin kendi bölgesel sorunlarını dile getirdikleri, ama her zaman bölgesel perspektifle çözümlenmeye çalıştığı bir forum görünümü kazanırken, “BDS”nin getirmiş olduğu savlar ve anlayış, giderek strateji tartışmalarına yol açıyordu.

“BDS”de ortaya konan anlayış, giderek örgüt içinde “bir” bölgenin diğer bölgeler üzerinde “egemenlik” sağlamasıyla birlikte taktik, teknik ve teorik sorunların çözümlenebileceği mantığının gelişmesine yol açıyordu. Daha ilerki yıllarda görüldüğü gibi, bu mantık, kendisini pratikte Genel Komite üyelerinin çeşitli biçimlerle etkisizleştirilmesi çabası olarak çeşitli “ayak oyunları”na girilmesini getirdi. Stratejik düzeyde, pragmatizm ve eklektizmin şehirleri ve şehir “gerilla”sını mutlaklaştırması, özellikle kırsal alanlardaki örgütlenmenin ağırlığını taşıyan bölgeleri “gereksiz” hale getirmekti. Bu bölgelere, kendi anlayışı düzeyinde gerek duymayan “BDS” kavrayışına sahip olanlar, kırsal alanlarda 1972 yılından beri faaliyet sürdüren bölgeleri ve kadroları maddi olanaklar açısından zaafa düşürmeye başlamışlar ve giderek de bu bölgeleri kendi başlarına hareket etmeye zorlamışlardı. Bunu, kendisini “merkez” olduğu sanısıyla, bazı bölgelere eşdost göndererek ya da bazı bölgelerle hiçbir sorun olmadığını söyleyerek, örgüt içinde hizipçilik yaratarak ilerlettiler. Pek çok kadronun örgüt disiplinine ve merkezîyetçiliğe bağlılıklarını kullanarak, onlara yapılamayacak “görevler” vererek ve daha sonra da bunları yerine getirmediikleri için örgütten ihraç etmeye yeltenilmesi, bu hizipçilik faaliyetlerinin yeni ürünleriydi. Tek tek Genel Komite üyeleri, çeşitli ayak oyunları ile devre dışı bırakılmaya çalışılmış, bölgelerin özerkleşmemek için, merkezi işleyişe ters düşmemek için gösterdikleri tüm çabalar kullanılmaya çalışılmıştı.

Genel Komite üyelerinin devre dışı bırakılmasıyla, nereden ve nasıl geldikleri bilinmeyen bazı kişiler “bölge yöneticisi” olarak “atanmış” ve böylece bir bölgeye bağlı hiyerarşi oluşturmaya kalkışılmıştır. Bunları “BDS”de muğlak sözlerle ve neyi, kimi kapsadığı belirsiz sözlerle şöyle yazmaktan da çekinmemişlerdir:

“Bizler Leninistler olarak **kendimize** ve ideolojimize güvendik ve **kendimize** güvenin **sonuçlarını** aldık; aynı ideolojik-örgütsel ilkeler etrafında birliği sağladık, yanlış görüşleri savunanlara kapılarımızı kapattık ve onları kendi yollarında devam etmeye bıraktık.”

İllegalite ve gizlilik koşullarında örgütün kadrolarının bazı gerçekleri öğrenmelerinin güçlüğünden yararlanarak, örgüt adına böylesi beyanlarda bulunmak kolay olsa da, bunun gerçekleştirilmesinin o kadar kolay olmadığı bir süre sonra ortaya çıkmaya başlamıştır.

Bu süreçte Nisan 1980'deki bölgesel bir darbe, bölgeler arası ilişki ve bağlantıların daha da sınırlandırılmasını getirmiştir. 12 Eylül geldiğinde "BDS", artık sadece bir bölgenin ve bu bölgeye bağlı alanların pratik-örgütsel ve politik sorumluluğunu gösteren bir yazı durumuna gelmişti. Böylece bu bölgede içsel bir tartışma ve çatışma ortamı doğmuş bulunuyordu. Ve sonuç, 1981 başlarında "BDS"den sorumlu olanların bu bölge ölçeğinde örgütten ihraçları olmuştur.

İhraç aşamasına kadar çeşitli olaylar yaşanmış ve birçok spekülasyon bölgeyi kaplamıştır. Ancak bunların konumuzla herhangi bir ilintisi yoktur. "BDS" kavrayışı, bölge düzeyinde "görülen her ilişkiye GK ve MK üyeliği" bahşederek tam bir kaos yaratmaktan da geri kalmamıştır. Bölge düzeyinde çeşitli kadroların aşağıdan yukarıya doğru eleştiri yönelmeleri ve bunları pratik davranışlarla keskinleştirmeleriyle, Ocak 1981 sonları ile Şubat başlarında, "*pratikte sağ-ekonomist düşüncüyü hareketimize hakim kılmaya çalışan küçük-burjuva entelektüelleri*"¹⁴⁷ örgütten ihraç edilmişlerdir.*

¹⁴⁷ "BDS" yanlılarının ihraç kararı-Şubat 1981.

* Bu ihraç edilenlerin tek tek durumlarının ele alınması ya da bugünkü durumlarıyla yeniden değerlendirilmesi ayrı bir konudur. İhraç olayının üzerinden uzun bir süre geçmiştir. Bu süre içinde yaşanılmış pek çok olay "BDS"nin savlarına bakışı ve pratik sonuçlarını netleştirmiştir. O dönemde gizli kalmış pek çok olayın daha ileri yıllarda ayrıntısına kadar açığa çıkmasıyla bazı kadroların "BDS" anlayışına yakın tutumlarının yeniden değerlendirilmesini gerektirmektedir. Ancak bu gibi unsurların, özellikle ihraç kararında somut olarak ifade edilmiş unsurların bazılarının durumlarının örgütümüz tarafından yeniden değerlendirilmesinde, asıl olarak bu unsurların kendi hatalarına nesnel olarak yaklaşımlarıyla ilintili olduğunu belirtmeliyiz. Ancak böyle bir durum Genel Komite üyeliği yapmış unsurlar için geçerli değildir. Çünkü bu unsurlar, bir bölgenin özerkleşmesini bir hızlandırıcı faaliyet halinde sistemleştirmişler, dolayısıyla diğer örgüt bölgelerine zarar verdikleri gibi, bulunulan bölgede de pek çok hatanın ve kayıpların sorumlusu olmuşlardır. Tarihsel bir dönemde, böylesi bir tutum içinde bulunan ve pratikte "yönetici" yetkilerine sahip bulunan kadroların herhangi bir kadro gibi ele alınamayacağı açıktır. Bu nedenle 1981 Ocak-Şubat ayında örgütten kesin olarak ihraç edilmiş bu tür unsurların ihraçlarının yeniden gözden geçirilmesi söz konusu değildir. Bunların ihraç gerekçelerine yaptıkları itirazların hiçbir önemi yoktur. İhraç kararını almış olan yoldaşlarımızın kısa bir süre sonra oligarşi tarafından katledilmiş olmaları gerekçelerin tartışılmasını ortadan kaldırmamaktadır. Tüzüksel uygunluk arayışı ise, bizzat "BDS" anlayışı ile zaten ortadan kaldırılmış olduğu için, bu anlayış sahipleri için hiçbir biçimde söz konusu olamaz. Ayrıca alı-

Burada kadroların bölge düzeyinde fiilen işlere el koymaları ve fiili olarak bir süreç başlatmaları ilk bakışta yadırgatıcı gelebilir. Ancak böyle bir uygulama nesnel bir zorunluluktur.

“Proletaryanın hareketi zorunlu olarak değişik gelişme aşamalarından geçer; her aşamada bazı insanlar tükenirler ve daha sonraki ilerlemede yer almazlar; tek başına bu bile, Roma İmparatorluğu’ndaki Hıristiyan tarikatlarının en kötü baskılar altında yaptıkları gibi, birbirleriyle ölüm-kalım kavgaları sürdüren çeşitli parti gruplarında, ‘proleter dayanışma’nın her yerde niçin fiilen gerçekleştirildiğini açıklar.”¹⁴⁸ (Engels)

“BDS” artık geçmişin malıdır, eskimiş eşyadır. Onun yeniden canlandırılması söz konusu olamaz. Ancak “BDS”de görülen hatalar, yanlışlar, yanlısamalar ve sapmalar, devrimci mücadelenin değişik aşamalarında bir kez daha ortaya çıkabilir. Bu açıdan kadroların politik eğitimleri açısından, kendi örgütsel deneyimimizden çıkartılan derslerin öğrenilmesi ve kavranılması zorunludur. Yine de bazı samimi unsurlar, çeşitli biçimlerde kişisel güvensizlik bağlamında, kendileri için bazı “belirsizlikler” olduğunu düşünebilir. Ve yine bazıları kendilerini “BDS”nin kalıntıları olarak ortaya çıkabilir ve böylece kendilerini örgüt üyesi olarak lanse edebilirler. Bazı eski kadrolar ise, gerek gelişmenin ayrıntılı bilgisinden yoksun olduklarından, gerekse yalın bir iyiniyetle ortada bir “sorun” olduğunu ve bunun uygun “demokratik” biçimde “çözüm”lenebileceğini düşünebilirler.

Ama tüm bunlar yitirilen onlarca kadroyu, pasifize edilen örgüt üyelerini ve kaybedilen zamanı geri getirmeyecektir. “BDS”nin yayınlanmasıyla salt politik-ideolojik hatalarla sınırlı bir süreç yaşanmış olsaydı, bunların gerçek ve nesnel bir özeleştirisi ile aşılması olanaklı olabilirdi. Ama ne yazık ki, “BDS” anlayışı, artan oranda fiili tutumlarla ağırlaşması ve önemli bir bedel ödenmesi koşullarında, yeniden geriye dönmek olanaksızdır.

nan ihraç kararları Genel Komite üyesi olan her kişi için tüzüksel eksiklik içerse de, söz konusu olan kişinin ağır hataları ve eski tüzük ihlalleri nedeniyle önemsenmeyecek düzeydedir. Resmî Genel Komite üyesi olan bir kişi dışında kalan ve hizipçi-tasfiyeci tutumları içinde bulunmamış unsurları, örgütten ihraç istemlerinin yeniden gözden geçirilmesi talepleri koşullar elverdiğince dikkate alınabilecektir.

¹⁴⁸ Marks-Engels, *Seçme Yapıtlar*, Cilt: II, s. 517.

Örgütümüz kurulduğundan bugüne kadar, çeşitli sapmalarla mücadele etmiş, bu sapmaların örgütümüzün politik-ideolojik ve stratejik çizgisini değiştirme girişimlerini boşa çıkarmış ve örgütümüzü parçalama çabalarını engellemiştir. Bunların kaybettirdiği zaman ve yitirilen, pasifize edilen kadroların sayısı, oligarşinin örgütümüze yönelik operasyonlarının sonuçlarından çok daha fazla ve önemli olmuştur. Artık zaman ve kadro kaybına yol açabilecek davranış ve uygulamalardan uzak durma vakti gelmiştir.

Her şey söylenmiştir. Hiç kimse, 12 Eylül döneminin zorlu koşulları altında, zorlu görevlerle yüz yüze, bölgesel düzeyde de olsa yoldaşlarımızın örgüt içindeki bu eklektizm ve pragmatizmi ortadan kaldırmak için yaptıkları çabaları yok sayamaz ve boş çabalar haline getiremez. Ve örgüt içi sorunları ya da taktik farklılıkları, örgüt dışı sorunlar gibi ele alarak, bunların örgütsel faaliyetin önüne engel olarak çıkartılmasına izin verilmeyecektir. Teorik-politik düzeyde en gelişmiş yazına sahip olan örgütümüzün, yıllar önce tartışılmış ve karara bağlanmış sorunları yeniden yeniden ele alarak zaman yitirmesi söz konusu değildir. Her örgüt üyesi, örgütümüzün devrim stratejisini, programını ve tüzüğünü kabul etmiş kadrolar olarak, örgütün merkezi işleyişine tabi ve alınmış kararlara uygun olarak faaliyet yürütmek durumundadır.

Bu faaliyetlerin önüne çıkartılacak her türlü engel, isterse örgütsel konularda olsun, örgüt disiplinini ihlâl etmekten ve merkezîyetçiliği tanımamaktan başka bir anlama gelmeyecektir. Bu tür yaklaşımlar, örgütümüzün genel olarak revizyonizme, oportünizme ve pasifizme karşı yürüttüğü ideolojik mücadelenin kapsamı içinde ele alınıp değerlendirilecektir.

Çeşitli yazılanımızda ortaya koyduğumuz Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi örgütümüzün devrim stratejisidir. İşte tartışılmaz gerçekliğimiz de budur.

**YAŞASIN ÖNCÜ SAVAŞI
YAŞASIN HALK SAVAŞI
KURTULUŞA KADAR SAVAŞ**

**TÜRKİYE HALK KURTULUŞ PARTİSİ-CEPHESİ
HALKIN DEVRİMCİ ÖNCÜLERİ**

1989